

školní vzdělávací program

ŠVP 8 (2021)

RVP G 8leté gymnázium

Školní vzdělávací program pro osmileté studium

Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace

Obsah

1	Charakteristika školy	2
2	Identifikační údaje	5
3	Charakteristika ŠVP	6
3.1	Profil absolventa	7
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie školy	8
3.3	Začlenění průřezových témat	10
4	Učební plán	19
5	Učební osnovy	24
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	24
5.1.1	Český jazyk a literatura	25
5.1.2	Anglický jazyk	38
5.1.3	Německý jazyk	53
5.1.4	Ruský jazyk	61
5.1.5	Španělský jazyk	73
5.2	Matematika a její aplikace	80
5.2.1	Matematika	81
5.3	Informační a komunikační technologie	90
5.3.1	Psaní na klávesnici PC	91
5.4	Informatika	91
5.4.1	Informatika	92
5.5	Člověk a společnost	97
5.5.1	Dějepis	98
5.5.2	Základy společenských věd	106
5.6	Člověk a příroda	115
5.6.1	Fyzika	116
5.6.2	Chemie	125
5.6.3	Zeměpis	132
5.6.4	Biologie	150
5.7	Umění a kultura	156
5.7.1	Hudební výchova	157
5.7.2	Výtvarná výchova	164
5.8	Člověk a zdraví	172
5.8.1	Výchova ke zdraví	173
5.8.2	Tělesná výchova	177
5.9	Volitelné vzdělávací aktivity	184
5.9.1	Volitelné semináře	185
6	Projekty	185

1 Charakteristika školy

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace		
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61		
Název ŠVP	ŠVP 8 (2021)		
Platnost	od 1. 9. 2021	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Název RVP	RVP G 8leté gymnázium	Délka studia v letech:	8

Historie třineckého gymnázia se začala psát v roce 1953, kdy byla v Jablunkově založena jedenáctiletá střední škola. K osamostatnění tzv. střední všeobecně vzdělávací školy, jejíž studium bylo rozvrženo do tří let, pak došlo roku 1964 a o čtyři léta později byly otevřeny první dvě třídy čtyřletého gymnázia v Třinci. K definitivnímu přestěhování celého gymnázia do Třince došlo v roce 1970. 1. října 1991 získala škola právní subjektivitu. V současné době si uchazeči o studium mohou vybrat ze dvou variant, a to osmileté nebo čtyřleté studium. Absolventi školy mají tradičně velkou úspěšnost při přijímání na vysoké nebo vyšší odborné školy, mnozí studují úspěšně také vysoké školy v zahraničí.

Velikost školy

Nejvyšší povolený počet žáků ve škole: 790

79-41-K/41 Gymnázium (studium denní, délka studia 4 roky, kapacita 250 žáků)

79-41-K/61 Gymnázium (studium denní, délka studia 6 roků, kapacita 300 žáků)

79-41-K/81 Gymnázium (studium denní, délka studia 8 roků, kapacita 250 žáků)

Základní údaje

Zřizovatelem příspěvkové organizace Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace je v souladu s ustanovením § 2 zákona č.157/2000 Sb. ode dne 1. října 2001 Moravskoslezský kraj, 28. října 117, 702 18 Ostrava, IČ: 70890692.

Název organizace: Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace

Druh/typ školy: Střední škola

Místo poskytovaného vzdělávání: Komenského 713, Staré Město, 739 61 Třinec

IČO: 00 601 390

Identifikátor zařízení: 600 016 269

Gymnázium IZO: 000 601 390

Školní jídelna IZO: 103 008 934

Kontakt: sekretariat@gymtri.cz

Dálkový přístup: <https://www.gymtri.cz/>

Vybavení školy

Všechny třídy našeho gymnázia mají kmenové učebny, kromě toho je třinecké gymnázium vybaveno moderními odbornými učebnami a laboratořemi. K dispozici je přírodovědná učebna vybavená 34 počítači pro žáky, učitelským počítačem a dataprojektorem. Pro potřeby výuky Informatiky slouží dvě odborné učebny, každá pro 16 žáků. Tato varianta výuky Informatiky umožňuje pracovat s menšími skupinami žáků a zaměřit se na praktickou aplikaci poznatků v oblasti digitálních kompetencí. Na škole jsou dále čtyři odborné učebny cizích jazyků, z nichž dvě jsou plně vybaveny technikou Robotel umožňující efektivní výuku cizích jazyků.

Přírodovědné předměty mají k dispozici řadu odborných učeben a laboratoří. Jedná se o odbornou učebnu a laboratoř fyziky, odbornou učebnu a laboratoř biologie, odbornou učebnu zeměpisu a nově rekonstruovanou odbornou učebnu a laboratoř chemie, která odpovídá nejmodernějším nárokům na výuku nejen z hlediska vybavení, ale také z hlediska bezpečnosti. Pro potřeby výtvarníků je k dispozici kromě učebny výtvarné výchovy také keramická dílna. Za příznivého počasí mohou pedagogové a žáci využít mobilní venkovní učebnu.

Služby školního poradenského pracoviště jsou poskytovány v kanceláři výchovného poradce, případně v místnosti školního klubu. Širší jednání probíhají v ředitelně nebo ve sborovně školy.

Pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele slouží na našem gymnáziu jednak kabiny pedagogů, jednak odborné učebny.

V průběhu výuky mohou žáci pro nenáročnou pohybovou aktivitu využít v případě hezkého počasí prostory školního hřiště, přístupný je rovněž stůl pro stolní tenis. Pro zájmovou činnost po vyučování je možno využít místnost školního klubu, školní posilovnu, popř. školní hřiště a tělocvičnu.

Pro odkládání oděvu a obuvi žákům slouží renovované suterénní prostory s novými šatními skříňkami.

WC a umývárny pro žáky i zaměstnance školy jsou vybaveny dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících příslušným normám.

Lékárničky jsou v prostorách školy rozmístěny dle pokynů poskytovatele pracovně-právních služeb a v souladu s legislativou BOZ. K ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného slouží obvykle místnost školního klubu, popř. sborovna.

Škola má adekvátní materiální podmínky pro výuku. Učebnice, didaktické pomůcky a další potřeby a pomůcky umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků jsou pravidelně doplňovány dle požadavků předmětových komisí a finančních možností školy.

Všechny prostory ve škole mají dobré připojení na internet - téměř všechny učebny mají počítač s drátovým připojením k internetu a zároveň je žákům i pedagogům k dispozici připojení prostřednictvím Wi-Fi.

Pro výuku tělesné výchovy slouží venkovní hřiště s umělým trávnikem, tartanovou dráhou pro běh na 60 m a skok do dálky, k dispozici je také antukové hřiště pro vrh koulí. K výuce tělesné výchovy a vnitřním aktivitám slouží také posilovna a dvě starší tělocvičny se zázemím (šatny, sociální zařízení, kabinety, sklady pro tělocvičné nářadí a pomůcky). Mimo vlastní sportovní zázemí využíváme také zařízení městská – krytý bazén, lehkootletický stadion nebo okolí školy pro outdoorové aktivity.

Pro kulturní akce a jiná shromáždění je k dispozici aula o kapacitě 400 míst. Ta slouží nejen pro školní aktivity, ale může být také pronajata externím zájemcům. Žákům a pedagogům je k dispozici školní knihovna. V roce 2013 byl žákům nově otevřen Žákovský klub, který je velmi využíván v době přestávek, volných hodin a také pro besedy, přednášky, soutěže anebo čekání na odpolední aktivity. Ty jsou provozovány v četných kroužcích a kursech (sportovní, jazykové, robotika). Žákovský klub byl v roce 2021 dovybaven 3 počítači a tiskárnou pro samostatnou práci studentů.

Součástí školy je školní jídelna, která nabízí žákům i zaměstnancům kvalitní a vyváženou stravu s možností výběru ze dvou jídel.

Díky výtahu a dvěma plošinám pro bezbariérový přístup do prostor školní jídelny, chemické učebny, chemické laboratoře a výtvarné výchovy, které se podařilo zabudovat v roce 2018, se škola stala plně přístupnou pro integrované žáky.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný, všichni pedagogové se dle finančních možností školy zúčastňují odborných a metodických školení a své vzdělání si průběžně prohlubují formou samostudia.

Pedagogický sbor se člení na předmětové komise, které sdružují učitele stejné nebo podobné aprobace. Práci předmětové komise koordinuje její vedoucí, který je garantem obsahu a forem výuky předmětu ve škole. Vedoucí předmětových komisí se spolu s vedením školy (ředitelka školy, statutární zástupkyně ředitelky školy, zástupce ředitelky školy) podílejí na strategickém rozvoji školy.

Výchovným a studijním problémům se věnuje výchovná poradkyně, která mj. zabezpečuje informovanost o možnostech studia na vysokých školách, podílí se na tvorbě individuálních studijních plánů a koordinuje spolupráci školy se školskými poradenskými zařízeními. Na škole pracuje rovněž školní metodik prevence, metodik a koordinátor ICT a koordinátor environmentálního vzdělávání.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Na gymnáziu mají dlouholetou tradici především sportovní akce (např. každoroční olympijský šestiboj nebo turnaje v odbíjené), ale projektové dny jsou zaměřeny také na podporu výuky cizích jazyků, prezentační dovedností žáků apod. Podle zájmu žáků se pořádají zahraniční zájezdy, vybraní žáci se v závislosti na nabídce mimoškolních organizátorů účastní Mezinárodních setkání mládeže k EU v Bad Marienbergu (Německo) aj.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolek rodičů a přátel školy Gymnázia Třinec je v souladu se svými stanovami spolkem sdružujícím rodiče žáků Gymnázia, Třinec, příspěvkové organizace. Cílem spolku je zejména koordinace výchovného a vzdělávacího působení rodiny, gymnázia a dalších institucí. SRPŠ se finančně podílí na zajišťování výchovné činnosti gymnázia, na zlepšování prostředí gymnázia, na vybavení specializovaných učeben, všestranně podporuje rozvoj zájmových činností žáků gymnázia a finančně přispívá na tyto činnosti. Jedná se zejména o podporu sportovních aktivit, hudebních, pěveckých a dramatických skupin působících na půdě gymnázia, dále hradí žákům jejich výdaje související s účastí na různých soutěžích a olympiádách aj.

Významným partnerem školy v procesu vzdělávání jsou školská poradenská zařízení. Naše gymnázium úzce spolupracuje se zaměstnanci odloučeného pracoviště Pedagogicko-psychologické poradny Frýdek-Místek v Třinci. Výchovný poradce konzultuje s odborníky především problémy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Partnerskou institucí Gymnázia, Třinec, příspěvková organizace, je certifikované centrum jazykových kurzů a zkoušek University of Cambridge – Cambridge Centrum ve Frýdku-Místku. V rámci města Třinec gymnázium spolupracuje s Městskou knihovnou Třinec a při organizaci akcí u příležitosti Dne Země také s Odborem životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Třinec. Již tradiční je spolupráce školy

s mezinárodní humanitární organizací ADRA, žáci gymnázia se účastní rovněž celorepublikové sbírky Občanského sdružení Život dětem, která je známá pod názvem Srdíčkový den. Projekt je zaměřen pomoci vážně nemocným dětem v České republice. Žáci školy také pomáhají Klubu Marie při organizaci Květinového dne proti rakovině.

2 Identifikační údaje

Název ŠVP	ŠVP 8 (2021)		Název RVP	RVP G 8leté gymnázium
Platnost	od 1. 9. 2021			
Forma vzdělávání	denní forma vzdělávání	vzdělávací program	RVP G 8leté gymnázium	
Délka studia v letech:	8	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou	

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61
IČ	00601390
REDIZO	600016269
Kontakty	Hana Franková
Ředitel	Romana Cieslarová
Telefon	558 325 284
Email	sekretariat@gymtri.cz
www	www.gymtri.cz

Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Adresa	28. října 117, 702 18 Ostrava
IČ	70890692
Telefon	595 622 222
Fax	595 622 126
www	www.kr-moravskoslezsky.cz

Doplňující údaje

ŠVP byl aktualizován k 1. 9. 2016. Aktualizace k 1. 9. 2019

ŠVP byl upraven podle aktualizované verze RVP ZV k 31. 8. 2021 s platností od 1. 9. 2021 a je platný pro všechny ročníky s výjimkou předmětu Informatika, pro který platí pouze pro 1. ročník. Ostatní ročníky se učí Informatiku podle ŠVP 8 (2019). V dalších školních rocích dojde k postupnému náběhu v dalších ročnících.

datum, podpis, razítko

3 Charakteristika ŠVP

Název školy	Gymnázium, Třinec, příspěvková organizace		
Adresa	Komenského 713, Třinec 739 61		
Název ŠVP	ŠVP 8 (2021)		
Platnost	od 1. 9. 2021	Dosažené vzdělání	Střední vzdělání s maturitní zkouškou
Název RVP	RVP G 8leté gymnázium	Délka studia v letech:	8

Podle tohoto ŠVP se učí nižší stupeň osmiletého studia a cizí jazyky (AJ, NJ, ŠJ, RJ) a chemie v obou stupních studia, Informatika bude postupně nabíhat od 1. ročníku. Ostatní předměty včetně seminářů se ve vyšším stupni studia učí podle ŠVP pro čtyřleté studium.

Pořádání mimoškolních akcí závisí na aktuální epidemiologické situaci.

Zaměření školy

- Usilujeme o všeobecné vzdělávání – vyučujeme jazyky, přírodovědné, humanitní i technické předměty.
- Důraz klademe na všestranný rozvoj osobnosti v oblasti vědomostí, dovedností i postojů.
- Prioritou je připravit žáky ke studiu na libovolné VŠ.
- V prvních letech studia se zaměřujeme na co nejširší všeobecný rozhled, v předposledním a posledním ročníku se žáci rozvíjejí především ve zvolených oblastech prostřednictvím seminářů.
- Podporujeme partnerský vztah učitel – žák.
- Podporujeme zájem o nehumanitní předměty – matematiku, fyziku, biologii, chemii, zeměpis, ICT.
- Zaměřujeme se na zdokonalení jazykových a komunikačních dovedností s ohledem na problematiku regionu, v němž se projevuje silný vliv dialektu.
- Podporujeme kladný vztah k regionu a městu.

Organizace přijímacího řízení

Aktuální informace o přijímacím řízení jsou vždy zveřejněny na webových stránkách školy (www.gymtri.cz). Přijímací řízení vychází z požadavků RVP ZV, respektuje tedy předpokládanou úroveň vědomostí a dovedností žáka, vyjádřenou očekávanými výstupy jednotlivých vzdělávacích oborů. Mezi kritéria přijímacího řízení patří vedle výsledků uchazeče u přijímacích zkoušek, které probíhají písemnou formou, také prospěch ze ZŠ ve třech posledních pololetích (1. pololetí a 2. pololetí 4. ročníku a 1. pololetí 5. ročníku ZŠ). Přijímací řízení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá podle doporučení pracovníků školských poradenských zařízení.

Organizace maturitní zkoušky

Způsob a podmínky ukončování vzdělávání stanoví § 77 a následující školského zákona a vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá:

- ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky;
- ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk; z dalších dvou povinných zkoušek, přičemž zvolil-li si žák ve společné části maturitní zkoušky matematiku, musí být jednou z těchto dvou zkoušek zkouška z cizího jazyka.

Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše dvě nepovinné zkoušky. Nabídku povinných a nepovinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky zveřejní ředitel školy nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části maturitní zkoušky. Aktuální informace o maturitní zkoušce jsou vždy zveřejněny na webových stránkách školy (www.gymtri.cz).

Maturitní zkouška žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu s doporučeními pracovníků školských poradenských zařízení.

Formy výuky

Ve školském zákoně byla novelou vyhlášenou pod č. 349/2020 Sb. s účinností ode dne 25. 8. 2020 stanovena pravidla pro vzdělávání distančním způsobem v některých mimořádných situacích uzavření škol či zákazu přítomnosti dětí, žáků nebo studentů ve školách. Zákonem je nyní nově stanovena a) povinnost školy ve vymezených mimořádných situacích zajistit vzdělávání distančním způsobem pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné, žáky a studenty a zároveň b) je stanovena povinnost dětí, žáků nebo studentů se tímto způsobem vzdělávat (s výjimkou žáků základních uměleckých škol a jazykových škol s právem státní jazykové zkoušky). Škola se řídí METODICKÝM DOPORUČENÍM PRO VZDĚLÁVÁNÍ DISTANČNÍM ZPŮSOBEM

ze dne 23. 9. 2020, které rovněž upravuje způsoby a pravidla hodnocení žáků.

Učební osnovy

Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu (RVP) a školního vzdělávacího programu (ŠVP) v míře odpovídající okolnostem. V situaci, kdy bude distanční způsob vzdělávání realizován v takovém rozsahu, že bude mít dopad na změny ve vzdělávacích obsazích a tematických plánech, budou se změny ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů a ročníků evidovat. Rozsah a podobu této interní evidence určí ředitel školy a informuje o ní všechny učitele, žáky, studenty a zákonné zástupce. V evidenci bude pro daný předmět a ročník uvedeno: a) jaká témata (případně učivo) byla v období od zahájení distančního vzdělávání realizována v plné šíři, b) jaká témata (případně učivo) byla realizována v redukované podobě, tedy jen částečně (tzn. co z daného obsahu by žáci měli zvládat), c) jaká témata (případně učivo) se zcela přesunou do dalšího školního roku, d) jaká témata (případně učivo) budou zcela vypuštěna.

A. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Plán pedagogické podpory (PLPP) může sestavovat třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření. PLPP může být nahrazen zvýšenou individualizací žáka.

Individuální vzdělávací plán (IVP) sestavuje výchovný poradce za pomoci třídního učitele a učitelů konkrétních vyučovacích předmětů. IVP má písemnou podobu. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. IVP zpracovává škola pro žáka od 2. stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně. Příjímání řízení a maturitní zkouška žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhají podle doporučení pracovníků ŠPZ.

B. Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

3.1 Profil absolventa

- Komunikuje ústně, písemně i pomocí vhodných digitálních technologií, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, a to jak v mateřském, tak cizím jazyce.
- Je schopen se samostatně učit, řešit úkoly, rozvíjet dále své znalosti a dovednosti.
- Chápe nutnost celoživotního vzdělávání.
- Dokáže pracovat samostatně i v týmu.
- Prezentuje a obhájí svůj názor.
- Je dobře připraven úspěšně složit přijímací zkoušku na vybraný VŠ studijní obor, orientuje se v základech různých oborů, aby si mohl vybrat studijní obor podle svých zájmů a schopností.
- Je konkurenceschopný při dalším studiu i profesním uplatnění.
- Je schopen orientovat se v běžném občanském životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního a politického dění.

- Je sociálně zralý, je si vědom svých práv a povinností, ctí etické a demokratické principy fungování společnosti.
- Je tolerantní k názorům druhých, k jiným lidem a kulturám, ale dokáže také čelit negativním jevům / společenským jevům / jevům ve společnosti.
- Má kladný vztah ke škole, městu, regionu, je motivován pro jejich další rozvoj.
- Má kladný vztah k ochraně životního prostředí.
- Chrání a rozvíjí své fyzické a duševní zdraví.
- Využívá digitální technologie, aby zefektivnil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce, seznamuje se s novými technologiemi. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost digitálních zařízení i dat, v digitálním prostředí jedná eticky.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení

- klademe důraz na práci s textem, rozvíjíme schopnost čtení s porozuměním textu, která je nutným předpokladem pro další práci s informacemi;
- prací s učebnicemi, vhodně zvolenou odbornou literaturou, výukovými programy a internetem vedeme žáky k efektivnímu získávání poznatků a jejich analýze;
- vedeme žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací;
- učíme žáky vhodně prezentovat výsledky své práce;
- klademe důraz na metody zpětné vazby

Chemie

Kompetence k řešení problémů

- navozujeme problémové situace, při kterých žáci formulují problémy, analyzují je a hledají cesty k řešení problémů;
- připouští práci s chybou a na jejím základě vede žáky k jiným postupům a poučením se z chyb;
- zadává úlohy, které vedou k zobecnování (provedení syntézy, vyslovení hypotézy) a vede žáky k ověřování těchto hypotéz.
- poskytujeme žákům prostor k samostatnému řešení problémů

Chemie

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k uplatňování poznatků o procesu komunikace v praxi
- vedeme žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace;
- v diskusi učíme žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, používat přesná vyjádření, ale také vyslechnout názory druhých a adekvátně na ně reagovat. Rovněž řízení diskuse ve skupině svěřuje dle možností žákům;

Chemie

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme sociální a emocionální inteligenci žáků. Zaměřuje se především na rozvoj sociální citlivosti a interpersonálních vztahů.
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali posoudit reálně své duševní a fyzické schopnosti, odhadnout důsledky svého jednání a také tyto důsledky nést.
- učíme žáky tolerovat odlišný názor, akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání, respektovat osoby jiné sexuální orientace a tolerovat jejich způsob života, chování a projevu.
- vedeme žáky k tomu, aby se nebáli postavit šikaně či vyjádřit odmítavý postoj k negativním společenským jevům.

Chemie

Kompetence občanské

- vedeme žáky k zodpovědnému občanskému postoji a demokratickým principům
- rozvíjíme kladný vztah k vlasti, regionu, ale také k jiným zemím, národům a rasám.
- vedeme žáky k dodržování zákonů a uznávaných etických norem.

Chemie

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k tomu, aby byli schopni správně vyhodnotit své možnosti na trhu práce.
- podporujeme rozvoj zdravého sebevědomí žáků a správného sebehodnocení
- vedeme žáky k respektování a dodržování předem stanovených pravidel bezpečné a efektivní práce
- vedeme žáky k zodpovědnému plnění povinností

Chemie

Kompetence k podnikavosti

- učíme žáky posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.
- rozvíjíme u žáků vlastní tvořivost a iniciativu
- učíme žáky rozpoznávat situace, v nichž budou moci jak v osobním, tak v pracovním životě prakticky využít svých poznatků
- rozvíjíme komunikativní dovednosti žáků, které jsou podmínkou pro praktické uplatnění;
- informujeme žáky o možnostech dalšího studia

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání vhodných digitálních aplikací
- vedeme žáky k bezpečnému a etickému používání digitálních aplikací, citování zdrojů při práci, k vědomění si jejich autorských práv; k dodržování norem při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji
- vedeme žáky k ukládání informací tak, aby je mohl v případě potřeby najít a použít i někdo jiný, s kým spolupracují, k využívání digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu s vybranými lidmi a k týmové práci
- upozorňujeme na nebezpečí, která se šíří prostřednictvím digitálních aplikací, např. kyberšikana
- vedeme žáky k vyhledávání příležitostí, jak využít digitální technologie k učení a osobnímu rozvoji
- vedeme žáky k zapojování do občanského života i prostřednictvím online aktivit
- rozvíjíme schopnost žáků využívat nové digitální technologie a aktuální digitální prostředí
- vedeme žáky k vyhodnocování rizik spojených se zapojením digitálních technologií do různých činností a v různých situacích
- vedeme žáky k zodpovědnému jednání v online prostředí
- vedeme žáky k zvažování možnosti řešit problémy vhodnými digitálními nástroji
- učíme žáky vytvářet digitální obsah v různých formátech a s využitím různých digitálních technologií
- učíme žáky získávat, posuzovat, spravovat a sdílet data i informace s použitím digitálních technologií

3.3 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova
sekunda	Literární výchova
tercie	Literární výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
Německý jazyk	
sekunda	A1
Ruský jazyk	
	A1
tercie	A1/A2
kvarta	A2
Španělský jazyk	
sekunda	A1
Matematika	
prima	Dělitelnost
Informatika	
	Data, informace a modelování

Dějepis	
	Úvod do studia historie
Hudební výchova	
	Produkce
sekunda	Produkce
tercie	Produkce
kvarta	Produkce
Výtvarná výchova	
prima	Kresba Grafické práce
sekunda	Kresba Malba Grafické práce
tercie	Kresba Malba
kvarta	Kresba Malba

Pokryto předmětem

Hudební výchova

Sebepoznání a sebepojetí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Německý jazyk	
sekunda	A1

Ruský jazyk	
kvinta	A2
Španělský jazyk	
sekunda	A1
Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva
Výtvarná výchova	
kvarta	Kresba

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz

Seberegulace a sebeorganizace

Integrace do výuky

Německý jazyk	
sekunda	A1
Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva
Výchova ke zdraví	
prima	Vztahy mezi lidmi

Psychohygiiena

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva
Hudební výchova	
prima	Produkce
sekunda	Produkce
tercie	Produkce
kvarta	Produkce
Výchova ke zdraví	
prima	Vztahy mezi lidmi

Pokrytí předmětem

Hudební výchova

Kreativita

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Jazyková výchova
kvarta	Literární výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Informatika	
tercie	Algoritmizace a programování
Základy společenských věd	
	Člověk jako jedinec a základy práva
Hudební výchova	
prima	Produkce

sekunda	Produkce
tercie	Produkce
kvarta	Produkce
Výtvarná výchova	
prima	Kresba
	Malba
	Grafické práce
sekunda	Kresba
	Malba
	Grafické práce
tercie	Kresba
	Malba
	Grafické práce
kvarta	Malba
	Grafické práce

Pokrytí předmětem

Hudební výchova

Poznávání lidí

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
Ruský jazyk	
oktáva	B1 +
Informatika	
tercie	Algoritmizace a programování

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz

Mezilidské vztahy

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
sekunda	Literární výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Ruský jazyk	
	A2
Španělský jazyk	
	A2
Základy společenských věd	
prima	Vlast a region, obec
Hudební výchova	
	Produkce

sekunda	Produkce
tercie	Produkce
kvarta	Produkce
Výtvarná výchova	
prima	Kresba
sekunda	Kresba

Pokryto předmětem

Hudební výchova

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz**Komunikace**

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
sekunda	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
Německý jazyk	
sekunda	A1
oktáva	B1+
Ruský jazyk	
sekunda	A1
tercie	A1/A2
kvarta	A2
Španělský jazyk	
sekunda	A1
oktáva	B1
Informatika	
sekunda	Digitální technologie
Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva
Výchova ke zdraví	
prima	Vztahy mezi lidmi
	Chování za mimořádných situací

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz**Kooperace a kompetice**

Integrace do výuky

Informatika	
sekunda	Digitální technologie
Výtvarná výchova	
prima	Malba
tercie	Kresba
	Malba

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz**Řešení problémů a rozhodovací dovednosti**

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
septima	B2
Německý jazyk	
tercie	A1
Španělský jazyk	
	A1
Základy společenských věd	
	Člověk jako jedinec a základy práva
Výtvarná výchova	
kvarta	Kresba
	Malba

Hodnoty, postoje, praktická etika

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
kvarta	A2-B1
Ruský jazyk	
sexta	A2
Základy společenských věd	
tercie	Člověk jako jedinec a základy práva

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz**Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti**

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
kvinta	B1
Německý jazyk	
oktáva	B1+
Ruský jazyk	
kvinta	A2
sexta	A2
septima	B1
oktáva	B1 +

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
kvinta	B1
septima	B2
Matematika	
kvarta	Rovnice a jejich soustavy

Sociální komunikace

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
kvinta	B1
Německý jazyk	
oktáva	B1+
Ruský jazyk	
kvinta	A2
septima	B1
oktáva	B1 +

Morálka všedního dne

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
sexta	A2
Fyzika	
prima	Úvod do fyziky

Spolupráce a soutěž

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2

Pokrytí v projektu

Olympijský šestiboj

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA**Občanská společnost a škola**

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
prima	Vlast a region, obec

Pokrytí v projektu

Adaptační kurz

Občan, občanská společnost a stát

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi

Formy participace občanů v politickém životě

Integrace do výuky

Dějepis	
prima	Starověk
Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Integrace do výuky

Dějepis	
kvarta	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945
Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi
Zeměpis	
	Asie

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**Evropa a svět nás zajímá**

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Německý jazyk	
tercie	A1
kvarta	A2
septima	B1
Ruský jazyk	
sekunda	A1
tercie	A1/A2
kvarta	A2
Španělský jazyk	
tercie	A1
kvarta	A1
septima	B1
Matematika	
prima	Osová a středová souměrnost
tercie	Úměrnosti
kvarta	Jehlany a kužely
Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi
Zeměpis	
	Amerika

	Afrika
	Asie
tercie	Evropa
Hudební výchova	
prima	Recepce a reflexe
sekunda	Recepce a reflexe
tercie	Recepce a reflexe
kvarta	Recepce a reflexe
Výtvarná výchova	
tercie	Malba

Objevujeme Evropu a svět

Integrace do výuky

Matematika	
sekunda	Racionální čísla, procenta
tercie	Úměrnosti
Dějepis	
kvarta	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945
Zeměpis	
sekunda	Amerika
	Asie
tercie	Evropa

Jsme Evropané

Integrace do výuky

Německý jazyk	
kvinta	A2
Španělský jazyk	
	A2
Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi
Zeměpis	
tercie	Evropa
Hudební výchova	
prima	Recepce a reflexe
sekunda	Recepce a reflexe
tercie	Recepce a reflexe
kvarta	Recepce a reflexe

Globalizační a rozvojové procesy

Integrace do výuky

Zeměpis	
sekunda	Amerika

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
sexta	B1-B2
Německý jazyk	
oktáva	B1+
Ruský jazyk	
sexta	A2
septima	B1

Dějepis	
kvarta	Moderní doba II - Situace po 2. světové válce
Fyzika	
	Jaderná fyzika
Zeměpis	
sekunda	Asie

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
sexta	A2
Dějepis	
kvarta	Moderní doba II - Situace po 2. světové válce
Zeměpis	
sekunda	Asie

Žijeme v Evropě

Integrace do výuky

Německý jazyk	
septima	B1
oktáva	B1+
Ruský jazyk	
kvinta	A2
septima	B1
oktáva	B1 +
Španělský jazyk	
septima	B1
Matematika	
sekunda	Výrazy 1
tercie	Kruhy a válce
	Výrazy 2
kvarta	Funkce
Dějepis	
sekunda	Středověk
	Počátky novověku
tercie	Novověk
kvarta	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945
	Moderní doba II - Situace po 2. světové válce

Vzdělávání v Evropě a ve světě

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
septima	B2
Německý jazyk	
sexta	B1
Ruský jazyk	
septima	B1
Španělský jazyk	
	B1

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Literární výchova
Anglický jazyk	
	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi
Zeměpis	
	Amerika
	Afrika
Výchova ke zdraví	
prima	Životní styl

Lidské vztahy

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
sekunda	Komunikační a slohová výchova
kvarta	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
prima	A1
sekunda	A1-2
tercie	A2
kvarta	A2-B1
Německý jazyk	
sekunda	A1
oktáva	B1+
Španělský jazyk	
sekunda	A1
oktáva	B1
Základy společenských věd	
kvarta	Svět práce, hospodaření, globalizace
Výchova ke zdraví	
prima	Vztahy mezi lidmi

Etnický původ

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
kvarta	Jazyková výchova
Základy společenských věd	
	Svět práce, hospodaření, globalizace

Zeměpis	
sekunda	Člověk na Zemi
	Afrika

Multikulturalita

Integrace do výuky

Německý jazyk	
sekunda	A1
Ruský jazyk	
	A1
tercie	A1/A2
kvarta	A2
Španělský jazyk	
sekunda	A1
Základy společenských věd	
	Člověk mezi lidmi
kvarta	Svět práce, hospodaření, globalizace
Zeměpis	
sekunda	Člověk na Zemi
	Amerika
kvarta	Obyvatelstvo a sídla
Hudební výchova	
prima	Recepce a reflexe
sekunda	Recepce a reflexe
tercie	Recepce a reflexe
kvarta	Recepce a reflexe

Princip sociálního smíru a solidarity

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
kvarta	Svět práce, hospodaření, globalizace

Základní problémy sociokulturních rozdílů

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
oktáva	B2
Německý jazyk	
	B1+
Ruský jazyk	
septima	B1
oktáva	B1 +
Španělský jazyk	
sexta	A2
Dějepis	
kvarta	Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945
Zeměpis	
sekunda	Člověk na Zemi

Psychosociální aspekty interkulturality

Integrace do výuky

Základy společenských věd	
sekunda	Člověk mezi lidmi

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Integrace do výuky

Ruský jazyk	
kvinta	A2
sexta	A2
septima	B1

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**Ekosystémy**

Integrace do výuky

Zeměpis	
prima	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra
kvarta	Obyvatelstvo a sídla
Biologie	
	Základy ekologie

Základní podmínky života

Integrace do výuky

Matematika	
sekunda	Racionální čísla, procenta
Informatika	
kvarta	Digitální technologie
Fyzika	
prima	Teplota a teplotní roztažnost
tercie	Energie a teplo
kvarta	Energie
Chemie	
tercie	CHEMICKÉ REAKCE
septima	BIOCHEMIE
Zeměpis	
prima	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra
kvarta	Hospodářská činnost
Biologie	
prima	Obecná biologie a genetika
kvarta	Základy ekologie

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
septima	B2
Německý jazyk	
sexta	B1
Španělský jazyk	
kvinta	A2
Základy společenských věd	
prima	Vlast a region, obec
Chemie	
kvarta	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE
Zeměpis	
prima	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra
kvarta	Hospodářská činnost

Vztah člověka k prostředí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
kvarta	A2-B1
oktáva	B2
Základy společenských věd	
prima	Vlast a region, obec
Zeměpis	
	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra
kvarta	Hospodářská činnost
Výtvarná výchova	
	Grafické práce
Výchova ke zdraví	
prima	Člověk a zdraví

Pokrytí v projektu

Den Země

Problematika vztahů organismů a prostředí

Integrace do výuky

Chemie	
sexta	ORGANICKÉ SLOUČENINY
Zeměpis	
prima	Pedosféra
Biologie	
kvarta	Základy ekologie

Člověk a životní prostředí

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
kvarta	A2-B1
sexta	B1-B2
Chemie	
kvarta	ANORGANICKÁ CHEMIE
Zeměpis	
prima	Atmosféra Hydrosféra Pedosféra
sekunda	Člověk na Zemi

Pokrytí v projektu

Den Země

Životní prostředí regionu a České republiky

Integrace do výuky

Anglický jazyk	
oktáva	B2
Německý jazyk	
	B1+
Španělský jazyk	
	B1
Chemie	
kvinta	ANORGANICKÉ SLOUČENINY

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova
sekunda	Jazyková výchova
tercie	Jazyková výchova
Anglický jazyk	
oktáva	B2
Matematika	
tercie	Úměrnosti

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova
sekunda	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova Literární výchova
tercie	Jazyková výchova
kvarta	Literární výchova

Stavba mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Komunikační a slohová výchova
kvarta	Komunikační a slohová výchova Jazyková výchova
Anglický jazyk	
sexta	B1-B2

Vnímání autora mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Komunikační a slohová výchova
kvarta	Komunikační a slohová výchova

Fungování a vliv médií ve společnosti

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
tercie	Komunikační a slohová výchova
kvarta	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
sexta	B1-B2
Dějepis	
kvarta	Moderní doba II - Situace po 2. světové válce
Fyzika	
sekunda	Pohyb
Výchova ke zdraví	
prima	Chování za mimořádných situací

Tvorba mediálního sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
prima	Komunikační a slohová výchova
kvarta	Komunikační a slohová výchova
Anglický jazyk	
	A2-B1
kvinta	B1
sexta	B1-B2
Informatika	
kvarta	Digitální technologie

Práce v realizačním týmu

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura

prima	Komunikační a slohová výchova
-------	-------------------------------

Mediální produkty a jejich významy

Integrace do výuky

Matematika

kvarta	Funkce
--------	--------

Uživatelé

Integrace do výuky

Německý jazyk

septima	B1
---------	----

Španělský jazyk

	B1
--	----

Role médií v moderních dějinách

Integrace do výuky

Anglický jazyk

sexta	B1-B2
-------	-------

Dějepis

kvarta	Moderní doba II - Situace po 2. světové válce
--------	---

4 Učební plán

Učební plán ročníkový

nižší stupeň

Povinné předměty	prima	sekunda	tercie	kvarta	
Český jazyk a literatura	5	4	4	4	17
Anglický jazyk	4	3	3	3	13
Další cizí jazyk	-	2	3	3	8
Matematika	5	4	4	4	17
Informatika	1	1	1	1	4
Dějepis	2	2	2	2	8
Základy společenských věd	1	1	2	2	6
Fyzika	2	3	2	2	9
Chemie	-	-	2	3	5
Zeměpis	2	2	2	2	8
Biologie	2	3	2	2	9
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	1	2	1	1	5
Výchova ke zdraví	1	-	-	-	1
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Celkem základní dotace	22	25	29	28	104
Celkem disponibilní dotace	7	5	2	4	18
Celkem v ročníku	29	30	31	32	122

vyšší stupeň

Povinné předměty

	kvinta	sexta	septima	oktáva	
Český jazyk a literatura	3	4	4	5	16
Anglický jazyk	3	3	3	4	13
Další cizí jazyk	3	3	3	3	12
Matematika	4	4	4	4	16
Psaní na klávesnici PC	1	-	-	-	1
Informatika	2	-	-	2	4
Dějepis	2	2	2	-	6
Základy společenských věd	1	2	2	1	6
Fyzika	3	3	3	-	9
Chemie	3	3	3	-	9
Zeměpis	2	2	1	1	6
Biologie	3	3	2	-	8
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Estetická výchova	2	2	-	-	4
Volitelné semináře	-	-	6	8	14
Celkem základní dotace	30	28	25	23	106
Celkem disponibilní dotace	4	5	10	7	26
Celkem v ročníku	34	33	35	30	132

Celkový učební plán

RVP			ŠVP		
Jazyk a jazyková komunikace			38	41	79
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	13	13	26
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk	8	12	20
	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	17	16	33
Matematika a její aplikace			17	16	33
	Matematika	Matematika	17	16	33
Informační a komunikační technologie			0	1	1
	Informační a komunikační technologie	Psaní na klávesnici PC	0	1	1
Informatika			4	4	8
	Informatika	Informatika	4	4	8
Člověk a společnost			14	12	26
	Dějepis	Dějepis	8	6	14
	Výchova k občanství	Základy společenských věd	6	6	12
Člověk a příroda			31	32	63
	Přírodopis	Biologie	9	8	17
	Chemie	Chemie	5	9	14
	Fyzika	Fyzika	9	9	18
	Zeměpis	Zeměpis	8	6	14
Umění a kultura			9	8	17
	Hudební výchova	Hudební výchova	4	4	8
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	5	4	9
Člověk a zdraví			9	8	17
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	8	8	16
	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	1
Volitelné předměty			0	18	18
		Estetická výchova	0	4	4
		Volitelné semináře	0	14	14
Celková dotace			104	114	218
Disponibilní dotace			18	26	44

Volitelné předměty

sekunda

Další cizí jazyk

Německý jazyk	2
Ruský jazyk	2
Španělský jazyk	2

tercie

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

kvarta

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

kvinta

Estetická výchova

Hudební výchova	2
Výtvarná výchova	2

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

sexta

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

Estetická výchova

Hudební výchova	2
Výtvarná výchova	2

septima

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

Volitelné semináře

Volitelné semináře	2
--------------------	---

oktáva

Další cizí jazyk

Německý jazyk	3
Ruský jazyk	3
Španělský jazyk	3

Volitelné semináře

Volitelné semináře	2
--------------------	---

Základy společenských věd - integruje část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví a vzdělávací obsah oboru Svět práce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Biologie - integruje část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví a vzdělávací obsah oboru Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Chemie, Fyzika - integruje vzdělávací obsah oboru Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Informatika - integruje vzdělávací obsah oboru Digitální technologie vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Výchova ke zdraví - realizuje převážnou část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Další část integrují předměty ZSV a Bi.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obor Český jazyk a literatura, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV a RVP G.

V rámci vyučovacího předmětu se rozvíjejí tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Všechna průřezová témata jsou integrována do vyučovacích hodin. Dle možností může být v prvním ročníku realizována exkurze do městské knihovny s cílem naučit žáky prostřednictvím vyhledávání informací efektivnímu řešení problémů (průřezové téma Osobnostní a sociální výchova).

Český jazyk a literatura má ve výchovně vzdělávacím procesu výjimečné postavení. Osvojení mateřského jazyka je podmínkou pro rozvíjení vzájemné komunikace, pro srozumitelné vyjadřování ať už ústní, či písemnou formou. Cílem výuky je vedle rozvoje vyjadřovacích schopností také rozvoj smyslového a citového vnímání, rozvoj dovednosti čtení s porozuměním, a to textů různé povahy (se zaměřením na texty umělecké a odborné).

Vyučovací předmět rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohová výchova

Jazyková výchova

Literární výchova

Komunikační a slohová výchova zahrnuje:

- čtení jako zdroj informací, kritické čtení, analýza a hodnocení textu, prožitkové čtení;
- vnímání a chápání různých jazykových sdělení, rozvoj dovednosti naslouchání, analýza komunikačního záměru mluvčího, manipulativní působení projevu;
- zvládnutí techniky mluveného projevu, nonverbální a paralingvální prostředky, osvojování kultivovaného projevu na veřejnosti;
- zvládnutí základních slohových postupů a útvarů.

Jazyková výchova zahrnuje:

- zvukovou stránku jazyka (zásady spisovné výslovnosti, intonace, modulace souvislé řeči
- slovní zásobu a tvoření slov;
- morfologii;
- syntax;
- pravopis;
- obecná poučení o jazyce.

Literární výchova zahrnuje:

- rozvoj čtenářských dovedností;
- tvořivou činnost s literárním textem;
- interpretaci literárních a jiných děl;
- základy literární teorie a historie;
- literární druhy a žánry.

Výuka vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura probíhá ve třídách a v odborné učebně, vybavené audiovizuální technikou. Převažující formou výuky je vyučovací hodina, zařazována bývá skupinová práce, výjimečně je výuka realizována formou exkurze, besedy či návštěvy kulturní akce (kino, divadlo). Ve výuce jsou uplatňovány různé metody: výklad, řízená diskuse, problémové vyučování, práce s textem, didaktické hry,

dramatizace. Ve výuce je vhodně využíváno dostupné audiovizuální techniky.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

prima 5 hodin

sekunda 4 hodiny

tercie 4 hodiny

kvarta 4 hodiny

Dvě disponibilní hodiny jsou určeny k usnadnění přechodu na osmileté gymnázium a upevnění jazykových dovedností. Jednu hodinu je možné dělit. Dělení závisí na ekonomických a organizačních možnostech školy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- klade důraz na práci s textem. Volí texty reprezentující všechny funkční styly: prostě sdělovací, odborný, publicistický; administrativní, umělecký, řečnický. Rozvíjí schopnost čtení s porozuměním textu, která je nutným předpokladem pro další práci s informacemi;
 - učí žáky doložit porozumění textu např. vysvětlováním hlavních myšlenek vlastními slovy;
 - prací s učebnicemi, vhodně zvolenou odbornou literaturou, výukovými programy a internetem vede žáky k efektivnímu získávání poznatků a jejich analýze;
 - vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací;
 - učí žáky zpracovávat získané informace, např. formou poznámek, výtahu nebo osnovy odborného textu;
 - vede žáky k tomu, aby vědomosti i dovednosti získané v hodinách českého jazyka a literatury doplňovali a prohlubovali zpracováváním referátů a seminárních prací;
 - učí žáky vhodně prezentovat výsledky své práce;
 - zadává vhodné a smysluplné domácí úkoly, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces.
- Klade důraz i na metody zpětné vazby (kontrola a hodnocení domácích úkolů, objasnění případných nejasností či problémů atd.).

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života;
- využívá poznatků z vlastní četby žáků;
- volí vhodné modelové situace k řešení problémů jako témata mluvních cvičení, debat, diskusí, úvah apod.;
- vede žáky ke kritické interpretaci získaných informací a jejich ověřování;
- vhodně využívá práci s chybou, na jejímž základě učí žáky hledat jiné postupy a poučení;
- vede žáky k pochopení souvislostí v rámci oboru (propojuje učivo jazykové, slohové, literární) i mezi předměty (Dějepis, Základy společenských věd, Estetická výchova aj.);
- zadává úlohy, které vedou k zobecňování (schopnost provést syntézu);
- vede a motivuje žáky k účasti v soutěžích a olympiádách. Vybrané úlohy začleňuje i do výuky.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- vede žáky k uplatňování poznatků o procesu komunikace v praxi, na příkladech demonstuje pravidla úspěšné komunikace, analyzuje jednotlivé složky komunikačního procesu (mluvčí, adresát, obsah a forma sdělení, způsob komunikace, okolnosti, za nichž komunikace probíhá);
- motivuje studenty poukázáním na možnosti praktického využití komunikativních dovedností v dalším studiu i v osobním, profesním a občanském životě;
- vede žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace;
- v diskusi učí žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, používat přesná vyjádření, ale také vyslechnout názory druhých a adekvátně na ně reagovat. Rovněž řízení diskuse ve skupině svěřuje dle možností žákům;
- mluvený projev žáků zdokonaluje prostřednictvím mluvních cvičení, prezentací, referátů aj.;
- důsledně dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování ve všech psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k uplatňování zásad hlasové hygieny.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- podporuje u žáků schopnost spolupracovat, vede je k vzájemné toleranci, empatii a zodpovědnosti za svoji práci i práci ostatních, k hodnocení vlastní práce i přijímání kritiky;
- společně s žáky formuluje pravidla chování při jednotlivých formách výuky i mimo ni a důsledně dbá na jejich dodržování;
- učí žáky vyjádřit odmítavý postoj k negativním jevům (např. šikana);

- učí žáky posoudit reálně své schopnosti a odhadnout důsledky svého jednání;
- k rozvoji sociálních a personálních kompetencí přispívá výběrem témat pro úvahy žáků (např. mezilidské vztahy, mezigenerační problémy, sebereflexe žáků, jejich cíle a priority).

Kompetence občanské**UČITEL:**

- na příkladech (z dějin, umělecké literatury aj.) vysvětluje nutnost jednat nejen v zájmu vlastním, ale i v zájmu širšího společenství;
- analýzou chování postav z uměleckých textů potlačuje u žáků lhostejný přístup k životu v okolí, příp. dění ve společnosti. Motivuje tak žáky k poskytnutí pomoci ostatním;
- soustavnou kontrolou vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů;
- pomáhá žákům navazovat kontakty s veřejností, např. při projektech, výstavách, besedách, kulturních vystoupeních, exkurzích, prezentacích apod.

Kompetence pracovní**UČITEL:**

- učí žáky zpracovat popis pracovního postupu;
- učí žáky pracovat podle zadání nebo návodu;
- vede žáky k dodržování bezpečnosti a trpělivosti při práci, uplatňuje zásady pracovní a hlasové hygieny.

Kompetence k podnikavosti**UČITEL:**

- učí žáky zpracovat životopis;
- seznamuje žáky s útvary administrativního funkčního stylu, s nimiž se může v praxi setkat;
- rozvíjí komunikativní dovednosti žáků, které jsou podmínkou pro praktické uplatnění;
- informuje žáky o možnostech dalšího studia českého jazyka a literatury na vysokých školách a o profesích, založených na uplatnění poznatků a dovedností z tohoto vyučovacího předmětu;
- poukazuje na reálné situace v osobním i profesním životě, v nichž žáci využijí poznatky a dovednosti získané při výuce předmětu český jazyk a literatura.

Kompetence digitální**UČITEL:**

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví.

prima

4+1 týdně, P

prima

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie	Informujeme - oznámení, zpráva, plakát, pozvánka, upoutávka, soukromá oznámení, třídní časopis Píšeme dopisy- osobní dopis, úřední dopis, krátké textové zprávy, elektronická pošta, internet, kyberšikana Pracujeme s odbornými texty - reprodukce textu, výpisky, výtah Popisujeme předměty - popis předmětu, jevu, osoby, pracovního postupu Vypravujeme příběh - dobrodružný, napínavý, humorný

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovedností pro učení,</i> Hodnoty, postoje, praktická etika VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, pěstování kritického vztahu ke zpravodajství a reklamě, organizace a postavení médií ve společnosti</i> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Rozeznává typy mediálních sdělení a jejich typické výrazové prostředky (zpráva, reklama, hudební klip, komiks, www stránky)</i> <i>Rozlišuje jednotlivá mediální sdělení podle toho, jestli mají charakter faktu nebo fikce a identifikuje základní žánry a výrazové prostředky fikce v jednotlivých médiích</i> Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu		

prima

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie	Nauka o jazyce a její složky Pracujeme s jazykovými příručkami Tvoření slov a stavba slova Tvarosloví - slovní druhy Skladba - věta jednoduchá, větné členy Zvuková stránka jazyka	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení smyslového vnímání , pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</i> Kreativita <i>Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie	Hlavní literární žánry (druhy literatury) Próza - umělecká (pohádky, povídky, pověsti, romány) - naučná (studie, encyklopedie, monografie) - publicistická (reportáže, fejetony) Poezie - lyrická - milostná, přírodní, vlastenecká, politická, náboženská, reflexivní epická lyricko-epická Bajka Pověst Pohádka Povídka Nonsensová poezie Básnické prostředky obrazného vyjadřování - přenesený význam, přirovnání, zosobnění, básnický přívlastek, alegorie, ironie Drama - divadelní hra, filmový scénář, libreto

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování zvláštností různých etnik</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Chápání podstaty mediálního sdělení a sociální zkušenosti</i> OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání		

sekunda

4 týdne, P

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozdílí subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Pracujeme s odbornými texty - výtah, výpisky Píšeme úřední dopis - přihláška, žádost Píšeme životopis - strukturovaný životopis, motivační dopis, životopisy v krásné literatuře Vypravujeme příběhy- vlastní zážitky, příběhy z knih, scénu z filmu, scénu z divadelní hry Popis - předmětu, uměleckého díla Popis pracovního postupu Popis osoby Charakteristika - osoby, literární postavy Líčení - zážitek z přírody, místa, které je nám blízké Poučení o slohu

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</i> OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Specifické komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích U tištěných médií pojmenuje funkci užití grafických a dalších vizuálních prvků</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Skladba I - opakování ze 6. ročníku Druhy vět podle postoje mluvčího Věty dvojčlenné a jednočlenné Základní větné členy Tvarosloví - podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce Skladba II Přísudek, vedlejší věty přísudkové Podmět, vedlejší věty podmětne Shoda přísudku s podmětem Předmět, vedlejší věty předmětne Příslovecné určení, vedlejší věty příslovecné Přívlastek, vedlejší věty přívlastkové Doplněk, vedlejší věty doplňkové Nauka o významu slov Slovo a sousloví Slova jednoznačná a mnohoznačná Homonyma, synonyma, antonyma Odborné názvy Obohacování slovní zásoby Tvoření slov Odvozování Skládání Zkracování Odvozování podstatných jmen Odvozování přídavných jmen Odvozování sloves

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti, různé typy sdělení</i> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Hodnotící prvky ve sdělení, výběr slov, rozlišování a jejich funkce</i>		

sekunda

Literární výchova

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie - rozdílí literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozdílí základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		Hlavní literární druhy Próza - umělecká (pohádky, povídky, pověsti, romány, anekdoty) - naučná (studie, encyklopedie, monografie) - publicistická (reportáže, fejetony, cestopisy, črty, sloupky) Práce s úryvky z prozaických děl Pracujeme se slovy - od slov citově zabarvených lichotně přes slova neutrální až ke slovům citově zabarveným hanlivě Drama - divadelní hra, filmový scénář, libreto - dialog postav, monolog Jak vnímáme výtvarná díla - způsob zachycování skutečnosti Poučení o filmu - režie, kamera, hudba, filmová architekt, kostýmy, střih, zvuk, produkce, výroba	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení, hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením</i> Mezilidské vztahy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</i>			

tercie

4 týdně, P

tercie

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy Žák: • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Učivo Získáváme informace, využíváme on-line encyklopedie Charakteristika - literární postavy, osoby Jednáme s institucemi - dopis, žádost, objednávka, přihláška, životopis, urgence, reklamace, výpověď Subjektivně zabarvený popis - líčení v literárních dílech - líčení dojmů z četby Odborné texty - výklad - výstavba výkladového textu - populárně-naučné texty - stylistické nedostatky - úpravy textů na počítači Úvaha - argumentujeme, obhajujeme své názory Mediální výchova - hromadné sdělovací prostředky, publicistika na internetu - článek pro třídní časopis - čteme a píšeme publicistické texty - publicistické termíny Myšlenkové mapy, sebehodnocení	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí <i>Co o sobě vím, jak se promítá mé já v mém chování, moje vztahy k druhým lidem, uplatnění a výběr výrazových prostředků</i> <i>Vnímá vztah médií a svobody projevu a význam tisku pro demokratické společnosti, chápe i rizikové stránky tohoto vztahu</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení <i>Pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, tvorba mediálního sdělení pro školní časopis</i> Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti		

tercie

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Opakování učiva přechozího ročníku Skladba Věta dvojčlenná, jednočlenná, větný ekvivalent Věta jednoduchá a souvětí Zápor - mluvnický, větný, členský Základní větné členy Rozvíjející větné členy Vztahy a významové poměry mezi složkami několikanásobných větných členů Shoda přísudku s několikanásobným větným členem Větné členy ve vztahu přístavkovém Souvětí podřadné a souřadné Věta hlavní a vedlejší Druhy vedlejších vět Spojovací výrazy souřadící a podřadící Grafické znázornění souvětí Obbohacování slovní zásoby Tvoření slov Tvoření víceslovných pojmenování Přejímání slov z cizích jazyků Tvarosloví Slovesa - slovesný vid, slovesné třídy, nepravidelná slovesa Podstatná jména přejatá a cizí Sklonování přejatých jmen obecných Sklonování cizích jmen vlastních Obecné výklady o jazyce Slovanské jazyky a čeština
Průřezová témata MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>role médií v každodenním životě, rozlišování prvků ve sdělení, rozvíjení komunikačních schopností při veřejném vystupování</i> Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	přesahy do učebních bloků: přesahy z učebních bloků:

Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Ústní lidová slovesnost Literární druhy a žánry Mýty, báje, eposy, struktura a jazyk literárního díla Antická kultura - základ evropské vzdělanosti Základní informace o bibli, Bible kralická, překlady bible Středověká literatura - písně, modlitby, legendy, kroniky, rytířské eposy, první písemné památky na našem území Středověká literatura v našich zemích Reformátor J. Hus Renesance, významní představitelé Novela, sonet, druhý rým, personifikace, pointa J. A. Komenský - život a dílo Drama; komedie, satira, dialog, monolog Romantismus - významní představitelé Druhy poezie, verš, sloka, rým, rytmus, jazykové prostředky, zvukové prostředky poezie Realismus, významní představitelé

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení</i>		

kvarta

3+1 týdně, P

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rolišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Objektivní a subjektivní slohotvorní činitele Odlišné cíle dorozumívání Základní funkční styly - opakování a rozšiřování poznatků o stylu jazykového projevu Slohové postupy v různých funkčních stylech - informační slohový postup - vyprávěcí slohový postup - popisný slohový postup - výkladový slohový postup - úvahový slohový postup Mluvené jazykové projevy - proslov, diskuse, debata, polemika Mediální výchova - vliv médií, mediální gramotnost Úvodník, komentář, sloupek Publicistika - komentovaná zpráva, interview, anketa, zábavný pořad Beletristický publicistický útvar - fejeton, esej

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení <i>Různé typy sdělení, jejich funkce, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</i> Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>Zhodnotí vliv komunikačních technologií na podobu komunikace ve skupinách, do nichž vstupuje Rozpoznává zvolené výrazové prostředky jako příznakové a roli jejich citového zabarvení pro navádění uživatele k určitému výkladu obsahu sdělení</i>		

Jazyková výchova

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - rozlíší je a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémách - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace - rozlíší významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí - rozlíší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Skladba Věta dvojčlenná, věta jednočlenná, větný ekvivalent Věta jednoduchá a souvětí Zápor mluvnický, větný, členský, slovní Stavba věty jednoduché Základní větné členy Rozvíjející větné členy Vztahy mezi členy ve skladebních dvojicích Vztahy a významové poměry mezi složkami několikanásobných větných členů Souvětí Souvětí souřadné a podřadné Vztahy mezi větami vedlejšími v souvětí podřadném Vztahy mezi větami v souvětí souřadném Vedlejší věta vložená do věty hlavní Obohacování slovní zásoby Tvoření slov Výslovnost a pravopis přejatých slov Skloňování přejatých jmen obecných a vlastních Tvarosloví Slovesa, slovesný vid, slovesné třídy, nepravidelná slovesa Obecné výklady o jazyce Čeština Slovanské jazyky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ <i>Rovnocennost etnických skupin, jejich původ, odlišné vnímání světa, vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení		

kvarta

Literární výchova

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie - rozlíší literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - rozlíší základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Obecná charakteristika literatury Literatura umělecká, věcná, braková literatura Literární druhy, žánry, formy Pohádka Povídka Novela Román Fejeton Poezie, písňové texty, rytmus, jazykové prostředky, básnické figury Drama, divadelní žánry, části divadelní hry, divadla Struktura a jazyk literárního díla, epizody, děj hlavní a vedlejší, hlavní a vedlejší postavy, jazykové prostředky, individuální styl autora, motiv, téma Reprodukce textu, interpretace smyslu díla Hlavní vývojová období české literatury Literární směry, jejich významní představitelé Práce s informačními zdroji	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, různé typy sdělení a jejich funkce</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

kvinta

3 týdně, P

sexta

3+1 týdně, P

septima

3+1 týdně, P

oktáva

oktáva

3+2 týdně, P

5.1.2 Anglický jazyk**Charakteristika předmětu**

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Obsahem předmětu je výuka anglického jazyka na profilové úrovni – odpovídá charakteristice Cizího jazyka v RVP ZV a RVP G. Vstupní úroveň je A1, cílová úroveň je B2. (Označení vstupních a cílových úrovní vychází z konvence Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.)

Časová dotace je rozvržena následovně:

prima: 4 hodiny

sekunda: 3 hodiny

tercie: 3 hodiny

kvarta: 3 hodiny

kvinta: 3 hodiny

sexta: 3 hodiny

septima: 3 hodiny

oktáva: 4 hodiny

V primě je zařazena 1 disponibilní hodina určená ke srovnání úrovně znalostí žáku z důvodu přechodu z různých ZŠ na gymnázium a v oktávě je zařazena 1 disponibilní hodina určená na přípravu ke státní nebo profilové maturitní zkoušce.

Výuka probíhá ve třídách a v jazykových učebnách, dle možností dále využíváme počítačové učebny. Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy americké angličtiny. Cílem výuky předmětu je především rozvíjení komunikačních schopností, stejně jako výuka gramatiky a slovní zásoby.

Angličtina má úzké mezipředmětové vztahy s některými dalšími předměty, jako je např. Zeměpis, Dějepis, Občanská výchova, další Cizí jazyk, Estetická výchova a jiné. Výuka seznamuje žáky s reáliemi a historií zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Připravujeme žáky na to, aby byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích a konverzovat s ním na různá témata. Velký důraz dále klademe na schopnost porozumění psanému textu, poslechu a nácviku psaní různých stylistických útvarů. Procvičujeme tak všechny dovednosti potřebné k zvládnutí cizího jazyka na úrovni B2.

Učitelé postupují podle jednotné učebnice, ale zároveň si volí další výukové materiály optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Každý rok organizujeme školní kolo Konverzační soutěže v AJ pro kategorii IB, IIB a IIIA.

V anglickém jazyce jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- navozováním reálných situací a modelovými příklady motivuje žáky ke komunikaci v jazyce anglickém, k zájmu o kulturu a tradice nejen anglicky mluvících zemí, ale i zemí Evropské unie;
- používá aktivní metody výuky - řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu, atd., aby žáci byli schopni gramaticky správně komunikovat v běžných každodenních situacích za použití bohaté slovní zásoby, rozumět autentickému mluvenému projevu a pohotově reagovat na úrovni B2;
- zadává samostatnou analýzu textu a práci se slovníkem v knižní i elektronické podobě a s různými referenčními příručkami;
- podněcuje žáky k používání různých médií /internet, multimediální jazykový software, encyklopedie, časopisy, videonahrávky/, k vyhledávání informací nezbytných jak pro obohacení slovní zásoby a nácvik poslechů různých typů angličtiny, tak pro vypracování projektů;
- nabádá žáky k čerpání informací z více různých zdrojů, aby si ověřili jejich správnost;
- vede žáky k sebeevaluaci na základě modelových situací.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- na modelových příkladech podněcuje žáky k řešení každodenních problémů a jejich uplatnění v reálném životě;
- prezentací rozmanitého vizuálního a audio materiálu navozuje situace, které podněcují žákovu fantazii, obrazotvornost a kreativitu.

Kompetence komunikativní

(Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu.)

Učitel:

- nabádá žáky k spontánnímu vyjádření jejich pocitů, dále ke sdělení a obhájení svých názorů před ostatními spolužáky;
- usiluje o to, aby žáci naslouchali promluvám ostatních a vhodně na ně reagovali;
- nabízí žákům dostatek podnětů ke komunikaci, různé typy textů, zvukových záznamů a obrazových materiálů, napomáhá jim k vnímání jejich odlišností a rozpoznání formálního a neformálního stylu;
- vede žáky k využívání moderních informačních prostředků a technologií, např. při programu e-twinning, telefonování, chatu, ICQ, SKYPE a psaní e-mailů, aby nabytých poznatků uměli využít v reálném životě;
- dbá na to, aby při setkání s cizincem, především při studijních zájezdech Velké Británie, byli žáci nejen schopni plynule komunikovat, ale také reprezentovat naši školu, zemi, její tradice a kulturu.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve dvojici, v malé i velké skupině;
- učí žáky tolerovat odlišný názor a akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání a tolerovat jejich způsob života, chování a projevu;
- napomáhá žákům posílit jejich sebedůvěru, těšit se z jejich úspěchu i úspěchů ostatních.

Kompetence občanské

Učitel:

- v rámci konverzace podněcuje žáky k vyjádření postoje ke spolužákům, ke škole, k dění v místě bydliště a ve společnosti, vede je k respektování názorů druhého.

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky systematicky pracovat individuálně i ve spolupráci s ostatními a pro svou práci využívat různé pomůcky;
- příklady a podněty z reálného života vede žáky k získání znalostí a dovedností v zájmu vlastního rozvoje;
- u žáků oceňuje plnění povinností a systematickou přípravu na hodinu.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podněcuje žáky k cílené přípravě na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření;
- vede žáky k proaktivnímu přístupu, k dosažení cílů, iniciativě a kritickému hodnocení informací.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání vhodných webových aplikací, např. online slovníky, Wordwall, Liveworksheets,

Kahoot, Quizlet apod.

- zadává úkoly, k jejichž zpracování žáci využívají digitální zařízení a aplikace, např. tvorba prezentací v Powerpointu, tvorba Kahootu, zhotovení oznámení, letáku, pohlednice, žádosti o práci ve Wordu apod.
- vede žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci a zkvalitnili výsledky své práce, např. využívání nastavení jazyka ve Wordu, nastavení kontroly pravopisu, využití aplikace Grammarly apod.
- vede žáky ke kritickému přístupu k elektronickým informačním zdrojům, např. při tvorbě prezentací na různá témata (musí čerpat z různých zdrojů, nejen z Wikipedie, a informace si ověřovat)
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost dat i zařízení, např. žáci jsou seznámeni s pravidly používání techniky jak v jazykových učebnách, tak v PC učebně.
- vede žáky k etickému jednání při komunikaci a sdílení informací, např. tvorbě fotografií, nahrávání rozhovorů, vlastních videí.

prima

3+1 týdně, P

A1

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Gramatika: Sloveso "být", přivlastňování, zájmena, sloveso "have got" Přítomný čas prostý a průběhový Vazba "there is/are" Frekvenční příslovce Modální slovesa - have to, can Stupňování přídavných jmen Číslovky slovosled Tematické okruhy: Rodina a přátelé, bydlení, domov Roční období Aktivita ve volném čase, zdravý způsob života (sport), kultura Škola a předměty Oblečení, nákupy, móda Zeměpisné údaje, realie anglicky mluvících zemí Tradice a zvyky pozdravy, poděkování, představování

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Organizace času, plánování učení a studia</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Sociální komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Poznávání lidí <i>vzájemné poznávání se ve skupině</i> Mezilidské vztahy <i>péče o dobré vztahy, respekt, podpora</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> Lidské vztahy <i>Učení se spolupráci, týmová práce, dohoda</i>		

sekunda

3 týdně, P

sekunda

A1-2

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - používá dvojazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení	Gramatika: Minulý čas Členy Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména Vyjádření množství Předpřítomný čas Budoucí čas - will, going to tvoření slov, synonyma, antonyma Tematické okruhy: Ve městě Státy a národy Popis slavných osob Jídlo a pití, stravovací návyky Doprava, cestování Práce a povolání Stará a nová média Problémy světa Pocity a nálady - radost, smutek, stres, deprese, únava jednoduchá sdělení - omluva, prosba, žádost, setkání písemný projev: adresa, dopis z prázdnin pozdrav omluva žádost blahopřání	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Organizace času, plánování učení a studia</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Poznávání lidí <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Mezilidské vztahy <i>péče o dobré vztahy, respekt, podpora</i> Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Sociální komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> Lidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i>		

sekunda

tercie

3 týdně, P

A2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá jednoduchou informaci • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	Gramatika: Přítomný čas prostý a průběhový Stupňování přídavných jmen Sloveso s infinitivem a - ing tvarem Předpřítomný čas prostý a průběhový Vyjádření množství a some, any, much, many, a lot of, a few Příčestí přítomné a minulé, minulý čas prostý a průběhový Too, enough Členy Tematické okruhy: Popis vzhledu a vlastností člověka Sport Popis krajiny Film Nakupování

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Organizace času, plánování učení a studia</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Poznávání lidí <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Mezilidské vztahy <i>péče o dobré vztahy, podpora, respekt</i> Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Spolupráce a soutěž <i>rozvoj dovedností pro spolupráci a pro zvládání soutěže a konkurence</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> Lidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i>		

kvarta

3 týdně, P

kvarta

A2-B1

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Gramatika: Budoucí čas - will, going to Předminulý čas prostý a průběhový Trpný rod Podmínkové věty Nepřímá řeč Základní modální slovesa Tematické okruhy: Svátky a oslavy - maturitní okruh Jídla a nápoje - maturitní okruh Nakupování - maturitní okruh Čtení knih Kriminalita Věda a technika Globální problémy

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>Organizace času, plánování učení a studia</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Poznávání lidí <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Mezilidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Práce ve skupinách, dvojicích, dosažení konsenzu, kompromisu</i> Hodnoty, postoje, praktická etika <i>postoje v problematických situacích všedního dne</i> Spolupráce a soutěž <i>rozvoj dovedností pro spolupráci a soutěž</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Reálie anglicky mluvících zemí, zahraniční výjezdy</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> Lidské vztahy <i>umění vžít se do role druhého</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy</i> Člověk a životní prostředí <i>Poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

kvinta

kvinta

3 týdně, P

B1

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozlíší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Gramatika: Přítomné časy Členy Minulé časy vazba Used to Předpřítomné časy Budoucí časy Předbudoucí čas a budoucí průběhový čas Modální slovesa Podmínkové věty Slovní zásoba: Frázová slovesa, idiomy Složená podstatná a přídavná jména Kolokace Přídavná jména – komparativ a superlativ Tematické okruhy: Volnočasové aktivity Sport Lidské tělo a zdravý životní styl Sociální problémy Písemný projev: zpráva blog post úvaha email

kvinta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebezpojetí <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Mezilidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Komunikace <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Práce ve skupinách, dvojicích, dosažení konsenzu, kompromisu</i> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>můj vztah k sobě samému a druhým lidem</i> Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>organizace vlastního času</i> Sociální komunikace <i>komunikace v různých situacích</i> Spolupráce a soutěž <i>rozvoj dovedností pro spolupráci a soutěž</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Reálie anglicky mluvících zemí, zahraniční výjezdy</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>Praktické využití médií</i>		

sexta

3 týdně, P

sexta

B1-B2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	Učivo Učivo Gramatika: Nepřímá řeč Podmínkové věty Trpný rod Vazba "have sth done" Vztažné věty Zkracování vět gerundiem Slovní zásoba: Frázová slovesa, idiomy Slovesné vazby Zájmena Charakteristika osoby Tematické okruhy: Rodina - maturitní okruh Londýn - maturitní okruh Bydlení - maturitní okruh Cestování Umění Slavné osobnosti Sociální síť Samostatný ústní projev: popis, shrnutí, srovnávání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce textu Písemný projev: email úvaha internetové post forum recenze vyprávění

sexta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebezpojetí <i>Dovednosti pro učení a studium, strategie pro zapamatování</i> Kreativita <i>Rozvoj tvůrčího myšlení, psaní</i> Mezilidské vztahy <i>Komunikace v různých situacích: informování, odmítnutí, omluva, pozdrav, prosba</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Práce ve skupinách, dvojicích, dosažení konsenzu, kompromisu</i> Spolupráce a soutěž <i>rozvoj dovedností pro soutěž a konkurenci</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Realie anglicky mluvících zemí, zahraniční výjezdy</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>vedení k účasti na ochraně a utváření prostředí, pochopení souvislosti lokálních a globálních problémů</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Kulturní rozdíly mezi Českou republikou a anglicky mluvícími zeměmi</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>Poznávání a ochrana životního prostředí, ohrožené druhy, vliv člověka na prostředí</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Stavba mediálních sdělení <i>Praktické využití médií</i> Fungování a vliv médií ve společnosti <i>využití médií jako zdroje informací, příprava na veřejné vystupování</i> Tvorba mediálního sdělení Role médií v moderních dějinách <i>porozumění obsahu médií</i>		

septima

3 týdně, P

septima

B2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	gramatika: časy - předminulý prostý a průběhový, budoucí průběhový, předbudoucí prostý a průběhový přídavná jména, příslovce - srovnávání, stupňování zájmena, příslovce modální slovesa (vyjádření rady, nutnosti, pravděpodobnosti, možnosti a jistoty) frázová slovesa tématické okruhy: bydlení - maturitní okruh rodina - maturitní okruh Londýn - maturitní okruh digitální média kriminalita mezilidské vztahy dovolená samostatný ústní projev: popis, shrnutí, srovnávání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce textu, diskuze, role-play písemný projev: formální dopis esej pro a proti stížnost blog post

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>řešení problémů v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů</i> Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>regulace vlastního jednání</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>vzdělávací systémy v anglicky mluvících zemích a ČR, srovnání</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>zdravý životní styl, ochrana životního prostředí</i>		

septima

oktáva

3+1 týdně, P

B2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma, postihne jeho hlavní a doplňující informace - rozlíší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích - porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického čteného textu či písemného projevu složitějšího obsahu na aktuální téma - identifikuje strukturu textu a rozlíší hlavní a doplňující informace - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a pracuje se získanými informacemi - odvodí význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu, encyklopedie a média - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou - adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických i imaginativních textů - reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obrátů - komunikuje plynule a foneticky správně na témata abstraktní i konkrétní v méně běžných i odborných situacích - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně a plynule - volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu - přednese souvislý projev na zadané téma - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - podrobně popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit - využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma	gramatika: - podmínkové věty - nepřímá řeč - frázová slovesa - vyjádření záporu - slovesné vazby - vyjádření důrazu ve větách tématické okruhy: - Česká republika - maturitní okruh - Praha - maturitní okruh - Třinec - maturitní okruh - Velká Británie - maturitní okruh - Věda a technika - maturitní okruh - aktuální události a dění většího významu - nakupování - mezilidské vztahy samostatný ústní projev: - popis, shrnutí, srovnávání, vyprávění, oznámení, prezentace, reprodukce textu, diskuze, rozhovor, vyjádření názoru a jeho obhajoba písemný projev: - článek - vyprávění - zpráva - novinový článek - esej s vyjádřením názoru

oktáva

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>vytváření postojů tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>prostředí a zdraví, aktuální ekologické problémy</i> Životní prostředí regionu a České republiky <i>naše obec a region, problémy a ochrana životního prostředí v regionu</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>kritický přístup ke zpravodajství a reklamě</i>		

5.1.3 Německý jazyk

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk pokrývá část vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV a RVP G.

Vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. Obsahem předmětu je výuka německého jazyka dle Společného evropského referenčního rámce a cílem je dosažení úrovně B1.

Německý jazyk má časovou dotaci 2 hodiny týdně v sekundě a 3 hodiny týdně v tercii až oktávě.

Vyučování probíhá v těsné návaznosti na Český jazyk, Zeměpis, Dějepis. V předmětu se realizují části tematických okruhů těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (Rozvoj schopnosti poznávání, Sebeznání a sebepečení, Komunikace, Řešení problémů), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě, Jsme Evropané), Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Multikulturalita), Environmentální výchova (Lidské aktivity a problematika ŽP, ŽP regionu a ČR) a Mediální výchova (Uživatelé).

Třídy se dělí obvykle na skupiny. Výuka předmětu probíhá v jazykových učebnách, vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami dle možností školy, v počítačových učebnách nebo kmenových třídách.

Vyučující používají různé formy a metody: skupinová práce, práce ve dvojicích, řízený rozhovor, učení se v modelových situacích. Výuka je doplňována dalšími aktivitami, jako je například exkurze, projekt apod. Exkurze se konají podle možností školy a zájmu žáků. Ve spolupráci s Domem Evropy Praha mají zájemci možnost účastnit se mezinárodního setkání mládeže k Evropské unii v Bad Marienbergu (Německo) - počet závisí na nabídce DEP.

Cílem výuky je osvojení jazykových znalostí a dovedností, získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty, porozumět se v běžných životních situacích a umět hovořit o jednoduchých tématech. Nedílnou součástí cílových znalostí žáků je rovněž zvládnutí psané podoby jazyka a poznání kultury německy mluvících zemí. Důležité je i pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Vyučující se věnují nadaným žákům – nabízejí možnost účasti na jazykových soutěžích, četby knih v originále. V předposledním a maturitním ročníku mají žáci možnost rozvíjet své znalosti v Seminári z německého jazyka s dotací 2 hodiny týdně.

Výuka jazyka probíhá jako komplexní proces, nácvik jednotlivých dovedností (produktivní, receptivní a interaktivní) prolíná celým učivem.

Soutěže

Podle možností nabízíme účast v následujících soutěžích: literární soutěž TOR pro žáky předmaturitního ročníku (pořádá ji Pygmalion Třinec a probíhá ve školním a městském kole), konverzační soutěž v němčině (školní kolo, okresní kolo, možnost postupu do krajského a celostátního kola), překladatelská soutěž (školní kolo).

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému plánování a organizování své práce tím, že zadává dlouhodobé úkoly (prezentace, tematické celky);
- prezentuje různé způsoby přístupů k učení se jazyka a žáky vede k tomu, aby je využívali efektivně a s ohledem na jejich věk a schopnosti (kartičky, asociace, analogie s jinými jazyky i mateřštinou);
- zadává takové úkoly, v jejichž rámci žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů;
- do hodin i pro domácí přípravu zařazuje práci se slovníky, multimediálním jazykovým softwarem a internetem;
- žáky vede k tomu, aby sami rozpoznali a opravili si chyby. Sami tak kriticky zhodnotí své pokroky a dovedou se z vlastních chyb poučit;
- vede žáky k účasti na soutěžích (různé stupně), ti v nich zhodnotí svůj pokrok a dovedou přijmout ocenění i kritiku od ostatních.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů tím, že žáci pracují s neznámými texty a jsou vedeni k jejich samostatnému řešení s využitím vlastních zkušeností a dovedností. Texty kriticky zhodnotí a jsou motivováni k jejich interpretaci. Žáci se vyjadřují k obrázkům, statistikám a grafům a řeší modelové situace z každodenního života (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.) a jsou vedeni k využívání představivosti a intuice;
- zadává práci s odbornou německou terminologií, zejména gramatickou. Žáci při práci s textem volí nejvhodnější variantu řešení a volbu zdůvodní.

Kompetence komunikativní

(Rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu.)

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním metodami výuky cizího jazyka – práce samostatná, skupinová, ve dvojicích; jazykové hry, Rollenspiele, různé prezentace před třídou...;
- v rámci konverzačních cvičení podporuje schopnost kultivovaného vyjádření vlastního názoru a postoje a jeho obhájení;
- vede žáky k přesnému vyjadřování a formulování myšlenek, k rozpoznání podstatných informací.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- volí odpovídající témata jako motivaci k uvědomění si významu cizího jazyka pro budoucí profesi i zájmovou oblast (povolání - inzeráty, přijímací pohovor; cestování, reálie německy mluvících zemí, studium aj.);
- zadává při práci ve dvojicích a skupinách úkoly rozvíjející schopnosti žáků spolupracovat, společně řešit problémy, dosáhnout stanoveného cíle a přijmout odpovědnost za svoji práci i práci ostatních. Týmová práce vede k vytváření hodnotných mezilidských vztahů. Skupiny a dvojice se obměňují, poskytují tak možnost spolupráce s různými lidmi. Obdobný význam má vytváření skupin napříč ročníkem;

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně a pravidelně kontroluje plnění zadaných úkolů, oceňuje tvořivý přístup žáků (dobrovolná aktivita v rámci hodiny i mimo);
- v hodinách vede žáky k tomu, aby vyjádřili svůj názor, aby zaujali stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním;
- vede se žáky debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žáci obhajují své názory;
- při pobytech v německy mluvících zemích vybízí žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot;
- podporuje vzájemné doučování žáků;
- volí témata a projekty, která vedou ke kladnému vztahu k životnímu prostředí, kulturním hodnotám a tradicím, k estetickému cítění (životní prostředí, kultura, náš region..., koláže, plakáty).

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím povolání;
- vede žáky k zodpovědnému přístupu k plnění svých povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- hovoří s žáky o předpokladech pro různá povolání, jejich výhodách a nevýhodách a vede žáky ke kritickému zhodnocení jejich osobnosti s ohledem na volbu povolání;
- zadává praktické úkoly, spojené s volbou povolání (úřední dopis, žádost o práci, životopis, práce s inzeráty);
- vytváří podmínky pro iniciativu a tvořivost žáka;
- seznamuje žáky se vzdělávacími a pracovními příležitostmi a vede je k jejich kritickému zhodnocení, informuje o dostupných zdrojích informací.

Kompetence digitální

Učitel

- zařazuje úkoly, při jejichž plnění žáci používají digitální zařízení a aplikace
- digitální aplikace využívá k procvičení a opakování učiva, žáci také sami tvoří cvičení
- zadává úkoly tak, aby žáci hledali a vyhodnotili vhodné aplikace pro jejich řešení, např. vhodné slovníky na internetu
- zadává úkoly pro odevzdání v digitální podobě
- umožňuje žákům vést zápisy v digitální podobě a používání interaktivních učebnic
- vede žáky k bezpečnému používání zařízení a dat a k etickému jednání v online prostředí

sekunda

2 týdne, V

A1

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • se zapojuje do jednoduchých rozhovorů • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Podstatná jména - nominativ, akuzativ Určitý, neurčitý člen Slovesa - pravidelná, nepravidelná, pomocná, modální, přítomný čas, odlučitelné předpony Předložky Slovosled v oznamovací větě, tázací věty Zápor - kein, nicht Zájemna - osobní, přivlastňovací, nominativ Tvoření slov Číslovky - základní, řadové Bydlení, volný čas, země a jazyky, škola, časové údaje, rodina, povolání, nápoje, potraviny Pozdravy, seznámení, návrh a odmítnutí, názor, přání, schůzka, omluva, popis osoby, popis cesty

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení dovedností zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>moje učení</i> Komunikace <i>dialog; komunikace v různých situacích (děkování, odmítání)</i> Seberegulace a sebeorganizace <i>organizace vlastního času, plánování učení a studia</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>předsudky a stereotypy (Němci)</i> Multikulturalita <i>význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</i>		

tercie

2+1 týdně, V

A1

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Nepravidelná slovesa, modální slovesa Imperativ Předložky Zájmena - osobní - dativ, akuzativ, přivlastňovací Minulý čas - perfektum, préteritum - haben, sein Spojky - deshalb Rakousko, Švýcarsko, volný čas, koníčky, město, části těla, nemoci, dopravní prostředky, dovolená, cestování, hodiny, oblečení, dárky, bydlení, zvířata, příroda, oslavy, narozeniny Žádost, popis potíží, telefonování, pochvaly, zdvořilé oslovení, poděkování, vyprávění, přání, pocity, hodnocení, pozvání	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>učební problémy vázané na němčinu (gramatika)</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>naši sousedé v Evropě</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

kvarta

2+1 týdně, V

A2

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Přivlastňovací zájmena Předložky Zvratná slovesa, způsobová slovesa Slovesa liegen/legen... Zápor Osobní zájmena Imperativ Stupňování Spojka <i>denn, weil, dass</i> <i>Číslovky řadové</i> <i>Byt, nábytek</i> <i>Popis osoby, pocity</i> <i>Svátky, oslavy</i> <i>Město, popis cesty</i> <i>Národnosti</i> <i>Škola</i> <i>Počítač, internet</i> <i>Německé osobnosti - W. A. Mozart</i> <i>Srovnání, rada, popření, dát a odmítnout návrh, prosba o dovolení, odmítnutí, zákaz, hodnocení, vyjádřit mínění, zdůvodnění, e-mail</i>	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>kulurní tradice a zvyky</i>		

kvinta

3 týdně, V

A2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Zájmena osobní, ukazovací, tázací Konjunktiv II - haben, können Adjektiva - skloňování po členu určitém, neurčitém Imperativ Nepřímá otázka Předložky Préteritum způsobových sloves Spojka <i>wenn, trotzdem</i> Slovesa s předložkovou vazbou Veřejná místa, kavárna, jídlo, nápoje, oblečení, práce a povolání, vzdělání, pocity, inzeráty, číslovky, přání, volný čas, jazyky, počasí, místní a časové údaje, škola, školní slavnosti, vynálezy - osobnosti Omluva, žádost o radu, objednávka, popis věcí a osob, spokojenost, soucit, diskuse, zklamání, přání zdvořilost, komunikace a dorozumění, mluvit o vzdělání

kvinta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>německé osobnosti</i>		

sexta

3 týdne, V

B1

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma	Infinitiv s zu, um...zu infinitiv Konjunktiv II Genitiv podstatných jmen, přeložka wegen Dvojité spojky Adjektiva po nulovém členu Préteritum Vedlejší věty s damit, während, bevor, als, nachdem, ob, obwohl, vztažné věty Intonace Volný čas, oslavy, cestování Nakupování, konzumJídlo, recepty Školství v Německu, ČR, škola Rodina, vztahy, partnerství, sociální angažovanost Média, reklama Učení se cizím jazykům Německo, spolkové země, Hamburk Regiony D-A-CH zemí	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Školství v ČR a Německu</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Problémy ŽP, prognózy</i>		

septima

3 týdne, V

septima

B1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů		Pasívum - přítomný čas, préteritum Infinitiv s zu Dvojité spojky Předložky s genitivem Vedlejší věty Souřadné souvětí Skloňování adjektiv Konjunktiv II Futurum Tvoření slov Dětství, rodina Cestování, doprava, technika Počasí Zdraví, zdravý životní styl Nákupy, móda Soužití, mobbing, cizí kultury, sociální iniciativy Německy mluvící země, osobnosti	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Významné osobnosti zemí DACH</i> Evropa a svět nás zajímá <i>kulturní tradice a zvyky n Německu</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Uživatelé <i>média pro vybrané skupiny (pro mládež, pro ženy, pro zájmové skupiny)</i>			

oktáva

3 týdně, V

oktáva

B1+

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích - s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - stručně logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a - s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Gramatika: Zákl. vyjádření přítomnosti, minulosti a budoucnosti, časové spojky Pasivum Vztažné věty Zájmenná příslovce, časové předložky, předpony u sloves Infinitiv s zu, um zu Vedlejší věty Skloňování adjektiv Ústní a písemný projev: Problémy, starosti, řešení konfliktů Srovnání obrázků Domněnky Diskuse Reklamy, letáky Tematické okruhy: DACH-země Rodina, generace, volba povolání, sociální média, služby Česká republika Třinec, region Obchody EU

oktáva

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>Možnosti a způsoby komunikace</i> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i> Sociální komunikace <i>Tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>Soužití generací</i> Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Shody a rozdíly v životním stylu, - vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy,</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky <i>ŽP v Třinci</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Životní prostředí a udržitelný rozvoj: globální environmentální problémy přírodního a společenského prostředí</i> Žijeme v Evropě <i>Shody a rozdíly v životním stylu, - vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy,</i>		

5.1.4 Ruský jazyk

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru Další cizí jazyk v RVP ZV a RVP G, cílem je dosažení úrovně B1 dle SERRJ.

Vyučovací předmět integruje průřezová témata :

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Multikulturní výchova.

Výuka probíhá v 2. - 8. ročníku osmiletého studia s dotací 3 hodiny týdně kromě sekundy, kde dotace činí 2 hodiny týdně.

Na předmět Ruský jazyk navazuje v posledních dvou ročnících volitelný předmět Seminář z ruského jazyka s dotací 2 hodiny týdně. Vyučování probíhá ve specializovaných jazykových učebnách s didaktickou technikou, případně výpočetní technikou a také v kmenových třídách.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování.

Při práci v hodinách jsou využívány následující metody a formy práce : výklad, nácvik dialogů, četba textů a práce s texty, práce ve dvojicích, skupinová práce, písemný projev, práce se slovníky, poslech s porozuměním.

Studenti jsou během pololetí hodnoceni v ústním i písemném projevu klasifikací.

Soutěže

Nabízíme účast v následujících soutěžích: Puškinův památník pro žáky všech ročníků, konverzační soutěž v ruském jazyce (školní kolo, krajské kolo a celostátní kolo), překladatelská soutěž (školní kolo).

B. Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k zájmu o ruskou kulturu a tradice ukázkami děl ruských autorů;
- vede žáky k osvojení azbuky, ke čtení ruského textu a napsání srozumitelných sdělení;
- vede žáky k samostatnému ústnímu projevu;
- vedením výuky v ruském jazyce podporuje žáky v tom, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě dokázali samostatně a správně komunikovat v ruském jazyce;
- zadáváním samostatné práce vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa, časopisy aj.), dále vede žáky ke správnému používání překladových a jiných slovníků;
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směřuje k osvojení slovní zásoby a pravopisu a také na osvojení správných učebních návyků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navrhuje modelové situace, ve kterých se žák může ocitnout a podněcuje žáka k využití svých individuálních schopností, fantazie, představivosti a získaných vědomostí k řešení těchto situací;
- vede žáky k práci s texty, k využití představivosti a intuice a dovedností k odhadnutí významu neznámých slov;
- vede žáky ke schopnosti interpretovat získané informace a formulovat své názory ústně i písemně.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává řečová cvičení a vede žáky k otevřenosti a ke schopnosti odlišit podstatné informace od nepodstatných, tak aby své poznatky využili v diskusi a volili vhodná jazyková vyjádření;
- vede žáky k využívání komunikativních dovedností při setkání s rodilými mluvčími a ke komunikaci na konkrétní témata
- učí žáky interpretovat texty, trénuje s nimi typové úlohy zaměřené na čtení s porozuměním.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky zadáváním skupinových činností k rozvíjení schopnosti spolupracovat a podporuje tím vytváření hodnotných mezilidských vztahů;
- zapojuje do výuky jazykové hry, které využívají hravosti mladých lidí.

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje v zadaných písemných projevech zájem žáka o dění ve třídě, ve škole, v místě svého bydliště, celé společnosti;
- soustavnou kontrolou vede žáka plnění jeho povinností i k sebehodnocení svého chování.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vybízí žáka k systematické práci, žák si pravidelnou přípravou vytváří správné studijní návyky.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáka k rozvíjení osobní aktivity a tvořivosti a k dosažení stanovených cílů;
- pomáhá žákům odhalit jejich schopnosti a rozvíjí je pomocí školních i celostátních soutěží.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k dovednosti běžně používat digitální zařízení v písemném projevu pomocí ruské fonetické klávesnice;
- vede žáky ke zpracování a demonstrování projektů pomocí digitálních aplikací;

- zapojuje do výuky cvičení zpracovaná v digitálních aplikacích, které umožňují procvičování a hodnocení pravopisu, gramatického učiva, reálií;
- zadává úkoly tak, aby vedly žáky ke kritickému posouzení a zpracování získaných informací pomocí vhodných webových stránek;
- vytváří příležitosti, které umožní žákům zvolit formát pro zpracováváný digitální obsah a k používání překladových aplikací;
- vede žáky k aplikování zásad o autorských právech, k bezpečnému chování v prostředí internetu, k aplikování zásad netikety.

sekunda

2 týdně, V

A1

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • seznámí se s grafickou stránkou jazyka a jejími zvláštnostmi	Fonetika: Osvojování zvukové stránky jazyka a intonace vět Čtení slov a vět se správnou výslovností, přízvukem, redukcí hlásek Nácvik výslovnosti tvrdých a měkkých souhlásek Gramatika: Věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě Základní číslovky Slovesa Podstatná jména Zájmena Tematické okruhy a slovní zásoba: Rodina, domov, bydlení, povolání, jídlo, kalendářní rok, počasí, příroda Volný čas Seznámení Ústní projev: Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Reprodukce krátkého textu Obměňování a tvoření vlastních dialogů Psaní: Odstupňovaný nácvik psaní ruské abekvy Čtení slov a textů v psacím písmu Vhodné diktáty Písemné sdělení o sobě a své rodině Reálie Ruska: Dílčí zajímavosti Zvláštnosti v oslovení

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění</i> Komunikace <i>Komunikační dovednosti, dialog, vedení dialogu, komunikace v různých situacích</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Rusko naši sousedé v Evropě, život, zvyky</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>Osvojování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako nástroje dorozumívání</i>		

tercie

2+1 týdně, V

A1/A2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Fonetika: Osvojování zvukové stránky jazyka a intonace vět Čtení slov a vět se správnou výslovností, přízvukem, redukcí hlásek Nácvik výslovnosti tvrdých a měkkých souhlásek Gramatika: Věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě Základní číslovky Slovesa Podstatná jména Zájmena, Příslovce Slovesné a předložkové vazby Tematické okruhy a slovní zásoba: Přátelé, volný čas, sport, jídlo, kalendářní rok, všední den, víkend, příroda Nakupování Vzhled člověka Ústní projev: Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Reprodukce krátkého textu Obměňování a tvoření vlastních dialogů Psaní: Odstupňovaný nácvik psaní ruské abeky, pravopis Čtení slov a textů v psacím písmu Vhodné diktáty Písemné sdělení o sobě a své rodině Reálie Ruska: Dílčí zajímavosti Zvláštnosti v oslovování

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění</i> Komunikace <i>Komunikační dovednosti, dialog, vedení dialogu, komunikace v různých situacích</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Rusko naši sousedé v Evropě, život, zvyky</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>Osvojování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako nástroje dorozumívání</i>		

kvarta

2+1 týdně, V

A2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Fonetika: Nácvik správné výslovnosti Intonace větných konstrukcí Gramatika: Slovesné a předložkové vazby Přídavná jména Podstatná jména Časové údaje Slovesa Větné konstrukce s výrazy vyjadřující nutnost a potřebnost, možnost, nemožnost Zájmena Tematické okruhy: Svátky Divadlo Příroda, Počasí, Orientace ve městě, Dopravní prostředky, Roční období, Cestování, Praha, Moskva Ústní projev: Základní pravidla komunikace v běžných, každodenních situacích Popis obrázku Souvislá reprodukce kratšího textu Samostatný ústní projev Písemný projev: Grafické vyjádření měkkosti a tvrdosti párových hlásek Krátké sdělení Dopis Písemné překlady slov a slovních spojení Vhodné diktáty Reálie: Dílčí zajímavosti Zajímavá místa Moskvy, Prahy

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění</i> Komunikace <i>Komunikační dovednosti, dialog, vedení dialogu, komunikace v různých situacích</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Rusko naši sousedé v Evropě, život, zvyky</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>Osvojování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako nástroje dorozumívání</i>		

kvinta

3 týdně, V

kvinta

A2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života	Fonetika: Nácvik správné výslovnosti Intonace větných konstrukcí Gramatika: Slovesné a předložkové vazby Přídavná jména Podstatná jména Časové údaje Slovesa Větné konstrukce s výrazy vyjadřující nutnost a potřebnost, možnost, nemožnost Zájmena Tematické okruhy: Vzhled člověka Povahové vlastnosti člověka Denní režim, časové údaje Svátky, tradice Orientace ve městě Petrohrad Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Vyjadřování názorů na osobní vlastnosti lidí Vyjádření příčiny, nutnosti, možnosti, nemožnosti, omluvy, politování Zdůvodňování vlastních stanovisek Samostatný ústní projev Krátké oznámení Reprodukce kratšího textu Písemný projev: Osobní dopis Stručný popis Vypravování Vhodné diktáty Písemné překlady slovních spojení a vět Reálie: Zajímavosti Petrohradu Dílčí zajímavosti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí <i>Jazykové hry a soutěže</i> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i> Sociální komunikace <i>Přesná komunikace, srozumitelnost, jasnost, přesnost vyjádření a sdělení, argumentace tvořivá komunikace, plynulost, pohotovost</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Shody a rozdíly v životním stylu</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Respektování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako prostředku dorozumívání</i>		

sexta

sexta

3 týdně, V

A2

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Fonetika: Intonace otázky v ruštině Intonace údivu Gramatika: Podstatná jména Neurčitá zájmena Stupňování přídavných jmen a příslovčí Slovesa Slovesné a předložkové vazby Podmiňovací způsob Rozkazovací způsob Tematické okruhy: Zdraví Životní styl Oblečení, móda Koničky Umění Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Vyjádření příčiny, nutnosti, možnosti, nemožnosti, omluvy, politování Zdůvodňování vlastních stanovisek Samostatný ústní projev Krátké oznámení Reprodukce kratšího textu Písemný projev: Osobní dopis Vhodné diktáty Písemné překlady slovních spojení a vět Reálie Ruska: Díličí zajímavosti

sexta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy <i>Vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</i> Hodnoty, postoje, praktická etika <i>Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování</i> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i> Morálka všedního dne <i>Jak mohu rozvíjet dobré vztahy k lidem</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Zdraví v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti zdraví a zdravého životního stylu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Solidarita s postiženými zeměmi a oblastmi</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Respektování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako prostředku dorozumívání</i>		

septima

3 týdne, V

septima

B1

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	Fonetika: Intonace větných konstrukcí, výslovnost redukce nepřízvučných samohlásek Gramatika: Podstatná jména Slovesa Předložkové a slovesné vazby Větné konstrukce s výrazy vyjadřující nutnost, potřebnost, možnost, nemožnost Neurčitá zájmena Stupňování přídavných jmen a příslovčí Tematické okruhy: Česká republika, Praha Vzdělávací systém, studium cizích jazyků Můj region Zaměstnání Příroda, ekologie Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Vyjádření příčiny, nutnosti, možnosti, nemožnosti, omluvy, politování Zdůvodňování vlastních stanovisek Krátké oznámení Reprodukce kratšího textu Písemný projev: Vyplňování žádosti Osobní dopis Vhodné diktáty Písemné překlady slovních spojení a vět Reálie Ruska : Zajímavá místa Česka Dílčí zajímavosti

septima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Já sám o sobě, mé chování, myšlení, vlastní názory</i> Sociální komunikace <i>Přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace)</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení</i> Žijeme v Evropě <i>Shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí</i> Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Srovnávací charakteristiky vzdělávání na gymnáziích v ČR a obdobných školách v zahraničí, profily absolventů a závěrečné zkoušky (maturita), kompatibilní prvky a rozdíly</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)</i> Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí <i>Respektování specifických rysů ruského jazyka, užívání ruského jazyka jako prostředku dorozumívání</i>		

oktáva

3 týdne, V

B1 +

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	Fonetika Gramatika: Podstatná jména Přídavná jména Slovesa Předložkové a slovesné vazby Zájmena Účelové a předmětné věty Věty se sponovými slovesy Vazby s infinitivem Tematické okruhy: Rusko, Moskva Významné osobnosti Ruska Sport Média Ústní projev: Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu Dialogy na běžná témata každodenního života Zdůvodňování vlastních stanovisek Samostatný ústní projev Reprodukce delšího textu Písemný projev: Krátké a delší formy Vhodné diktáty Písemné překlady Reálie Ruska: Životní styl Zajímavá místa Ruska Díličí zajímavosti

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Poznávání lidí <i>Shody a rozdíly v životním stylu, - vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy,</i> Sociální komunikace <i>Tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanost komunikace);</i> Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti <i>Shody a rozdíly v životním stylu, - vztahy ČR se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi, středoevropské iniciativy,</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Jaké jsou postoje a jednání občana České republiky a Evropana ve vztahu k imigraci jako jevu současnosti, k imigrantům a k imigrační politice státu (Evropské unie)</i>		

5.1.5 Španělský jazyk

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Španělský jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace – odpovídá charakteristice Dalšího cizího jazyka pro RVP ZV a RVP G.

Španělský jazyk má časovou dotaci 2 hodiny týdně v sekundě a 3 hodiny týdně v tercii až oktávě.

Výuka probíhá ve třídách a v jazykových učebnách, dle možností dále využíváme počítačové učebny. Pro vyšší efektivitu výuky jsou žáci rozděleni do skupin. Cílem výuky předmětu je především rozvíjení komunikačních schopností, stejně jako výuka gramatiky a slovní zásoby. Přípravujeme žáky na to, aby byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích a konverzovat s ním na různá témata. Velký důraz klademe na schopnost porozumění psanému textu, poslechu a nácviku psaní různých stylistických útvarů. Procvičujeme tak všechny dovednosti potřebné k zvládnutí cizího jazyka na úrovni B1+ Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Španělština má úzké mezipředmětové vztahy s některými dalšími předměty, jako je např. Zeměpis, Dějepis, Občanská výchova, Cizí jazyk, Estetická výchova a jiné. Výuka seznamuje žáky s realitami a historií zemí, jež tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Učitelé postupují podle jednotné učebnice, ale zároveň si volí další výukové materiály optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Učitel využívá tyto formy a metody ve výuce: řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu atd.

Ve španělském jazyce jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana.

Soutěže

Nabízíme účast v následujících soutěžích: Poznáváme španělskou kulturu (pro žáky tercie pořádají vyučující španělštiny), konverzační soutěž ve španělštině (školní kolo, možnost postupu do krajského a celostátního kola), překladatelská soutěž (školní kolo).

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- navozováním reálných situací a modelovými příklady motivuje žáky ke komunikaci ve španělském jazyce, k zájmu o kulturu a tradice nejen Španělska, ale i španělsky mluvících zemí;
- používá aktivní metody výuky - řízený dialog, učení se na příbězích, analytický rozbor, práce ve skupině i páru, hodnotící testy pro zpětnou vazbu, atd., aby žáci byli schopni gramaticky správně komunikovat v běžných každodenních situacích za použití bohaté slovní zásoby, rozumět autentickému mluvenému projevu a pohotově reagovat na úrovni B1+;
- součástí hodin i domácí přípravy je samostatná analýza textu a práce se slovníkem v knižní i elektronické podobě a s různými referenčními příručkami;
- podněcuje žáky k používání různých médií /internet, multimediální jazykový software, encyklopedie, časopisy, videonahrávky/, k vyhledávání informací nezbytných jak pro obohacení slovní zásoby a nácvik poslechů různých typů španělštiny, tak pro vypracování projektů;
- nabádá žáky k čerpání informací z více různých zdrojů, aby si ověřili jejich správnost;
- vede žáky k sebeevaluaci na základě modelových situací.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- na modelových příkladech podněcuje žáky k řešení každodenních problémů a jejich uplatnění v reálném životě;
- prezentací rozmanitého vizuálního a audio materiálu navozuje situace, které podněcují žákovu fantazii, obrazotvornost a kreativitu.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabádá žáky ke spontánnímu vyjádření svých pocitů, dále ke sdělení a obhájení svých názorů před ostatními spolužáky, rozvoj komunikativní kompetence je obsažen v samé podstatě předmětu;
- usiluje o to, aby žáci naslouchali promluvám ostatních a vhodně na ně reagovali;
- nabízí žákům dostatek podnětů ke komunikaci – různé typy textů, zvukových záznamů a obrazových materiálů, napomáhá jim k vnímání jejich odlišností a rozpoznání formálního a neformálního stylu;
- vede žáky k využívání moderních informačních prostředků a technologií, např. při telefonování, chatu, ICQ, SKYPE a psaní e-mailů, aby nabytých poznatků uměli využít v reálném životě;
- dbá na to, aby při setkání s cizincem byli žáci nejen schopni plynule komunikovat, ale také reprezentovat naši školu, zemi, její tradice a kulturu.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve dvojici, v malé i velké skupině;
- učí žáky tolerovat odlišný názor a akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání a tolerovat jejich způsob života, chování, projevu;
- napomáhá žákům posílit jejich sebedůvěru, těšit se ze jejich úspěchu i úspěchů ostatních.

Kompetence občanské

Učitel:

- podněcuje studenty v rámci konverzace k vyjádření postoje ke spolužákům, ke škole, k dění v místě bydliště a ve společnosti;
- vede je k respektování názorů druhého.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podněcuje žáky k cílené přípravě na další vzdělávání a budoucí profesní zaměření;
- vede žáky k proaktivnímu přístupu, k dosažení cílů, iniciativě a kritickému hodnocení informací.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím povolání;
- vede žáky k zodpovědnému přístupu k plnění svých povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků.

Kompetence digitální

Učitel

- vede studenty k samostatnému, smysluplnému a efektivnímu využívání informačních technologií za účelem lepšího osvojení si cizího jazyka.
- směřuje studenty k formálním a etickým zásadám práce s digitálními zařízeními.
- podněcuje studenty k přemýšlení o smyslu digitálních technologií ve společnosti.

sekunda

sekunda

2 týdně, V

A1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům		Slovesa 1., 2., 3. třídy, nepravidelná slovesa llamarse, tener, vivir, ser (jednotné číslo), estar, gustar, ir, saber, querer, jugar, hacer, poner Číslovky do 10 Mužský a ženský rod, množné číslo, zápor, Barvy, zvířata, rodina, bydlení, škola, záliby, jídlo, oblečení, sporty, počasí, denní režim - základní slovní zásoba	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení dovedností zapamatování</i> Sebepoznání a sebepojetí <i>moje učení</i> Komunikace <i>dialog; komunikace v různých situacích (děkování, odmítání)</i>			
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>předsudky a stereotypy (Španělé)</i> Multikulturalita <i>význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</i>			

tercie

2+1 týdně, V

tercie

A1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		Gramatika: Rod a číslo podstatných a přídavných jmen Osobní zájmena Zápor Slovesné třídy Časování pravidelných sloves Nepravidelná slovesa v přítomném čase Tázací, ukazovací a přivlastňovací zájmena Množné číslo Členy Číslovky 0 - 100 Srovnávání Přivlastňovací zájmena Použití sloves ser, estar, hay Předložky de, en, a Vykání Přivlastňovací zájmena nesamostatná Tematické okruhy: Profese, národnosti, barvy Rodina, škola, povahové vlastnosti, vzhled osob, lidské tělo Španělsko - Alhambra, Granada Španělština ve světě Aktivity v hodinách cizího jazyka Prázdninové a volnočasové aktivity, každodenní činnosti Příroda a počasí, zvířata, roční období, svátky, měsíce, dny v týdnu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>učební problémy vázané na španělštinu (gramatika)</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>naši sousedé v Evropě</i>			

kvarta

2+1 týdně, V

kvarta

A1

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		Gramatika: Zájmena předmětu přímého a nepřímého Slovesa gustar, encantar, interesar Blízká budoucnost Dvoji zápor ve větě Neurčitá zájmena Slovesné vazby s infinitivem Příslovce Nepravdivá slovesa Další použití ser, estar, hay Přivlastňovací zájmena samostatná Rozkazovací způsob kladný a záporný pro 2. osobu j. č. Věty zvolací Trpný rod a zvrtné se Minulý čas jednoduchý Nepravdivá slovesa v minulém čase jednoduchém Tematické okruhy: Volný čas, zájmy, záliby Druhy filmů Barcelona, Madrid Orientace ve městě, obec, dopravní prostředky Běžný den a otevírací hodiny ve Španělsku Bydlení Španělská jídla a výrobky Nakupování, oblékání, v restauraci Hudba ve španělsky hovořících zemích	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>kulturní tradice a zvyky</i>			

kvinta

3 týdně, V

kvinta

A2

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života		Gramatika: Rozkazovací způsob pro vykání Předložkové vazby Předložky por a para Neurčitá a záporná zájmena a příslovce Zájmena předmětu přímého a nepřímého Číslovky 100 - 1 000 000 Gerundium Estar+gerundium Nepravidelná slovesa v přítomném čase - shrnutí Imperfektum Slovesné vazby s infinitivem Tvoření příslovčí Použití minulého času a imperfekta Tematické okruhy: Země Latinské Ameriky Cestovní ruch na Yucatánu V hotelu, cestování Obchody, druhy zboží, nakupování oblečení Galapágy Životní prostředí a příroda Říše Inků a Inkové dnes Isabel Allende Mezilidské vztahy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Jsme Evropané <i>španělské osobnosti</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody</i>			

sexta

3 týdně, V

sexta

A2

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	Gramatika: Subjuntiv v přítomném čase Použití subjuntivu ve vedlejších větách předmětných a účelových Podmiňovací způsob a jeho použití Předložkové vazby sloves a přídavných jmen Rozkazovací způsob Zvratná slovesa Gerundium Použití minulého času jednoduchého a imperfekta Imperfektum v nepřímé řeči Složený čas minulý Superlativ absolutní Tvoření zdrobnělín Tematické okruhy: Svátky a oslavy, karneval v Bolívii Povahové vlastnosti, mezilidské vztahy Škola a vyučování Argentinci, jejich povaha a záliby Španělské časopisy o životech slavných a latinskoamerické telenovely Latinskoamerické tance Osobní hygiena, péče o vzhled, části těla, zdravotní potíže, nemoci Dobyť Mexika Záhadné a strašidelné příběhy Sporty Spanglish, rozdíl mezi španělskou a latinskoamerickou slovní zásobou Latinskoamerická populace v USA Carlos Santana Nevšední a extrémní zážitky	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy <i>péče o dobré vztahy</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Jak se projevuje sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě (ve Španělsku) - Jaké jsou modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu - Které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí (interkulturní konflikt) a jak jí předcházet (situace imigrantů ve Španělsku)</i>		

septima

3 týdně, V

septima

B1

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	Gramatika: Budoucí čas Podmínkové věty Časová souslednost Zpodstatňování přídavných jmen Subjuntiv pro hodnocení skutečnosti a vyjádření možnosti a hypotézy Vztažné věty s předložkou Minulý čas složený Gerundium Interpunkční znaménka Řadové číslovky Předminulý čas Tematické okruhy: Zajímavosti o ČR Pověry ve Španělsku Znamení zvěrokruhu, astrologie Výuka, studentský život, waldorfské školy, program Erasmus Svět sportu - slavní španělští a čeští sportovci, Španělsko na Olympijských hrách Architektura Praha Bydlení, domácí práce, studentské bydlení ve Španělsku Kulturní zvyky a odlišnosti Národnostní menšiny v ČR a Španělsku	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Vzdělávání v Evropě a ve světě <i>Školství v České republice a ve Španělsku</i> Evropa a svět nás zajímá <i>kulturní tradice a zvyky ve španělsky mluvících zemích</i> Žijeme v Evropě <i>shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí (Česká republika a Španělsko)</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Uživatelé <i>návyky při konzumaci médií (strukturace dne podle médií – čtení novin či časopisu, sledování televize, „boj o dálkové ovládání“, uspořádání nábytku vzhledem k televizi apod.) - sledování a popis návyků při užívání médií v rodině/třídě/skupině a jejich rozbor - ohlasy čtenářů/diváků/posluchačů na pořad, formulace názorů, napsání souhlasné či nesouhlasné reakce</i>		

oktáva

3 týdne, V

oktáva

B1

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života • s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	Gramatika: Používání předminulého času Slovesné vazby s gerundiem a infinitivem Trpný rod Subjuntiv Modální slovesa v minulém čase Označení přízvuku Shrnutí minulých časů Nepravidelná slovesa Použití ser, estar, hay Předložky, příslovce Infinitivní vazby Předmět přímý a nepřímý Zájmena ukazovací, přívlastňovací Tematické okruhy: Rodina Bydlení Volný čas Sporty Nákupy Příroda a životní prostředí Svátky Jídlo Zdraví a nemoci Masmédia Doprava a cestovní ruch, vlaková doprava ve Španělsku Umělecká díla španělsky hovořících autorů Události v ČR spojené s hispánskou kulturou Krásy Španělska Latinská Amerika, rozdíly ve slovní zásobě Španělska a Latinské Ameriky Historie a literatura španělsky mluvících zemí Společenský život Aktuální problémy světa, doprava Česká republika, Praha Významné osobnosti španělsky mluvících zemí Výchova a vzdělávání	
Průřezová témata OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>možnosti a způsoby komunikace</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>Soužití generací</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky <i>ŽP v Třinci</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace v RVP ZV a RVP G.

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení a využití kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní a geometrickou gramotnost žáků. Způsob matematického myšlení a zdůvodňování, vytváření hypotéz a deduktivních úvah je prostředkem pro nové a hlubší poznání a je předpokladem dalšího studia. Výuka matematiky rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných vzorců a algoritmů.

Výuka matematiky umožňuje žákům pochopit, že matematika je nezastupitelným prostředkem v modelování a předvídání reálných jevů. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy napomáhají žákům proniknout do podstaty oboru, propojovat jednotlivé tematické okruhy, objevovat harmonii a půvab matematiky.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelně a věcně argumentaci. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i v běžném životě, v pěstování schopností aplikace. Studium matematiky přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupů při odvozování tvrzení, odhalovat klamné závěry, zvažovat rizika předkládaných důkazů.

Snažíme se, aby si žáci uvědomili, že matematika je užitečná pro život, že nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (ekonomii, technice, sociologii), že je ovlivňována vnějšími podněty a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Snažíme se vypěstovat dobrý vztah k matematice u všech žáků, aby matematiku chápali jako zajímavou disciplínu. Žáci poznávají, že matematika je součástí kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin. Matematika se také realizuje v úzké koordinaci s dalšími vyučovacími předměty, jako je fyzika a chemie, se kterými integruje některá společná témata.

Matematika integruje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Organizace výuky

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně matematiky, kde je možné využívat k výuce interaktivní tabuli.

Časová dotace:

prima 5 hodin

sekunda 4 hodiny

tercie 4 hodiny

kvarta 4 hodiny

Některé hodiny mohou být dělené. Dělení závisí na ekonomických a organizačních možnostech školy.

Při výuce využíváme učebnice, sbírky úloh, matematické tabulky, rýsovací pomůcky, modely těles, kalkulátory, PC - prezentace, výukové programy, příp. další programy - GeoGebra (pro výuku geometrie) nebo Excel (pro zpracování dat ve statistice, konstrukci grafů),...

Ve vyučování matematiky se používají hlavně tyto formy a metody výuky: výkladové hodiny, hodiny vedené hlavně rozhovorem a diskuzí, procvičovací hodiny, cvičení a hodiny s problémově pojatou výukou, skupinová práce a práce s jednotlivými žáky. Učitel přizpůsobí metody a formy výuky úrovni žáků ve třídě.

B. Výchovné a vzdělávací strategie k osvojení a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel :

- stanoví cíl hodiny, na konci hodiny se žáky zhodnotí, zda cíle dosáhli, příp. navrhnou, jak práci zefektivnit, aby bylo cíle dosaženo;
- vede žáky k práci s učebnicí, učí je chápat strukturu učebnice, klade důraz na čtení s porozuměním;
- učí žáky porozumět matematickému textu, rozumět matematickým symbolům;
- vytváří u žáků dostatečné zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení), které žáci využívají při řešení úloh z praxe;
- podle potřeby začleňuje didaktické hry (rébusy, hádanky, matematické křížovky);
- zadává různé domácí úkoly: úkoly k procvičování probraného učiva, výpisky nového učiva, sběr a zpracování dat z praxe, vyhledávání informací na internetu;
- vede a motivuje žáky k účasti na soutěžích, olympiádách, korespondenčních kurzech a seminářích.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje problémové situace, při kterých žáci formulují problémy, analyzují je a hledají cesty k řešení problémů;

- vede žáky ke správné volbě známého algoritmu, příp. k vytvoření nového algoritmu řešení;
- podporuje různé postupy řešení, pomáhá žákům srovnávat jejich efektivnost;
- připouští práci s chybou a na jejím základě vede žáky k jiným postupům a poučením se z chyb;
- vede žáky k předvídání a odhadům výsledku úlohy, k provádění zkoušky správnosti řešení;
- zadává úlohy, které vedou k zobecňování (provedení syntézy, vyslovení hypotézy) a vede žáky k ověřování těchto hypotéz.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky formulovat myšlenky, obhajovat vlastní názor, používat matematický jazyk a matematickou symboliku s porozuměním, vyžaduje přesnost při formulaci definic a matematických vět;
- učí žáky matematicky argumentovat, používat různé typy tvrzení, rozlišovat definici a větu, rozumět logické stavbě matematické věty, dokázat jednoduchou matematickou větu, vytvořit, zdůvodnit nebo vyvrátit hypotézu;
- vede žáky ke klasifikaci informací z různých zdrojů, učí žáky rozpoznat jejich důvěryhodnost, vyhodnotit informace kvantitativního i kvalitativního charakteru, které jsou obsaženy v grafech, diagramech, tabulkách;
- učí žáky prezentovat výsledky řešení úlohy, prezentovat získané informace formou grafů, diagramů a tabulek apod.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příležitosti k činnosti ve dvojicích, ve skupinách, vede žáky k organizaci práce ve skupinách, k zodpovědnosti za práci skupiny;
- umožňuje střídání rolí žáků ve skupině, učí je hodnotit podíl na řešení úlohy svůj i jiných;
- vede žáky k úctě k práci jiných, nechává žáky hodnotit práci druhých, vede je k odhadu důsledků svého jednání a schopnosti nést následky.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů soustavou kontrolou;
- vybírá vhodné úlohy s ekologickou tematikou, vede žáky k poznání, že je třeba přírodu a životní prostředí chránit;
- učí žáky při zdůvodňování stanovisek a postupů uplatňovat základy logiky a rozlišovat seriózní a demagogickou argumentaci;
- ukazuje matematiku jako součást kulturního dědictví a nedílnou součást života člověka.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání pomůcek, dbá na to, aby je udržovali v pořádku;
- učí žáky pracovat podle návodu, postupu řešení úlohy;
- vede žáky ke tvorbě vlastních pomůcek (papírové modely, šablony);
- učí žáky trpělivosti při práci, k zodpovědnosti;
- uplatňuje zásady pracovní hygieny a bezpečnosti;
- vede žáky k využívání kalkulátorů, PC, interaktivní tabule k efektivnějšímu řešení úloh;
- vede žáky k dodržování dohodnutých termínů.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky z matematiky;
- vybízí žáky k hodnocení výsledků své práce;
- pomáhá žákům odhalit jejich nadání a rozvíjet ho pomocí matematických soutěží a problémových úloh.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání vhodných matematických online nástrojů, pomocí kterých vyhledávají, vyhodnocují a zpracovávají potřebné informace, porovnávají různé způsoby řešení;
- využívá digitální nástroje ve výuce, pomocí kterých vede žáky k porovnávání různých typů matematického textu, jako symboly, grafy, geometrické obrázky aj.;
- zadává úlohy k procvičení, u kterých žáci využívají aplikace, které motivují k osvojování matematických dovedností.

C. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků poskytuje žákovi zpětnou vazbu, zjištění, jak danou problematiku zvládá, jak dovede aplikovat to, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě stále chybuje. Hodnocení je motivující pro žáka, součástí hodnocení by měl být i návod k odstranění chyb a nedostatků. Žáci se učí hodnotit objektivně i svou práci, práci spolužáků při skupinové práci.

Formy hodnocení:

1. čtvrtletní písemné práce – jsou nejvýznamnější písemné práce v matematice, měli by ji napsat všichni žáci. Této práci jsou věnovány dvě vyučovací hodiny, jedna pro napsání, druhá pro opravu, příp. rozbor;
2. kontrolní prověrky – třída je rozdělena na skupiny a sestava úloh musí být rovnocenná pro obě skupiny;
3. ústní zkoušení – má význam pro rozvíjení vyjadřovacích schopností a myšlení žáků, každý žák má právo být během pololetí jednou ústně zkoušen;
4. domácí úkoly – klasifikujeme jen úkoly složitější, prezentace, referáty. U úloh procvičovacích registrujeme, pokud žáci nevypracují úkol, zahrneme to k celkovému hodnocení žáka na konci klasifikačního období. Úlohy z procvičovacích domácích úkolů zařazujeme někdy do písemných prověrek a tím žáky k domácí přípravě motivujeme.

D. Soutěže:

Matematický klokan

je mezinárodní soutěž, která pochází z Austrálie, v ČR ji pořádá Jednota českých matematiků a fyziků ve spolupráci s vysokými školami. Soutěž probíhá ve všech krajích naší republiky v jednom termínu a je určena všem zájemcům o matematiku. Soutěžící jsou rozděleni podle věku do kategorií, všichni řeší 24 testových úloh a u každé z nich vybírají jednu z nabízených možností.

Kategorie Benjamín - prima a sekunda

Kategorie Kadet - tercie a kvarta

Matematická olympiáda

je soutěž pro nadané studenty s hlubokým zájmem o matematiku. Je jednotná pro celé území České republiky a pořádá se každoročně. Podmínkou účasti je úspěšné vyřešení úloh domácího kola. Soutěžící jsou podle věku rozděleni do kategorií.

Kategorie Z6 - prima

Kategorie Z7 - sekunda

Kategorie Z8 - tercie

Kategorie Z9 - kvarta

prima

4+1 týdně, P

prima

Úvodní opakování

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:		Číslo a číslice
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení, porovnávání) v oboru celých a desetinných čísel - znázorňuje čísla na číselné ose a dvojice čísel v pravouhlé soustavě souřadnic - rozumí pojmům množina, podmnožina, průnik a sjednocení množin - charakterizuje a třídí rovinné útvary (bod, přímka, polopřímka, úsečka, trojúhelník, čtyřúhelník, kruh, kružnice - určuje vzájemnou polohu dvou přímek v rovině a prostoru, přímky a roviny v prostoru - rozpozná základní tělesa a pojmenuje jejich význačné části - upravuje jednoduché číselné výrazy; sestavuje a řeší jednoduché rovnice - převádí mezi sebou různé jednotky času, délky, obsahu a objemu - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles		Množiny
		Přirozená a desetinná čísla
		Číselné výrazy
		Rovnice
		Základní geometrické útvary - bod, přímka, polopřímka, úsečka, úhel, kruh, kružnice, trojúhelník, čtyřúhelník
		Přímky a roviny v prostoru
		Tělesa
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Kladná a záporná čísla

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • provádí početní operace (sčítání, odčítání, násobení, dělení, porovnávání) v oboru celých a desetinných čísel • znázorňuje čísla na číselné ose a dvojice čísel v pravoúhlé soustavě souřadnic • upravuje jednoduché číselné výrazy; sestavuje a řeší jednoduché rovnice • rozumí pojmu aritmetický průměr a umí jej určit • převádí mezi sebou různé jednotky času, délky, obsahu a objemu • aplikuje poznatky o celých číslech při řešení jednoduchých slovních úloh		Desetinná čísla, celá čísla a operace s nimi Číselné výrazy Číselná osa a soustava souřadnic
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Dělitelnost

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • modeluje a řeší problémové situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • rozumí pojmům násobek a dělitel a umí je použít • používá znaky dělitelnosti čísla 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10 • rozpozná prvočísla a čísla složená • rozhodne, zda jsou daná čísla soudělná či nesoudělná • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Násobek, dělitel Znaky dělitelnosti Prvočísla a čísla složená Společný dělitel, společný násobek	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>dovednost zapamatování</i>		

prima

Osová a středová souměrnost

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - rozumí pojmu shodnost v rovině - umí rozpoznat, zda jsou útvary shodné a matematicky zapsat jejich shodnost - rozpozná a znázorní osově a středově souměrné útvary - umí graficky sčítat a odčítat úsečky a konvexní úhly - načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar		Shodnost Osová souměrnost Středová souměrnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>souměrnosti v světové architektuře a přírodě</i>		

sekunda

3+1 týdně, P

Racionální čísla, procenta

racionalní čísla, procenta		
Očekávané výstupy Žák: • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel • provádí početní operace v oboru racionálních čísel • rozšiřuje a krátí zlomky, využívá přitom poznatky z dělitelnosti přirozených čísel	Učivo Zlomek, smíšené číslo, složený zlomek Operace se zlomky Racionální čísla Procenta, promile Úrok	
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Objevujeme Evropu a svět <i>porovnávání životní úrovně v různých částech světa</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>využívání energie, možnosti a způsoby šetření přírodních zdrojů - využití procentuálního počtu</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

Trojúhelníky a čtyřúhelníky

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - načrtne a sestrojí rovinné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu - charakterizuje a třídí trojúhelníky a čtyřúhelníky - načrtne a sestrojí trojúhelník podle základních vět o určenosti trojúhelníka - využívá vlastností středních příček, těžnic, výšek, os stran, os vnitřních úhlů trojúhelníku při řešení úloh		Trojúhelník, střední příčky, těžnice, výšky, kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku Shodnost trojúhelníků Osově souměrné trojúhelníky Konstrukce trojúhelníku Čtyřúhelníky, lichoběžníky, ronoběžníky Obsahy trojúhelníků a čtyřúhelníků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Hranoly

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - určí povrch a objem hranolu - převádí mezi sebou jednotky objemu a obsahu		Tělesa - hranol, kvádr, krychle Zobrazení těles Síť těles Povrch a objem těles
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Výrazy 1

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu - chápe pojem proměnná a matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu výrazu, sčítá, násobí a dělí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním - řeší úlohy pomocí Pythagorovy věty - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním		Mocniny a odmocniny Pythagorova věta Číselné výrazy Proměnná, výrazy s proměnnými
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici - Pythagoras</i>		

tercie

tercie

4 týdně, P

Rovnice a nerovnice

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - řeší lineární rovnice a nerovnice, používá ekvivalentní úpravy - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - vyjadřuje neznámou ze vzorce - používá pojem interval, rozliší druhy intervalů, znázorňuje interval na číselné ose		Ekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic Slovní úlohy Výpočet neznámé ze vzorce Intervaly a nerovnice	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Kruhy a válce

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice kružnice a kruhu - klasifikuje vzájemnou polohu přímky a kružnice a vzájemnou polohu dvou kružnic - charakterizuje válec, odhaduje a vypočítá objem a povrch válce		Kružnice, kruh a jejich části, polohové úlohy Délka kružnice a obsah kruhu Válec, jeho objem a povrch	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici - Thales</i>			

Úměrnosti

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - určuje jednoduché závislosti tabulkou, grafem, předpisem - určuje vztahy přímé a nepřímé úměrností a správně je využívá - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítka map a plánů - řeší praktické úlohy pomocí trojčlenky - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává datové soubory - správně interpretuje údaje vyjádřené různými druhy diagramů		Poměr, postupný poměr, úměra Závislost veličin Přímá a nepřímá úměrnost Trojčlenka Měřítka Diagramy	

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>použití navigace, GPS a map při cestách po Evropě</i> Objevujeme Evropu a svět <i>práce se statistickými údaji při porovnávání životní úrovně v různých částech světa</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě - vhodné využití typů diagramů</i>		

Geometrické konstrukce

Očekávané výstupy			Učivo
Žák: využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh			Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukční úlohy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Výrazy 2

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • užívá ve výpočtech druhou a třetí mocninu a odmocninu • chápe pojem proměnná a matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • určí hodnotu výrazu, sčítá, násobí a dělí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním • užívá při výpočtech vyšší mocniny		Mocniny Mnohočleny a početní operace s mnohočleny Základní lomené výrazy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě		

kvarta

4 týdně, P

Rovnice a jejich soustavy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - řeší lineární a kvadratické rovnice, řeší soustavy rovnic - stanovuje definiční obor rovnice - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Lineární rovnice a jejich soustavy Kvadratická rovnice, vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice Soustavy lineární a kvadratické rovnice Slovní úlohy řešené pomocí těchto rovnic

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů <i>Zadávání problémových úloh – slovní úlohy</i>		

Funkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - používá s porozuměním pojmy: funkce, definiční obor, obor hodnot, hodnota funkce v bodě, graf funkce - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) - určí průsečíky grafu funkce s osami soustavy souřadnic - stanovuje intervaly monotónnosti - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a jejich soustav - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy	Funkce jako předpis Přímá úměrnost Lineární funkce, konstantní funkce Funkce absolutní hodnota Kvadratická funkce Nepřímá úměrnost Grafické řešení rovnic Slovní úlohy Diagramy Základy statistiky

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Velcí Evropané – slavní matematici – Descartes</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Mediální produkty a jejich významy <i>Čtení tabulek a grafů</i>		

Podobnost a funkce úhlu

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - chápe pojem podobnost, užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - určuje měřením a výpočtem velikost úhlu - definuje goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku - řeší praktické úlohy užitím goniometrických funkcí v pravoúhlém trojúhelníku	Podobnost útvarů, užití podobnosti Goniometrické funkce ostrého úhlu Řešení úloh o trojúhelníku

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Jehlany a kužely

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • určuje vzdálenosti a odchylky • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednotlivých těles ve volném rovnoběžném promítání • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		Přímky a roviny v prostoru Vzdálenosti a odchylky Jehlany Kužely Komolé kužely a jehlany Koule	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>tělesa v architektuře a přírodě</i>			

kvinta

4 týdně, P

sexta

3+1 týdně, P

septima

3+1 týdně, P

oktáva

0+4 týdně, P

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Psaní na klávesnici PC

kvinta

kvinta

0+1 týdně, P

5.4 Informatika**5.4.1 Informatika****Charakteristika předmětu**

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá na počítačích či notebookech s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3 (na 2 žáky 1 stavebnice)
- programovatelná deska Arduino (na 1 žáka 1 deska)

Časová organizace výuky:

prima: 1 hodina

sekunda: 1 hodina

tercie: 1 hodina

kvarta: 1 hodina

Organizace výuky:

Třídy se půlí a výuka probíhá v počítačové učebně na multimediálních počítačích, které jsou součástí školní počítačové sítě. Dále je k dispozici dataprojektor, tiskárna a další technické vybavení. Všechny počítače ve škole jsou připojeny k internetu. Počítače se dle možností inovují.

Používané metody výuky

- Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách
- Praktické činnosti, ukázky, výklad
- Projektová výuka, experiment

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vhodným způsobům, metodám a strategiím pro efektivní učení
- učí žáky vyhledávat, třídit informace a efektivně je využívat
- učí žáky operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- kontroluje, zda žák rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- učí žáka vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- motivuje žáka k samostatnému řešení problémů, k volbě vhodného způsobu řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáka k uvědomělému používání komunikačních technologií; učí žáka formulovat a vyjadřovat své myšlenky

a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně

- vede žáka k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných

informačních a komunikačních prostředků

- kontroluje, zda žák využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci

s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- motivuje žáka, aby přispěl k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnul pomoc nebo o ni požádal

- kontroluje, zda žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat

s druhými při řešení daného úkolu

- učí žáka účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáka chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, uvědomit si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu

- vede žáka k rozhodování se zodpovědně podle dané situace, poskytování účinné pomoci a chování se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

Učitel:

- upozorňuje žáka na bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků

- kontroluje, zda žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního

rozvoje i své přípravy na budoucnost

- učí žáka orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k samostatné interpretaci dat v tabulkách a grafech

- vede žáky k bezpečnému a etickému chování v počítačových sítích

- zadává úkoly, jejichž zpracování žáci využívají IT systémy a modely

- zadává úkoly, jejichž zpracování žáci využívají znalosti algoritmizace a programování

- seznamuje žáky se základy kódování a šifrování

- seznamuje žáky s hardwarem, softwarem a jeho instalacemi, s ukládáním dat

Přechodné ustanovení

Ve školních rocích 2021/2022 a 2022/2023 budou naši žáci v 1. a 2. ročníku osmiletého studia studovat předmět Informatika bez návaznosti na vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika stanovený pro 1. stupeň ZŠ v RVP ZV z roku 2021.

V tomto přechodném období budou žáci v předmětu Informatika hodnoceni na základě posouzení míry dosažení výstupů očekávaných v souladu s naším ŠVP v 1. a 2. ročníku osmiletého studia.

prima

prima

1 týdně, P

Data, informace a modelování

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu		Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovedností pro učení a studium</i>			

Informační systémy

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů		Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		Vytvoření programu Opakování Podprogramy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

sekunda

sekunda

1 týdně, P

Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Data, informace a modelování

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírám nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - Správa souborů, struktura složek - Instalace aplikací - Domácí a školní počítačová síť - Fungování a služby internetu - Princip e-mailu - Metody zabezpečení přístupu k datům - Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, řešení konfliktů, vysvětlování, žádost apod.);</i> Kooperace a kompetice <i>rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.);</i> <i>rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny);</i>		

tercie

1 týdně, P

Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot Sestavení programu a propojení s Arduinem Zapojení LED, rezistorů, desky Breadboard Sériová komunikace Tlačítka a spínače Matematické funkce

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích</i> Poznávání lidí <i>vzájemné poznávání se ve skupině/třídě</i>		

Informační systémy

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

1 týdně, P

Algoritmizace a programování

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu		Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Digitální technologie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírání nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita - Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>energie (vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich yčerpateľnosť, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Tvorba mediálního sdělení <i>tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení</i>		

kvinta

2 týdne, P

oktáva

2 týdne, P

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obor Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost v RVP ZV a RVP G.

V rámci vyučovacího předmětu se rozvíjejí tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova /Rozvoj schopnosti poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/, Výchova demokratického občana /Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování/, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá/, Multikulturní výchova /Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a svobody/ a Mediální výchova /Vnímání autora mediálního sdělení/. Průřezová témata jsou integrována do vyučovacích hodin.

Cílem dějepisu je seznámit žáky s hospodářským, politickým a kulturním vývojem společnosti od jejího vzniku do současnosti a na základě tohoto poznání jim umožnit chápat a oceňovat všelidské hodnoty jako humanitu, svobodu, demokracii, porozumění, toleranci a kulturnost vztahů mezi lidmi a národy. Tím předmět přispívá k dosažení vzdělanosti a kulturní vyspělosti žáků.

Důraz klademe především na poznání dějin našeho národa v kontextu se světovými dějinami, úsilí lidstva v boji za svobodu a lidská práva a odkaz významných osobností našich a světových dějin.

Výuka vyučovacího předmětu Dějepis probíhá ve třídách a v odborné učebně společenských věd, vybavené audiovizuální technikou. Nejčastější formou výuky je výuka hromadná, uplatňuje se také skupinové vyučování. Výjimečně je výuka realizována formou exkurze či besedy. Z hlediska metod převažují klasická výkladová

hodina, diskuse, řízený dialog, práce s odborným textem, práce s prameny a s mapou (učíme žáky orientovat se v atlasech českých i světových dějin, využívat ke čtení map legendu, propojovat výklad se zachycením historického vývoje v atlasech, vyvozovat průběh historických událostí na základě analýzy map, nalézat souvislosti apod.). Ve vyučovacích hodinách je také využívána audiovizuální technika.

Během studia se pravidelně organizují dvě soutěže. Dějepisná olympiáda pro nižší ročníky a Dějepisná soutěž pro vyšší ročníky.

V případě dostatečného zájmu žáků mohou být realizovány exkurze do Archeoparku Podobora a do Osvětimi.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

prima 2 hodiny

sekunda 2 hodiny

tercie 2 hodiny

kvarta 2 hodiny

kvinta 2 hodiny

sexta 2 hodiny

septima 2 hodiny

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- při výuce klade důraz na práci s odborným textem. Rozvíjí schopnost čtení s porozuměním textu, která je nutným předpokladem pro další práci s informacem;
- porozumění textu ověřuje: učí žáky formulovat poznatky vlastními slovy, odlišovat podstatné od nepodstatného, vyhledávat význam nových historických či obecných pojmů (ve slovníčku pojmů v učebnicích, ve slovníku cizích slov, v encyklopediích, na internetu apod.);
- prací s učebnicemi dějepisu, vhodně zvolenou odbornou literaturou, výukovými programy a internetem vede žáky k efektivnímu získávání poznatků a jejich analýze;
- vede žáky ke kritickému přístupu ke zdrojům informací;
- vede žáky ke zpracovávání získaných informací (např. formou poznámek, výtahu nebo osnovy odborného textu);
- vhodně využívá forem samostatné a skupinové práce, při kterých žáky učí organizovat vlastní činnost. Před započatím samotné práce stanoví cíl, jehož dosažení na konci hodiny zhodnotí, případně navrhuje, jak práci zefektivnit, aby cíle žáci dosáhli;
- umožňuje žákům vhodně prezentovat výsledky své práce, učí je přijímat ocenění, radu i kritiku ze strany druhých;
- začleňuje metody aktivního učení, např. didaktické hry, učení podporované počítačem a další metody, které jsou významným motivačním a aktivizačním prvkem a zefektivňují získávání poznatků;
- zadává vhodné domácí úkoly, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces.

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- propojuje vědomosti žáků získané v hodinách dějepisu se schopností využít je k pochopení současného dění. Motivuje žáky poukázáním na souvislosti mezi dějinami a současností;
- navozuje modelové problémové situace, při kterých žáci aktivně hledají cesty k řešení, příp. hodnotí efektivnost různých způsobů řešení, koriguje chybná řešení;
- vede žáky ke kritické interpretaci získaných informací a jejich ověřování;
- klade důraz na souvislosti v rámci oboru (propojuje učivo světových a národních dějin, ukazuje souvislosti mezi vývojem dějin politických, hospodářských, kulturních atd.) i mezi obory (ZSV, dějiny literatury, výtvarného umění, hudby, zeměpis aj.);
- vede a motivuje žáky k účasti v soutěžích a olympiádách. Vybrané úlohy začleňuje i do výuky.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- v diskusi učí žáky věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, používat přesná vyjádření, ale také vyslechnout názory druhých a adekvátně na ně reagovat;
- vede žáky ke zdokonalování mluveného projevu také formou ústního prověřování učiva, prezentací referátů, vyjadřováním získávaných poznatků vlastními slovy aj.;
- dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- vede žáky k efektivnímu využívání dostupných prostředků komunikace.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- podporuje u žáků schopnost spolupracovat, vede je k vzájemné toleranci, empatii a zodpovědnosti za svoji práci i práci ostatních;
- navozuje situace, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka;
- formuluje pravidla chování při jednotlivých formách výuky a dbá na jejich dodržování;
- učí žáky posoudit reálně své schopnosti a odhadnout důsledky svého jednání.

Kompetence občanské

UČITEL:

- uváděním příkladů z dějin vede žáky k jednání nejen v zájmu vlastním, ale i v zájmu širšího společenství, učí je hájit svá práva i práva jiných, vystupovat proti jejich potlačování;
- vysvětluje a porovnává způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demografiích;
- učí žáky vnímavosti ke kulturním hodnotám, zdůrazňuje nutnost chránit je;
- soustavnou kontrolou vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů;
- zapojováním aktuálních informací potlačuje u žáků lhostejný přístup k okolnímu dění, příp. dění ve společnosti. Motivuje žáky k poskytnutí pomoci ostatním;
- vede žáky ke schopnosti uplatňovat občanská práva a plnit občanské povinnosti.

Kompetence pracovní

UČITEL:

- vede žáky k bezpečnému používání učebních pomůcek, motivuje žáky k tvorbě vlastních učebních pomůcek;
- ověřováním znalostí vede žáky k pravidelné přípravě na vyučování;
- učí žáky pracovat podle zadání, zadává referáty a seminární práce.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- vede žáky k umění rozpoznat situace, v nichž mohou uplatnit a využít poznatky z dějepisu, a to jak v profesním, tak v osobním životě.

Kompetence digitální

UČTEL:

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

prima

1+1 týdně, P

Úvod do studia historie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Význam historického poznání pro současnost Získávání informací o dějinách, historické prameny Historický čas a prostor

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.</i>		

Pravěk

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost		Dělení pravěku Vznik a vývoj člověka Doba kamenná - paleolit, mezolit, neolit, eneolit Doba bronzová Doba železná Pravěk v českých zemích
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Starověk

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		Předpoklady vzniku států Starověký Přední východ - Mezopotámie, Persie, Palestina Egypt Starověké Řecko Starověký Řím Evropa a její styky s antickým Středomořím Indie Čína
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Formy participace občanů v politickém životě <i>Práva a povinnosti občanů v antických státech.</i>		

sekunda

1+1 týdně, P

sekunda

Středověk

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury		Středověk Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše ovlivňující Evropu /Arabové, Turci/ Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu . Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie.</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Počátky novověku

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek		Renesance, humanismus Husitství, reformace a jejich šíření Evropou Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát a velmoc v 15. - 18. století
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i>		

tercie

tercie

2 týdně, P

Novověk

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích - na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky		Evropa mezi třicetiletou válkou a francouzskou revolucí - dějiny významných evropských států, dějiny českých zemí a habsburské monarchie po třicetileté válce Kultura v 17. a 18. století Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy /konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus/, ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
Průřezová témata VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i>	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2 týdně, P

Moderní doba I - Situace v letech 1918 - 1945

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik Československa, jeho hospodářsko - politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech Totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus- důsledky pro Československo a svět Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i> Objevujeme Evropu a svět MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Základní problémy sociokulturních rozdílů <i>Projevy rasismu a extremismu v dějinách 20. století</i> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>Demokracie jako protíváha diktatury a anarchie; principy demokracie Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty blízkého okolního prostředí mající původ či vztah k Evropě a světu. Rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku. Identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; uplatnění výrazových prostředků pro vyjádření a zastření názoru a postoje; výrazové prostředky uplatněné se záměrem manipulace s názorem a postojem.</i>		

Moderní doba II - Situace po 2. světové válce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi Politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku / na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí/ Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport, zábava

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Žijeme v Evropě <i>Historický vývoj českého národa v evropském kontextu</i> Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce <i>Historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka</i> Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>Nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské a politické konflikty, hlavní světová ohniska napětí Úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciací, různorodost, vláda zákona); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, o dorozumívání a nedorozumění, zdroje konfliktů) Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.</i> <i>Multikulturalita současného světa a vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování. Odpovědnost každého jedince za to, aby byla odstraněna diskriminace a předsudky vůči etnickým skupinám; dovednost žít nekonfliktně v multikulturální společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, aby vyhovovala všem - i minoritním skupinám; otázka lidských práv, nejdůležitější dokumenty.</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Role médií v moderních dějinách <i>Média a dějiny - svoboda projevu, nezávislost médií v dějinách, úloha médií ve zlomových okamžicích moderních dějin (proč se agresor snaží obsadit redakce aj.)</i> Fungování a vliv médií ve společnosti <i>Role médií v politických změnách</i>		

kvinta

2 týdně, P

sexta

2 týdně, P

septima

2 týdně, P

5.5.2 Základy společenských věd**Charakteristika předmětu**

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět realizuje vzdělávací obory Výchova k občanství v RVP ZV a Občanský a společenskovědní základ v RVP G, které jsou součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, částečně obsah obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (manželství, rodina, škola, obec, denní režim, stres, psychohygiena a zvládání stresu, ochranu člověka za mimořádných událostí, sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, empatie). Dále je do tohoto předmětu začleněn tematický okruh Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce z RVP ZV a RVP G.

V rámci vyučovacího předmětu se rozvíjejí tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Multikulturní výchova. Průřezová témata jsou integrována do vyučovacích hodin.

Předmět seznamuje žáky se základy vybraných společenských věd důležitých pro jejich orientaci v psychologických, sociálních, ekonomických, politických, filozofických a etických otázkách a vede je k poznávání sebe a druhých, k porozumění vzájemným vztahům mezi jedincem a společností v duchu demokracie, spravedlnosti, svobody a humanity. Tím se výuka podílí na mravním, občanském a intelektuálním rozvoji žáků, uceluje jejich všeobecné vzdělání a přispívá k jejich přípravě na vysokoškolské nebo jiné pomaturitní vzdělávání i životní praxi. Do obsahu jsou rovněž zařazeny vybrané globální problémy lidstva pojaté v ekonomických, sociálních, filozofických a etických souvislostech.

Výuka vyučovacího předmětu Základy společenských věd probíhá ve třídách a v odborné učebně společenských věd, vybavené audiovizuální technikou. Nejčastější formou výuky je vyučovací hodina s převážně hromadnou výukou. Vhodné je využíváno také práce skupinové. Výjimečně je výuka realizována formou exkurze (dle možností může být realizována např. exkurze k okresnímu soudu, do denního centra Slezské diakonie nebo stacionáře) či besedy. Dle nabídky jsou organizovány různé soutěže. Z hlediska metod převládá řízený dialog, přednáška, diskuse, problémové vyučování a didaktická hra.

Počet vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících:

prima 1 hodina
sekunda 1 hodina
tercie 2 hodiny
kvarta 2 hodiny
kvinta 1 hodina
sexta 2 hodiny
septima 2 hodiny
oktáva 1 hodina

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

UČITEL:

- využívá samostatnou a skupinovou práci, při nichž se žáci učí organizovat a plánovat vlastní činnost. Před započítáním samotné práce spolu s žáky stanoví cíl, který na konci hodiny hodnotí.
- učí žáky rozpoznat, zda cíle dosáhli, případně navrhuje, jak práci zefektivnit, aby cíle bylo dosaženo.
- pracuje s vhodně zvolenou odbornou literaturou, učebnicemi, počítačem a internetem a učí žáky efektivně získávat poznatky, třídit, kriticky hodnotit a zpracovávat informace.
- klade důraz na čtení s porozuměním.

- vede žáky k doplňování a prohlubování vědomostí při zpracovávání referátů a seminárních prací k probírané problematice.
- zadává vhodné a smysluplné domácí úkoly, které podporují samostatné studium a rozšiřují vyučovací proces.

Kompetence k řešení problémů

UČITEL:

- navozuje problémové situace, konfrontuje žáky s problémem, případně poskytuje alternativy řešení.
- vede žáky k práci v týmu, ve kterém si vyměňují názory na svá řešení, svůj názor skupině prezentují a zdůvodňují.
- ukazuje žákům konkrétní závažné problémy současného světa, jako např. problém chudoby, chování v kritických situacích apod.
- motivuje žáky k účasti v různých soutěžích či projektech.
- průběžně kontroluje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají. Řídí diskuse a napomáhá žákům dospět k optimálnímu řešení.
- vede žáky k vytváření vlastních názorů.

Kompetence komunikativní

UČITEL:

- dialogem vede žáky k porozumění a vyjádření vlastního postoje k problematice a tím je aktivně zapojuje do výuky. Vhodně volenými otázkami vede žáky nejen k upevňování dříve získaných poznatků, ale hlavně k vyvozování a objevování nových vědomostí.
- učí žáky v diskusi věcně argumentovat, obhajovat vlastní názor, poslouchat další účastníky diskuse a snažit se chápat sdělení druhých.
- dbá na přesné a gramaticky správné vyjadřování v psaných i mluvených projevech.
- při komunikaci vhodně využívá ICT.
- vede žáky k vnímavému a kritickému sledování prostředků masové komunikace, ke klasifikaci informací a k dovednosti rozlišovat důvěryhodnost různých zdrojů. Učí žáky vyhledávat faktory, které objektivitu informací ovlivňují.
- v hodinách filozofie připravuje žáky k chápání podstaty komunikace, tedy chápání smyslu života a vnímání světa jako celku.

Kompetence sociální a personální

UČITEL:

- rozvíjí sociální a emocionální inteligenci žáků. Zaměřuje se především na rozvoj sociální citlivosti a interpersonálních vztahů.
- učí žáka zorientovat se ve vlastních emocích, ovládat své emoční reakce, motivovat sám sebe, vnímat emoce jiných lidí a spolu s ostatními se podílet na vytváření mezilidských vztahů.
- vede žáky k tomu, aby dokázali posoudit reálné své duševní a fyzické schopnosti, odhadnout důsledky svého jednání a také tyto důsledky nést.
- učí žáky spolupracovat ve dvojici, v malé i velké skupině.
- učí žáky různým sociálním dovednostem – empatii, akceptaci, toleranci, asertivitě.
- seznamuje žáky s mravně hodnotnými vzory, kterým se mohou snažit přiblížit, aby sami mohli být vzorem pro jiné.
- učí žáky těšit se z úspěchu ostatních i svého vlastního.
- učí žáky tolerovat odlišný názor, akceptovat příslušníky jiných národností, národnostních menšin, odlišného náboženského vyznání, respektovat osoby jiné sexuální orientace a tolerovat jejich způsob života, chování a projevu.
- vede žáky k tomu, aby se nebáli postavit šikaně či vyjádřit odmítavý postoj k negativním společenským jevům.

Kompetence občanské

UČITEL:

- v rámci učiva o občanských právech a povinnostech občana vede žáky k zodpovědnému občanskému postoji.
- v rámci učiva o státu a právu rozvíjí kladný vztah k vlasti, ale také k jiným zemím, národům a rasám.
- objasňuje žákům demokratické principy.
- vede žáky k negativnímu postoji ke všem formám rasové nesnášenlivosti.
- vede žáky k dodržování zákonů a uznávaných etických norem.

Kompetence pracovní

UČITEL:

- vede žáky k tomu, aby byli schopni správně vyhodnotit své možnosti na trhu práce.

- podporuje rozvoj zdravého sebevědomí žáků a správného sebehodnocení.
- pomáhá žákům orientovat se v sociálním prostředí a komunikovat s institucemi.

Kompetence k podnikavosti

UČITEL:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky ze společenských věd.
- učí žáky posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích.
- rozvíjí vlastní tvořivost a iniciativu.
- učí žáky rozpoznávat situace, v nichž budou moci jak v osobním, tak v pracovním životě prakticky využít poznatků ze společenských věd.

Kompetence digitální

UČITEL:

- vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

prima

1 týdně, P

Vlast a region, obec

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život Naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny Lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Mezilidské vztahy <i>Péče o dobré vztahy; tolerance a pohled na svět očima druhého; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny). Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; formy participace žáků v životě školy a místní komunity, význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy (žákovských rad či parlamentů); spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.</i> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občanská společnost a škola <i>Škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; formy participace žáků v životě školy a místní komunity, význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy (žákovských rad či parlamentů); spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich vlivy na environment, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</i> Vztah člověka k prostředí <i>Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich</i>		

prima

uplatňování ve světě.	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

1 týdně, P

Člověk mezi lidmi

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky; objasní souvislosti globálních a lokálních problémů • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev Globální problémy současnosti

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Občan, občanská společnost a stát <i>Občan jako odpovědný člen společnosti (tj. znalý svých práv a povinností, schopný je aktivně uplatňovat, Občan přijímající odpovědnost za své postoje a činy, angažovaný a zainteresovaný na zájmu celku); práva a povinnosti jednotlivce (občana) a Listina základních práv a svobod; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost, vláda zákona); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, o dorozumívání a nedorozumění, zdroje konfliktů).</i> Formy participace občanů v politickém životě <i>Volební systémy a demokratické volby; politika a parlamentní, krajské a komunální volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí volební systémy a demokratické volby; politika a parlamentní, krajské a komunální volby; obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí.</i> Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <i>Demokracie jako protíváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie: spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka; význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>Rodinné příběhy a zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty blízkého okolního prostředí mající původ či vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice.</i> Jsme Evropané <i>Kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže.</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>Jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení a respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinci nebo příslušníci etnik žijící v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě.</i> Multikulturalita Psycho sociální aspekty interkulturality		

tercie

tercie

1+1 týdně, P

Člověk jako jedinec a základy práva

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti Osobní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování Lidská setkání Zásady lidského soužití Právní základy státu Státní správa a samospráva Právní řád ČR Protiprávní jednání Právo v každodenním životě

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Sebepoznání a sebepojetí <i>Já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem.</i> Seberegulace a sebeorganizace <i>Cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení.</i> Psychohygiena <i>Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích.</i> Kreativita <i>Cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.</i> Komunikace <i>Řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (vysvětlování, žádosti, děkování, odmítání, informování, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; pravda, lež a předstírání v komunikaci.</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (učební problémy vázané na látku předmětů, problémy v mezilidských vztazích, problémy v seberegulaci).</i> Hodnoty, postoje, praktická etika <i>Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.</i>		

kvarta

kvarta

1+1 týdně, P

Svět práce, hospodaření, globalizace

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Peníze - funkce a podoba peněz, formy placení Hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní Banky a jejich služby, aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání Globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>rávo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci, ať patří k jakékoli kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační skupině; vztahy mezi kulturami - vedou nejen ke vzájemnému obohacování různých kultur, ale i ke konfliktům vyplývajícím z rozdílnosti kultur; předsudky a vžitě stereotypy - jak mohou vést k diskriminaci; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování - základní morální normy; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, představa ocitnutí se v roli druhého; lidská solidarita, pomoc při zapojování žáků jiné kultury do kolektivu třídy.</i> Etnický původ <i>rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku.</i> Multikulturalita <i>multikulturalita současného světa a vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy různých jazyků - žádný není nadřazen jiným jazykům; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.</i> Princip sociálního smíru a solidarity <i>odpovědnost každého jedince za to, aby byla odstraněna diskriminace a předsudky vůči etnickým skupinám; dovednost žít nekonfliktně v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, aby vyhovovala všem - i minoritním skupinám; otázka lidských práv, nejdůležitější dokumenty.</i>		

kvinta

1 týdně, P

sexta

sexta

2 týdně, P

septima

2 týdně, P

oktáva

1 týdně, P

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika předmětu

1. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor Fyzika je v RVP ZV a RVP G zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Tato oblast svým vzdělávacím obsahem volně navazuje na základní znalosti přírodovědného poznání žáků základních škol a plně jich využívá. Do vzdělávací oblasti Člověk a příroda jsou řazeny i další přírodovědné obory, a to Chemie, Biologie, Zeměpis a Geologie, které v kooperaci s badatelským charakterem fyziky umožňují hlubší poznání přírody jako celku. Z tohoto pohledu jsou hlavními studijními metodami, které umožňují pozorování zákonitostí přírodních procesů, metody teoretické i empirické:

- pozorování,
- měření,
- experimentování,
- objevování,
- projektování,
- modelování a simulace,
- myšlenkový experiment.

Fyzika využívá mezipředmětových vztahů nejenom v rámci oblasti přírodních věd, ale taktéž úzce spolupracuje s matematikou, informatikou, dějepisem či hudební výchovou, díky čemuž můžeme fyziku zařadit mezi vědy s interdisciplinárním charakterem.

Vzdělávací obor Fyzika je v učebním plánu zařazen do 1. až 7. ročníku osmiletého studijního programu, přičemž během posledních dvou ročníků studia je zájemcům z řad žáků nabídnut volitelný předmět Seminář z fyziky. Předmět realizuje vzdělávací obsah oboru Modelování a simulace ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.

V rámci primy, tercie a kvarty je zvolena dvouhodinová týdenní dotace tak, aby mohl být vytvořen prostor pro snadnější naplnění výstupů RVP ZV, bez kterých se následná výuka fyziky ve vyšších stupních gymnaziálního vzdělávání neobejde. V sekundě je Fyzika týdně navýšena o jednu hodinu laboratorních prací, kde si žáci osvojují základní dovednosti a návyky k práci s klasickými měřicími přístroji. V rámci kvinty, sexty a septimy se Fyzika vyučuje po třech hodinách týdně, přičemž v sektě je jedna z hodin dělená. Žáci jsou v rámci třídního kolektivu zpravidla rozděleni do skupin, čímž je umožněna skupinová forma výuky s individuálním přístupem.

Dělené hodiny jsou zaměřeny na získání a osvojení základních dovedností a návyků v práci s klasickými měřicími přístroji, tak i experimentálním počítačovým systémem ISES.

Fyzikální seminář je nabídnut žákům septimy a oktávy v rozsahu dvou hodin týdně. V rámci výuky ve fyzikálním semináři je vhodně zařazeno doplňující a rozšiřující učivo dle zájmu a potřeb žáků. Do fyzikálních seminářů zařazujeme exkurze, přednášky a besedy v závislosti na zájmu žáků, nabídkách firem a také organizačních možnostech školy.

Výchovně-vzdělávací proces výuky Fyziky probíhá v modernizovaných učebnách fyziky, které jsou vhodně upraveny pro demonstraci experimentů, multimediální prezentace, počítačové měření atd. Již samotné vybavení je pro žáky značně motivujícím prvkem, který posiluje kladný vztah žáků k tomuto oboru.

Studium předmětu doplňují odpovídající fyzikální soutěže (Fyzikální olympiáda, Přírodovědný klokan).

Obsah vzdělávacího předmětu Fyzika je navržen tak, aby směřoval k podpoře hledání a poznání faktů a zákonitostí, zkoumání fyzikálních jevů a jejich kauzálních závislostí. Vede k rozvíjení dovednosti objektivně pozorovat, měřit, předpovídat a vyvozovat správné fyzikální závěry. Usnadňuje osvojení základních fyzikálních pojmů a jejich souvislostí na základě konkrétních představ. Podporuje rozvoj kritického myšlení, umožňuje vytvářet a ověřovat si hypotézy, mimo jiné nabízí žákům spojení teorie s praxí každodenního života.

Základem stanovených výstupů je rozvinutí všech klíčových kompetencí, zejména kompetence k učení a řešení problémů tak, aby žáci zvládli problémové úlohy vyžadující samostatné, kreativní myšlení. Ke kvalitnímu naplnění výchovně vzdělávacích strategií klíčových kompetencí napomáhá vhodné zařazení jednotlivých průřezových témat, a to jak formou integrace tematických okruhů průřezových témat do vzdělávacího obsahu, tak i formou projektů. Mezi hlavní realizovaná průřezová témata patří Environmentální výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- intenzivně přistupuje k motivaci žáků tím, že do výuky zařazuje individuální či skupinové zkoumání přírodních zákonitostí s využitím teoretických i empirických metod výuky;
- poskytuje žákům dostatek časového prostoru k prezentaci a diskuzi o hypotézách, výsledcích a závěrech fyzikálního zkoumání a vlastního či skupinového zjištění;
- vede žáky k tvorbě pojmových map, čímž žákům umožňuje vyhledávat, třídit, kategorizovat a vhodně využívat informace dle příčinných závislostí;
- vhodně propojuje teorii s praxí tak, aby žáci chápali smysl a cíl učení;
- zadává žákům učivo formou samostudia z různých informačních zdrojů a následnou řízenou diskuzí monitoruje stupeň osvojení látky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- využívá metod problémových úloh, které souvisí s každodenním životem, čímž umožňuje žákům nastínit a rozpracovat jednotlivé problémy, rozpoznat jejich podstatu, volit vhodné cesty vedoucí k řešení, předpovídat výsledky, zpracovávat a vyhodnocovat získaná data tabulkovou i grafickou metodou, formulovat vlastní závěry a zhodnotit je na základě získaných vědomostí a dovedností, neboli rozvíjí kreativní a kritické myšlení.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k používání správné fyzikální a matematické terminologie;
- umožňuje žákům formulaci vlastních myšlenek, a to jak v písemné, tak i slovní formě;
- vytváří přirozeně bezpečné prostředí umožňující diskuzi či práci ve skupinách, díky níž se mimo jiné žáci učí vyjadřovat se verbální i neverbální formou komunikace, vhodně argumentovat, naslouchat a respektovat odlišné názory.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci ve skupinách i celém třídním kolektivu tak, aby efektivně rozvíjel u žáků schopnost

spolupracovat;

- vhodně pobízí žáky ke vzájemné pomoci při řešení problémových situací;
- upevňuje sebedůvěru žáků tím, že respektuje jejich názor, zkušenost a dodává jim pocit seberealizace.

Kompetence občanské

Učitel:

- nabádá žáky k šetrnému využívání elektrické energie a seznamuje je s možnými způsoby efektivního hospodaření s energií;
- předkládá žákům environmentální pohled na fyziku a snaží se o změnu postoje žáků k fyzice a jejímu využití v mnoha oblastech života s ohledem na dlouhodobě udržitelný rozvoj lidské společnosti na Zemi;
- umožňuje žákům náhled do historických souvislostí vývoje fyzikálního vědění tak, aby respektoval historické dědictví.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k respektování a dodržování předem stanovených pravidel bezpečné a efektivní práce ve fyzikální laboratoři;
- vyžaduje u žáků zodpovědné plnění povinností formou vypracování protokolu z laboratorních prací.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- žákům nabízí možnosti rozvíjet své schopnosti v rámci školních nebo celostátních soutěží;
- zařazuje do výuky takové aktivity, které podporují schopnosti plánování, přípravy a seberealizace (problémové laboratorní práce, oborové projekty, aj.);
- vhodně propojuje teorii s praxí.

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje heuristické hodiny, při kterých využívá systém ISES k měření fyzikálních veličin, čímž nabízí žákům možnost vyvození závěrů na základě analýzy počítačem naměřených dat (ověření hypotéz);
- v rámci laboratorního cvičení umožňuje žákům získávat data z modulů měřicího systému ISES, data zpracovávat, vytvářet tabulky, grafy, zhodnotit závislosti fyzikálních veličin;
- zadává práce a úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kriticky posuzují informace získané z digitálních technologií,
- vede žáky ke zpracování získaných informací prostřednictvím vhodných programů a digitálních aplikací;
- nabádá žáky ke správné citaci zdrojů.

prima

1+1 týdně, P

Úvod do fyziky

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • určí jednoduché vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek • rozliší látku a těleso	Fyzika jako přírodní věda Látka a těleso Vlastnosti látek

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Morálka všedního dne <i>jakou morálku vyznávám ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí vůbec</i>		

Částicové složení látek

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Částicové složení látek Souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Fyzikální veličiny: délka, objem, hmotnost, hustota, čas, teplota

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - vzájemně převádí jednotky příslušných fyzikálních veličin	Fyzikální veličiny: Délka: značka, jednotky, měřidla Objem: značka, jednotky, měřidla Hmotnost: značka, jednotky, měřidla Hustota: značka, jednotky, vztah Čas: značka, jednotky, měřidla Teplota: značka, jednotky, měřidla

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Teplota a teplotní roztažnost

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Teplota a její změna Teplotní roztažnost pevných látek, kapalin a plynů Teploměry

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení)</i>		

Magnetická, elektrická a gravitační síla

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - předpoví, jak na sebe budou působit stejné a různé póly dvou magnetů - pomocí kompasu určí směr k severu - ukáže směr gravitační síly Země	Síla: značka, jednotka, siloměr Magnetická síla, trvalý magnet, póly magnetu, magnetické pole Magnetické pole Země Elektrický náboj, elektrická síla, elektrické pole, elektroskop Gravitační síla, gravitační pole, olovnice, vodováha

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

Elektrický obvod

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správné schéma reálného obvodu - rozliší vodič a izolant		Elektrický obvod a jeho součásti: zdroj napětí, spotřebič, spínač Schéma, schématické značky Uzavřený a neuzavřený obvod Napětí, jednotka napětí Proud, jednotka proudu Jednoduchý a rozvětvený obvod Bezpečné a nebezpečné napětí Základní pravidla bezpečného zacházení s elektrickým zařízením, tepelné účinky elektrického proudu Tepelné spotřebiče Zkrat a jeho důsledky Pojistky a jističe Hromosvod	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

sekunda

2+1 týdně, P

Pohyb

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles		Rozdělení pohybu podle trajektorie a rychlosti Dráha: značka, jednotky Rychlost: značka, jednotky Graf dráhy, rychlosti Průměrná rychlost	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti <i>vliv médií na každodenní život</i>			

Síla

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - při řešení praktických problémů využívá vztah mezi tlakovou silou, tlakem, a obsahem ploch, na niž síla působí		Účinky síly Rovnováha sil Gravitační síla Země, tíha tělesa, tíhová síla Skládání a rozklad sil Třecí síla Tlaková síla Tlak: značka, jednotka	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

sekunda

Newtonovy zákony

Očekávané výstupy	Učivo	
	Zákon setrvačnosti - první Newtonův zákon Zákon síly - druhý Newtonův zákon Zákon akce a reakce - třetí Newtonův zákon	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Jednoduché stroje

Očekávané výstupy	Učivo	
	Páka, osa, ramena, působící síly Rovnoramenná a nerovnoramenná páka Rovnováha na páce Moment síly Volná a pevná kladka, kladkostroj, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, šroub Těžiště, rovnováha	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Tlak v kapalinách a plynech

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - ze známé hloubky pod hladinou a hustoty kapaliny vypočítá hydrostatický tlak	Hustota: značka, jednotky, vztah Hydrostatický tlak Atmosférický tlak Spojené nádoby Vztlaková síla, Archimédův zákon Chování těles v tekutinách Pascalův zákon, hydraulická zařízení	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Světelné jevy

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - rozlišuje spojku a rozptylku	Světelný zdroj, paprsek, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích Rozklad bílého světla Stín Měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce Zákon odrazu, zobrazení na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle Zákon lomu Čočky, spojky, rozptylky Zobrazení tenkou spojkou a rozptylkou Stavba a funkce oka	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

Laboratorní práce

Laboratorní práce		
Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • učí se zacházet s různými pracovními pomůckami • volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky • poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost práce, pracovní výstup a základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Odhad fyzikálních veličin Měření délky různými měřidly Měření hmotnosti Zjistit objem měřidly (odměrný válec) a pomoci výpočtu z naměřených veličin Určit hustotu pevného tělesa Měření času Měření teploty Třecí síla Archimédův zákon Zapojení jednoduchého obvodu Astronomie	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

2 týdně, P

Práce a výkon

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • v jednoduchých případech určí práci ze známé síly a dráhy a vyjádří ji ve správných jednotkách		Práce, značka práce, jednotky práce Výkon, značka výkonu, jednotky výkonu Příkon, ztráty, účinnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Energie a teplo

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - podle vykonané práce určí změnu pohybové nebo polohové energie - používá zákon zachování mechanické energie k přibližnému řešení některých problémů - využívá poznatků o změnách atmosférického tlaku a o proudění v atmosféře k vysvětlení některých jevů počasí a podnebí	Pohybová energie Polohová energie Přeměny energie Vnitřní energie Jouleův pokus Měrná tepelná kapacita Zákon zachování energie, perpetuum mobile Šíření tepla, vedení, proudění, záření Částicová struktura látek Přeměny skupenství, tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění Teplota tání, teplota varu Skupenské teplo tání Benzinový (zážehový) a Dieslův (vznětový) motor

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>energie</i>		

Elektřina a magnetizmus

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení jednoduchých úloh - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - určí, zda iontu nebo částice v atomu má náboj: kladný, záporný, nebo neutrální - nakreslí schéma obvodu s několika součástkami zapojenými paralelně a sériově - vysvětlí, kdy a jak prochází proud kapalinou a plynem	Molekuly, atomy, jádro, obal Proton, neutron, elektron; jejich náboj, kladný a záporný iont; jeho náboj Směr proudu Elektrický proud, značka proudu, jednotka proudu, ampérmetr 1. Kirchhoffův zákon (bez uvedení jména) Elektrické napětí, značka napětí, jednotka napětí Voltmetr, multimetr Elektrický odpor, značka odporu, jednotka odporu Ohmův zákon Měrný odpor (rezistivita) Zapojení paralelní a sériové Vztahy pro napětí a proud u spotřebičů, popř. rezistorů zapojených paralelně a sériově Výsledný odpor několika rezistorů v sérii Elektrická práce a výkon kWh Galvanický článek Baterie Vedení proudu v kapalinách a plynech Magnetické účinky elektrického proudu, cívka Stejnoseměrný elektromotor

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2 týdně, P

Elektromagnetická indukce a praktické využití elektrické energie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - využívá prakticky poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Elektromagnetická indukce Generátor, alternátor, dynamo, transformátor Stejnoseměrný a střídavý proud, jejich značky Transformační poměr pro napětí a proud Výroba a přenos elektrické energie, ochrana před nebezpečným napětím proti zemi Ochranný, nulovací a fázový vodič Bezpečné zacházení s elektrickým zařízením, nácvik chování při mimořádných situacích

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Kmitání, vlnění, zvuk

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - pokusem předvede jednoduchý kmitavý pohyb - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životním prostředí - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Kmitavý pohyb Vlnění Vlastnosti zvuku, látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku Zdroj zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích Odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku Výška, hlasitost a barva tónu Hygiena sluchu, ochrana před hlukem Přenos a vnímání zvuku v lidském uchu

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Jaderná fyzika

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - obrázkem nebo popisem znázorní model atomu a jádra - popíše princip jaderné elektrárny a její výhody a nevýhody	Stavba atomu a jádra Jaderná síla Jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <i>chudoba a bohatství: rozdílné aspekty a kritéria hodnocení</i>		

Energie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - rozlíší druhy energie a jejich přeměny	Druhy energie Zákon zachování energie Obnovitelné a neobnovitelné zdroje

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>využívání energie</i>		

Země a vesmír

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Sluneční soustava - její hlavní složky: planety, měsíce, planetka, kometa, meteor Hvězda, galaxie, souhvězdí

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Polovodiče

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: rozlíší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Vedení proudu v polovodičích typu N a P Volný elektron, díra Přechod PN, polovodičová dioda

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvinta

2+1 týdně, P

sexta

2+1 týdně, P

septima

2+1 týdně, P

5.6.2 Chemie

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět Chemie je zařazen do vzdělávacích oblastí RVP ZV a RVP G: Člověk a příroda. Předchozí znalosti a dovednosti žáků v přírodovědných oborech integruje, dále rozšiřuje metody a terminologii přírodních věd. Předmět slouží k uvědomění si podstaty chemických dějů a poznání toho, že tyto děje jsou neoddelitelnou součástí přírodních zákonitostí a člověk tyto děje může také ovlivňovat. Do předmětu je proto začleněno průřezové téma Enviromentální výchova. Studium se zaměřuje na tyto tématické okruhy: Základní podmínky života, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a ČR, Problematika vztahů organismů a prostředí. Výuku předmětu doplňují odpovídající chemické soutěže (KORCHEM, chemická olympiáda kategorie D).

Časové vymezení:

Je dáno učebním plánem touto týdenní hodinovou dotací:

tercie: 2h, kvarta: 2h+1, kvinta: 2h, sexta: 2h+1, septima: 2h.

Dělené hodiny v kvartě jsou využity pro laboratorní cvičení (2 hodiny každé 2 týdny).

Organizační vymezení:

Základní výuka probíhá přednostně v učebně chemie. Je zde základní vybavení pro demonstrační pokusy, zpětný projektor, video, kamera, modely, a.j. Pro laboratorní cvičení je určena chemická laboratoř s kapacitou pro dělenou třídu.

Chemie používá tyto metody výuky: výkladové hodiny, demonstrační pokusy, samostatná laboratorní cvičení.

Formy výuky jsou voleny v souladu se studiem ostatních přírodních věd: získávání a řazení teoretických informací, experiment, pozorování, měření, výpočty, vyhodnocování výsledků, závěry konkrétního problému.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Dosažení klíčových kompetencí během studijního programu je přizpůsobeno věku žáka, jeho fyzické a duševní vyspělosti a pedagogických schopností učitele.

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky v hodinách tak, aby se jejich učení změnilo ve studium;

- učí je pozorovat látky, popisovat děje, určovat podmínky přeměn a především koordinuje žáky, aby tyto informace dávali do souvislostí a dokázali je vysvětlit;

- zvyká je systematicky pracovat se základní literaturou, mediálními zdroji, pomáhá jim třídit, hodnotit a zpracovávat pouze potřebné informace;
- klade důraz na čtení s porozuměním a přiměřenou reprodukci textu;
- vhodně střídá skupinovou a samostatnou práci, domácí úkoly volí dle potřeby pro získání pocitu jistoty v základních pojmech, zadává taktéž motivační problémy;
- nezanedbává kontrolní činnost plnění studia, proto pěstuje v žácích potřebu zpětné vazby.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie;
- zařazuje přednostně děje z běžné praxe a dává žákům možnost volit různé způsoby řešení i obhajovat svá rozhodnutí;
- lpí na promýšlení pracovních postupů v laboratorních cvičeních;
- vede a motivuje žáky k účasti v chemických soutěžích.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů, vzorců, názvů a terminologie;
- důsledně kontroluje psaný i mluvený projev - nesleduje pouze obsah sdělení, ale také gramaticky správné vyjadřování na všech úrovních: monolog-dialog-diskuze.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozděluje podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy.

Kompetence občanská

Učitel:

- respektuje společně s žáky pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování;
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy;
- učí žáky respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a vede je k zodpovědnému chování v krizových situacích, např. přivolání a poskytnutí první pomoci.

Kompetence pracovní

Učitel:

- dbá především na průběh laboratorních prací, na dodržování bezpečnosti, přesnosti dodržování postupu;
- práce vybírá tak, aby byly motivující, tvůrčí, zábavné a vzdělávací;
- vysvětluje nezbytnost chemie pro náš život, požadavky pracovního trhu na odborníky z chemie;
- poukazuje na úspěchy českých chemiků a provázanost oboru s jinými přírodními vědami.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel:

- pomáhá žákům objevovat propojení teorie s praxí v oblasti studia chemie
- cíleně směřuje žáky ke vhodnému výběru profese s přírodovědným zaměřením.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k porozumění a analýze grafů, tabulek a schémat v digitální i tištěné podobě.
- umožňuje žákům tvořit vlastní digitální materiály (např. prezentace) a doplňovat je vhodně fotografiemi, schématy, obrázky chemických struktur či animacemi se zřetelem na autorská práva.
- vhodně zařazuje hodiny badatelsky orientované výuky s využitím měřicího systému Vernier a vede žáky v rámci laboratorních cvičení k propojování laboratorních přístrojů s digitálními zařízeními s ohledem na bezpečnost.
- učí žáky porovnávat, konfrontovat a interpretovat vyhledaná data z různých digitálních zdrojů.

tercie

tercie

2 týdně, P

ÚVOD DO CHEMIE, POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí		Rozdělení chemie (anorganická, organická, fyzikální, analytická, biochemie, makromolekulární) Vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, změny skupenství, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky - H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam Nebezpečné látky a přípravky - R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam Laboratorní pomůcky a chemické nádobí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

SMĚSI

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu		Látky (chemicky čisté látky-prvky, sloučeniny) Směsi - aerosoly, pěna, suspenze, emulze, gel, roztok Oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace Laboratorní pomůcky pro jednotlivé dělicí metody Složení roztoků, hmotnostní zlomek Faktory ovlivňující rozpouštění pevné látky Výskyt vody Vlastnosti vody - znečištění, tvrdost Úprava pitné vody, čištění odpadních vod Složení vzduchu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti - používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech		Stavba atomu-história, složení Protonové, nukleonové číslo, izotopy Atomové jádro, radioaktivita Elektronová konfigurace - valenční vrstva, chemická vazba Prvky - názvy, značky, periodická soustava chemických prvků, atomová relativní hmotnost Chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin, relativní molekulová hmotnost Kovy, nekovy - vlastnosti a využití vybraných prvků
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání		Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost, výpočty s látkovým množstvím, molární hmotnost, molární objem, Avogadrova konstanta Klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>voda, ovzduší, půda - propojenost složek prostředí</i>			

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi		Oxidační číslo Názvosloví oxidů Vlastnosti a příklady vybraných oxidů a jejich užití Charakteristika kyselin Rozdělení kyselin- kyslíkaté, bezkyslíkaté Názvosloví kyselin Vlastnosti kyselin Příklady významných kyselin Charakteristika hydroxidů Názvosloví hydroxidů Vlastnosti hydroxidů Příklady významných hydroxidů a jejich užití Soli bezkyslíkaté (halogenidy, sulfidy, kyanidy) Soli kyslíkaté Vlastnosti významných solí a jejich příprava Vzorce a názvy solí Názvosloví iontů Výpočty z chemických vzorců	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

kvarta

2+1 týdně, P

ANORGANICKÁ CHEMIE

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi		Kyselost a zásaditost roztoků pH, stupnice pH Neutralizace Výpočty z chemické rovnice	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>vliv průmyslu na prostředí, problémy odpadů</i>			

kvarta

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy Žák: využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů		Učivo Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost Klasifikace chemických reakcí - analýza, syntéza, substituce, podvojná záměna Oxidace a redukce Tepelné zabarvení chemické reakce
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy Žák: - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití		Učivo Uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslové vyráběná paliva Deriváty uhlovodíků - halogenderiváty, alkoholy, fenoly, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny, estery
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

BIOCHEMIE

Očekávané výstupy Žák: uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů		Učivo Sacharidy - rozdělení, zdroje, charakteristika jednotlivých skupin Lipidy - rozdělení, zdroje tuků a olejů, ztužování, žluknutí lipidů, průmyslový význam lipidů- mýdlo Bílkoviny -rozdělení, jejich funkce v organismu, příklady bílkovin (enzymy, nukleové kyseliny) Vitamíny - rozdělení, zdroje, funkce vitaminů
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy Žák: - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka		Učivo Chemický průmysl v ČR - výroby, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva Plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace Detergenty a pesticidy, insekticidy Hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti Léčiva a návykové látky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy Žák: - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí		Učivo Vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek. Zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky - R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam Základy laboratorní techniky- pomůcky, přístroje, zařízení
--	--	--

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

kvinta

2+1 týdně, P

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků		Vodík, kyslík Chemie p-prvků - prvky III.A - VIII.A skupiny
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Životní prostředí regionu a České republiky <i>ochrana životního prostředí v obci</i>		

OBECNÁ CHEMIE

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích		Stavba atomu - elektronový obal (pravidla výstavby) Chemická vazba - vznik, typy, nevazebné interakce Veličiny a výpočty v chemii Výpočty složení roztoků Tepelné změny při chemických reakcích Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sexta

sexta

2+1 týdně, P

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	Chemie s-prvků Chemie d-prvků Chemie f-prvků Koordinační sloučeniny	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů - charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech	Obecná organická chemie - uhlík v organické chemii, typy vzorců, isomerie, typy reakcí Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyny, cyklické uhlovodíky, areny Reakce jednotlivých skupin uhlovodíků Deriváty uhlovodíků - halogenderiváty, dusíkaté deriváty	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Problematika vztahů organismů a prostředí <i>ekologické zemědělství, změny v krajině</i>		

septima

2+1 týdně, P

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii - objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech	Kyslíkaté deriváty uhlovodíků- alkoholy, fenoly, ethery, aldehydy, ketony, karboxylové kyseliny Funkční a substituční deriváty KK Syntetické makromolekulární látky - obecné vlastnosti, polymery, polykondenzáty, polyadukty Heterocyklické sloučeniny - alkaloidy	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

BIOCHEMIE

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii - objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech - charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam		Lipidy, izoprenoidy Sacharidy Proteiny Nukleové kyseliny Enzymy, vitaminy a hormony Metabolismus přírodních látek
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života <i>energie a život</i>		

5.6.3 Zeměpis**Charakteristika předmětu****A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**

Vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Zeměpis (Geografie) v RVP ZV a RVP G. Integruje také tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané, Ekosystémy), Multikulturní výchova (Etnický původ, Kulturní difference, Multikulturalita) a Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí). Zeměpis spolupracuje s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Biologie, Dějepis, Základy společenských věd). Tento komplexní přístup Zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací. V poznatkové oblasti si žáci osvojují vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (glóbus, mapy). Získávají vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti, kraji a regionu. Získávají důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva. Rozšiřují si poznatky o krajinné sféře a životním prostředí. Žáci získávají dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a s informačními materiály a orientují se v nich. Učí se samostatně vyhledávat a třídit informace z různých zdrojů. Učí se obhajovat výsledky své práce, komunikovat s lidmi, hledat cesty ke správnému řešení, chápat pojmy demokracie, evropanství, národní kultura, vlastenectví apod. Naučí se spolupracovat se spolužáky při řešení úkolů a problémů, a tím si vytvářet i vlastní postoj k ostatním lidem.

Zeměpis je vyučovací předmět, který se snaží charakterizovat různá území, rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Studuje vztahy mezi člověkem a prostředím, uvádí žáky do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a seznamuje se životem lidí v jednotlivých světadílech, v Evropě, na území České republiky, kraji a v blízkém území místní krajiny. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva. Umožňuje také si uvědomovat civilizační rizika a spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi, vztah k přírodnímu i společenskému prostředí.

Vyučovací předmět Zeměpis disponuje touto časovou dotací:

prima	2 hodiny týdně
sekunda	2 hodiny týdně
tercie	2 hodiny týdně
kvarta	2 hodiny týdně
Organizace výuky	

Ve vyučovacím předmětu Zeměpis se používají zejména tyto formy a metody výuky: výkladové hodiny propojené debatami, práce s interaktivní tabulí, hodiny s problémově pojatou výukou, projektové vyučování, cvičení v terénu, zeměpisné exkurze, soutěže a hry.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v odborné učebně zeměpisu. Při praktických činnostech v terénu se celá třída rozděluje na jednotlivé pracovní skupiny. Uplatňujeme individuální formy výuky, práci ve dvojicích a ve skupinách.

Při frontální výuce se používají tradiční zeměpisné pomůcky (glóbus, buzola, GPS, nástěnné mapy, atlasy, pracovní sešity, videosnímky) i počítačová technika a interaktivní tabule. Dále organizujeme školní zeměpisné projekty, hry a soutěže. Žáci se každý rok účastní Geografické olympiády - podle ročníku skupiny A nebo B.

B. Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, k nimž žáci vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí geografické informace a data v příslušných informačních zdrojích – např. na internetu, v televizi, v odborných encyklopediích a časopisech (texty, obrázky, grafy, mapy, tabulky, statistiky); - získané poznatky propojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi společenským a přírodním prostředím;
- předvádí manipulaci s orientačními a topografickými pomůckami, s glóbusem, mapami, atlasy, jízdními řádů, grafy a statistickými daty;
- kontroluje výsledky pozorování, měření a zkoumání a požaduje, aby je žáci samostatně zhodnotili a porovnali se svými dosavadními zkušenostmi, znalostmi a dovednostmi a formulovali patřičné závěry.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností platformu nebo hypotézu k problému či k úkolu, žáci je ověřují praktickou činností, kladou otázky a objevují problémy s tím související;
- usiluje se svými žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných a odlišných znaků geografických objektů, jevů a procesů, vyvozují společné závěry;
- pojmenuje podstatné lokální, regionální a globální problémy přírodní a společenské sféry, žáci o nich diskutují a usilují o vhodné způsoby řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje na žácích formulaci hypotéz, pojmenování problému či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí;
- konzultuje názory svých žáků, vede je k vhodné argumentaci;
- uskutečňuje a vede s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v logických postupných krocích.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozděluje pracovní úkoly ve skupině, žáci spolupracují při skupinové práci, vytvářejí si pozitivní vztah k práci, k odpovědnému přístupu k práci své i druhých, k zodpovědnosti za výsledky své činnosti, přijímají, diskutují a usměrňují názory druhých;
- hodnotí výsledky činnosti skupin i jednotlivců.

Kompetence občanské

Učitel:

- uvádí, vysvětluje, objasňuje a zdůvodňuje žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany životního prostředí;
- učí své žáky praktické bezpečné orientaci a pohybu v přírodním terénu a v urbanizované krajině;
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů, žáci poznávají tradice, zvyky a kultury v jednotlivých světadílech a oblastech.

Kompetence pracovní

- informuje své žáky o existenci a šíření moderních komunikačních, dopravních a výrobních technologií, které mají úzký vztah k orientaci, pohybu a pobytu v terénu, k cestování, k ochraně přírodního a životního prostředí;
- hodnotí kladně svědomitou a systematickou práci žáků.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- podporuje u žáků aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost;

- pomáhá žákům získat informace o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření v rámci oboru;
- podporuje žáky ke stanovení cílů, hodnocení dosažených výsledků, dokončení zahájené činnosti a motivuje žáky k dosahování úspěchu.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k používání digitálních zařízení při orientaci v terénu a plnění úkolů na terénním cvičení;
- vede žáky k samostatnému výběru nejvhodnější aplikace pro vypracování zadaného úkolu a definování souvislosti;
- vede žáky k procvičování svých dovedností pomocí digitálních aplikací;
- vede žáky k označení klíčových pojmů a vytvoření digitálního záznamu;
- vytváří prostor pro sdílení vyhledaných informací při skupinové práci;
- vede žáky k dodržování zásad netikety, heslování, k významu antivirové ochrany.

prima

1+1 týdně, P

Vesmír

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • objasní vznik a vývoj vesmíru • s porozuměním používá pojmy v daném učivu • definuje, co je hvězda, souhvězdí • uvede Slunce jako nejbližší hvězdu • vyjmenuje, co tvoří sluneční soustavu • popíše zákonitosti pohybu planet sluneční soustavy • objasní rozdíl mezi měsícem a Měsícem • definuje Měsíc jako přirozenou družici Země • uvede základní pohyby Měsíce • vyjmenuje měsíční fáze a objasní postupnou změnu tvaru Měsíce na obloze • vysvětlí působení Měsíce na planetu Zemi • objasní příliv a odliv • objasní princip zatmění Slunce a Měsíce	Vesmír a jeho vývoj Hvězdy a souhvězdí Sluneční soustava Měsíc	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Planeta Země

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • definuje glóbus jako zmenšený model Země • definuje poledníky a rovnoběžky • vysvětlí příčiny střídání dne a noci • uvede důsledky pohybů Země pro život lidí • vysvětlí příčiny střídání 4 ročních období • orientuje se v časových jednotkách • objasní pojem kalendář a přestupný rok • vysvětlí rozdíl mezi místním a pásmovým časem • v mapě vyhledá datovou hranici a určí její význam pro změnu data	Glóbus - zmenšený model Země Orientace na Zemi Pohyby Země Čas na Zemi

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Mapy

Očekávané výstupy		Učivo
Žák:	• definuje, co je mapa a měřítko mapy • pracuje s měřítkem mapy, rozdělí mapy podle měřítka • určí rozdíl mezi mapou a plánem • dělí mapy podle obsahu • používá jmenný rejstřík atlasu pro vyhledávání míst • používá mapy a letecké snímky na internetu, vyhledá trasu ke zvolenému cíli • objasní pojem GPS • vysvětlí, jak se tvoří mapy • vyjádří výhody leteckého snímkování Země • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Co je to mapa Obsah mapy Měřítko mapy Digitální mapy Tvorba map
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Litosféra

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • definuje pojem krajinná sféra, rozdělí ji na dílčí části • popíše vznik a vývoj planety Země • vyjmenuje základní geosféry • vymezí rozdíl mezi pevninskou a oceánskou zemskou kůrou • vyhledá příklady pohybu litosférických desek • vysvětlí jevy probíhající na styku lit.desek • definuje zemětřesení a vysvětlí, co je sopečná činnost • vysvětlí zásady chování při vybraných přírodních katastrofách • objasní působení vnějších a vnitřních přírodních činitelů na zemský povrch • vyjmenuje přírodní činitele působící na zemský povrch • rozliší pohoří podle vzniku • člení zemský povrch podle nadmořské výšky a podle rozdílů nadmořské výšky • vymezí rozdíl mezi horizontální a vertikální členitostí • podle obrázku popíše dno světového oceánu		Zemské těleso Pohyby litosférických desek Utváření zemského povrchu - vnější a vnitřní síly Tvary zemského povrchu
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

Atmosféra

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - popíše složení atmosféry - objasní ochranné funkce atmosféry - definuje počasí a meteorologii - vyjmenuje prvky pro charakteristiku počasí - objasní vznik větru a oblasti výskytu pravidelných větrů - vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - na mapě lokalizuje jednotlivé podnebné pásy - vysvětlí, co způsobuje změny podnebí a jaké mají tyto změny důsledky		Význam atmosféry pro život na Zemi Počasí Proudění vzduchu Podnebí. Podnebné pásy.	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Člověk a životní prostředí			

Hydrosféra

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - definuje hydrosféru jako vodní obal - dělí vodu na slanou a sladkou - dělí pevninskou vodu na povrchovou, podpovrchovou a na vodu v pevninských ledovcích - rozdělí podpovrchovou vodu na půdní a podzemní - popíše vodní oběh podle obrázku - vymezí pohyb vody v oceánech - vymezí rozdíl mezi povodní a záplavou - objasní důsledky nedostatku vody na život lidí		Voda na Zemi Pohyby vody Škody způsobené vodou	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Člověk a životní prostředí			

Pedosféra

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - definuje pedosféru jako půdní obal Země - vysvětlí pojem půdní eroze a ochranu před ní - formuluje význam půdy pro život na Zemi, definuje základní pravidla ochrany půd - vymezí rozdíl mezi půdním typem a půdním druhem		Vznik půdy a její složky Půdní druhy a typy Význam pedosféry	

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Problematika vztahů organismů a prostředí Člověk a životní prostředí		

Biosféra

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - definuje biosféru jako soubor živých organismů - vyjmenuje základní podmínky pro život na Zemi - vymezí typy přírodní krajiny a výškové stupně, uvede příklady	Přírodní krajiny Život v oceánech

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</i> Ekosystémy <i>les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (změny okolní krajiny vlivem člověka, význam polí, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím pro udržitelnost krajiny; moře a tropický deštný les - (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</i>		

sekunda

1+1 týdně, P

sekunda

Člověk na Zemi

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - definuje pojem krajinná sféra, dělí ji na 2 základní složky - dělí krajinnou sféru na dílčí části - vyjmenuje hlavní světová náboženství, pomocí mapy určí jejich rozšíření - popíše odlišné znaky lidských ras, pomocí mapy určí jejich rozšíření - vysvětlí, co je stát; dělí státy podle zřízení a podle správního uspořádání - dělí sídla na městská a venkovská - rozdělí národní hospodářství do tří základních sektorů - porovná HDP ČR s ostatními státy a na základě srovnání určí jejich vyspělost - objasní, co je zemědělství, vyjmenuje základní typy zemědělské výroby - definuje závislost zemědělské výroby na přírodních podmínkách - pomocí map určí rozmístění zemědělské výroby ve světě - vyjmenuje druhy plodin pěstovaných u nás i ve světě - vyjmenuje hospodářská zvířata chovaná u nás i ve světě a objasní, jak je člověk využívá - charakterizuje lesní, vodní hospodářství a těžbu nerostných surovin - dělí přírodní suroviny na obnovitelné a neobnovitelné - dělí průmysl na průmyslová odvětví a obory - definuje služby jako nevýrobní činnost - definuje pojem doprava, vyjmenuje základní druhy dopravy	Obyvatelstvo a sídla Hospodářská činnost člověka

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Etnický původ <i>rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku</i> Multikulturalita Základní problémy sociokulturních rozdílů ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Člověk a životní prostředí <i>zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); změny v krajině; akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)</i>		

sekunda

Amerika

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - ukáže na mapě jednotlivé kontinenty - určí polohu kontinentů - popíše přírodní podmínky kontinentů - pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva - vyjmenuje základní znaky hospodářství - rozdělí kontinent do regionů a charakterizuje je - na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky daného regionu - popíše základní fyzickogeografické a socioekonomické znaky konkrétních států - uvede základní problémy kontinentu i jeho jednotlivých oblastí - rozděluje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Přírodní podmínky Obyvatelstvo Hospodářství Severní Amerika Střední Amerika Jižní Amerika	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Globalizační a rozvojové procesy MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference Multikulturalita		

Afrika

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - určí polohu kontinentů - popíše přírodní podmínky kontinentů - pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva - vyjmenuje základní znaky hospodářství - rozdělí kontinent do regionů a charakterizuje je - na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky daného regionu - popíše základní fyzickogeografické a socioekonomické znaky konkrétních států - uvede základní problémy kontinentu i jeho jednotlivých oblastí	Přírodní podmínky Obyvatelstvo Hospodářství Regiony Afriky	

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty blízkého okolního prostředí mající původ či vztah k Evropě a světu;</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení a respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinci nebo příslušníci etnik žijící v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě</i> Etnický původ <i>rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku</i>		

Asie

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - ukáže na mapě jednotlivé kontinenty - určí polohu kontinentů - popíše přírodní podmínky kontinentů - pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva - vyjmenuje základní znaky hospodářství - rozdělí kontinent do regionů a charakterizuje je - na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky daného regionu - popíše základní fyzickogeografické a socioekonomické znaky konkrétních států - uvede základní problémy kontinentu i jeho jednotlivých oblastí	Přírodní podmínky Obyvatelstvo Hospodářství Oblasti Asie - Kavkaz, Jižní Asie, Jihovýchodní Asie, Východní Asie, Centrální Asie, Severní Asie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		

sekunda

Austrálie a Oceánie

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - určí polohu kontinentů - popíše přírodní podmínky kontinentů - pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva - vyjmenuje základní znaky hospodářství - rozdělí kontinent do regionů a charakterizuje je - na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky daného regionu - popíše základní fyzickogeografické a socioekonomické znaky konkrétních států - uvede základní problémy kontinentu i jeho jednotlivých oblastí		Přírodní podmínky Austrálie Obyvatelstvo Austrálie Hospodářství Austrálie Oceánie	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Polární oblasti

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - popíše přírodní podmínky kontinentů - rozdělí kontinent do regionů a charakterizuje je - popíše základní fyzickogeografické a socioekonomické znaky konkrétních států - uvede základní problémy kontinentu i jeho jednotlivých oblastí		Antarktida Arktida	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Světový oceán

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - definuje pojem světový oceán, určí jednotlivé oceány - popíše hlavní znaky jednotlivých oceánů - popíše využívání bohatství oceánů a vlivy způsobující znečištění oceánů		Rozdělení světového oceánu Využívání bohatství oceánu Znečištění oceánu	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

tercie

tercie

2 týdně, P

Evropa

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - určí polohu Evropy - podle mapy popíše členitost pobřeží a povrchu - vyhodnotí rozdíly v podnebí konkrétních oblastí podle statistických údajů zobrazených v klimadiagramech - vysvětlí vliv podnebí na rostlinstvo a živočišstvo, na zemědělskou výrobu a rozmístění obyvatelstva - ukáže na mapě významné evropské řeky a jezera - určí evropská úmoří a bezodtoké oblasti - ukáže na mapě oblasti s největšími ledovci - vysvětlí uspořádání rostlinstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vyjmenuje vegetační pásy Evropy - uveče a ukáže na mapě příklady národních parků - vysvětlí vliv přírodních podmínek na rozmístění rostlin a živočichů a na charakteru zemědělství - pomocí mapy určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - vyhledá na mapě Evropy největší aglomerace a megalopole, významná hlavní města a přístavy - dovede vysvětlit, proč odsuzujeme projevy rasové, náboženské, etnické a politické nesnášenlivosti - vyjmenuje základní znaky hospodářství Evropy - za pomoci mapy vyhledá významné zdroje nerostných surovin, vyjmenuje hlavní zdroje energie v Evropě a zhodnotí soběstačnost Evropy na zdrojích ner.surovin a energie - pojmenuje významné mezinárodní hospodářské organizace, sdružující evropské státy - zhodnotí význam a postavení Evropské unie ve světě, uvede její cíle a činnosti - vyhledá na politické mapě státy Evropské unie	Přírodní podmínky Obyvatelstvo Hospodářství Integrace kontinentu

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty blízkého okolního prostředí mající původ či vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</i> Objevujeme Evropu a svět <i>naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů</i> Jsme Evropané <i>kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže</i>		

Regiony Evropy

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozdělí Evropu do 6 oblastí - východní, severní, jižní, jihovýchodní, západní a střední Evropa - v jednotlivých regionech ukáže na mapě státy, charakterizuje jejich přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství, surovinové zdroje - zhodnotí hospodářský a politický význam jednotlivých regionů - vysvětlí hospodářský a politický význam Evropy pro světovou ekonomiku a světové politické dění	Východní Evropa Severní Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Západní Evropa Střední Evropa	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Poloha ČR

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • určí geografickou polohu ČR, porovná její rozlohu s ostatními evropskými státy • popíše vývoj státního území • charakterizuje hospodářské a politické postavení ČR v Evropě • uvede příklady působnosti ČR v mezinárodních organizacích • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, rozlohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu • uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích	Vývoj státního území	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Přírodní podmínky ČR

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - vymezí na mapě 2 základní geomorfologické jednotky, vysvětlí jejich odlišnosti, vyhledá pohoří a nížiny - zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy na podnebí ČR, vymezí podnebné oblasti - zařadí území ČR k úmořím, pojmenuje hlavní vodní toky, vyhledá je na mapě - objasní původ jezer v ČR, vyhledá umělé vodní nádrže - rozlišuje půdní druhy a půdní typy, uvede jejich rozmístění v ČR - popíše skladbu a rozšíření lesů na území ČR, pojmenuje výškové stupně v pohorích - uvede příklady chráněných území v ČR		Geologický vývoj Povrch Podnebí Vodstvo Půdy Živá příroda Ochrana životního prostředí	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Obyvatelstvo a sídla ČR

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - vysvětlí hlavní trendy demografického vývoje obyvatelstva v ČR - objasní příčiny migrace a porovná je se světovými trendy - uvede změny ve struktuře obyvatelstva podle národnosti, náboženství, umí vyhodnotit informace z grafů, diagramů, kartogramů a dalších statistických výstupů - popíše základní funkce sídel a hodnotí proces urbanizace v místním regionu		Demografické údaje Města ČR	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

Hospodářství ČR

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - zhodnotí zemědělství v ČR, popíše zemědělské výrobní oblasti - doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu - zhodnotí zásoby nerostných surovin v ČR, lokalizuje oblasti těžby - vyjmenuje typy elektráren, lokalizuje významné energetické oblasti v ČR - objasní vztah v rozmístění hutních závodů a zdrojů surovin a energie - pojmenuje klíčové obory strojírenského průmyslu, uvede lokalizační faktory tohoto průmyslu - popíše význam chemického průmyslu s důrazem na petrochemii - vyhledá v mapách hlavní oblasti sklářského, keramického, textilního a dřevozpracujícího průmyslu v ČR a objasní, proč se tato odvětví koncentrují do několika oblastí - označí služby jako třetí sektor ekonomiky, popíše jejich vzestup po roce 1989 - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v ČR, popíše, čím tato turistická střediska přitahují návštěvníky		Vývoj hospodářství Zemědělství Průmysl Nerostné bohatství Služby, doprava a spoje	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

tercie

Kraje ČR

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR, charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti a kulturní zajímavosti krajů • porovná hospodářský význam krajů, vymezí jejich jádrové a periferní oblasti • hodnotí na příkladech pohraničních oblastí příklady spolupráce v euroregionech • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům		Praha Středočeský kraj Jihočeský kraj Plzeňský kraj Karlovarský kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královéhradecký kraj Pardubický kraj Kraj Vysočina Jihomoravský kraj Olomoucký kraj Moravskoslezský kraj Zlínský kraj
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2 týdne, P

Obyvatelstvo a sídla

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • zhodnotí vývoj počtu obyvatele na Zemi • objasní příčiny rozdílného přirozeného přírůstku ve světě • popíše hlavní důvody migrace ve světě, rozlišuje emigraci a imigraci, ukáže na mapě světa hlavní migrační proudy • podle grafu popíše rozdíly ve věkové struktuře vyspělých a málo rozvinutých zemí • na mapě ukáže rozšíření světových náboženství a stručně je charakterizuje • popíše důvody nerovnoměrného osídlení Země, vyjmenuje faktory ovlivňující osídlení • popíše rozdíly mezi městským a venkovským osídlením • objasní, v čem spočívá význam územních plánů • vymezí v plánu města jednotlivé zóny podle jejich funkce • uvede příklady funkce měst, vysvětlí závislost počtu funkcí na velikosti města a jeho zázemí • uvede příklady památek světového kulturního dědictví UNESCO, městských památkových rezervací ve světě, v ČR a místním regionu		Přirozený pohyb obyvatelstva Migrace Národnostní a náboženská struktura obyvatelstva Věková struktura obyvatelstva Rozmístění obyvatelstva Město a venkov Městská sídla

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>multikulturalita současného světa a vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy různých jazyků - žádný není nadřazen jiným jazykům; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání</i>		

Politická geografie

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • objasní pojem stát a vyjmenuje základní znaky státu • srovnává státy podle geografických kritérií • pojmenuje a ukáže na mapě největší a nejlidnatější státy světa • vysvětlí rozdíly mezi základními formami státního zřízení • vysvětlí rozdíly mezi totalitním a demokratickým vládním systémem, uvede příklady přetrvávajících totalitních režimů ve světě • rozlišuje státy podle správního členění • popíše vývoj kolonialismu ve světě, vyjmenuje koloniální mocnosti a jejich největší kolonie • vysvětlí důsledky kolonialismu v současnosti • pojmenuje a ukáže na mapě světa ohniska ozbrojených konfliktů • zhodnotí význam mezinárodních organizací při řešení ozbrojených konfliktů		Státy a jejich seskupení Vývoj politické mapy světa Politické a vojenské organizace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Hospodářská činnost

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - popíše vývoj společnosti od agrární přes industriální až po postindustriální - dělí hospodářství do sektorů a vyjmenuje odvětví jednotlivých sektorů - uveče kritéria pro porovnání hospodářské vyspělosti zemí, uvede příklady nejvyspělejších států světa, středně rozvinutých a málo rozvinutých a ukáže je na mapě - podle úrovně hospodářství rozlišuje jádrové a periferní oblasti; uvede příklady ve světě, ČR i v místním regionu - objasní význam zemědělství pro výživu lidstva a jeho propojení s ostatními složkami národního hospodářství - popíše rozdíly v zemědělství vyspělých a málo rozvinutých zemí - na mapě vymezi hlavní zemědělské oblasti světa, určí a zdůvodní jejich specializaci - zhodnotí význam pěstování plodin v různých částech světa, uvede specializaci zemědělství a typické plodiny v závislosti na podnebných pásech - lokalizuje na mapě hlavní oblasti chovu hospodářských zvířat, objasní kulturní a náboženské tradice chovu - porovná výhody intenzivního a extenzivního chovu - ukáže na mapě hlavní rybolovné oblasti světa, uvede některé světové rybářské mocnosti - lokalizuje dva hlavní pásy těžby dřeva - vysvětlí závislost průmyslu na lokalizačních faktorech a uvede hlavní pro konkrétní odvětví průmyslu - posoudí důležitost jednotlivých průmyslových odvětví pro hospodářství vyspělých zemí, ukáže na mapě hlavní průmyslové oblasti světa - člení průmysl na jednotlivá odvětví a dílčí obory podle odvětvové struktury - rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití - vyjmenuje zdroje energie v energetickém průmyslu včetně příkladů alternativní energetiky - zhodnotí klady a zápory různých typů elektráren - srovnává těžký a spotřební průmysl podle závislosti na surovinách a odbytu - uvádí příklady typických výrobků jednotlivých odvětví a oblasti největší produkce - rozlišuje dopravu podle charakteru komunikace a dopravního prostředku - hodnotí dopravu v různých oblastech světa na základě kvalitativních a kvantitativních kritérií - ukáže na mapě hlavní světové trasy a uzly pozemní, vodní a vzdušné dopravy - porovná výhody a nevýhody jednotlivých druhů dopravy - popíše vývoj v přenosu zpráv a informací - rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami - rozlišuje mezi službami soukromými a veřejnými - hodnotí zaměstnanost ve službách jako významný ukazatel rozvoje země - ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu - umí vyhledávat konkrétní spojení v jízdních a letových řádech, v tabulkách a na internetu - samostatně připraví jednoduchý cestovní plán pro poznávací zájezd - na mapě ukáže hlavní centra světového obchodu - porovná produkci vyspělých a málo rozvinutých zemí - vyjmenuje nejdůležitější světová ekonomická seskupení a jejich nejdůležitější členy	Světové hospodářství Zemědělství Průmysl Doprava a spoje Služby a cestovní ruch

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) Lidské aktivity a problémy životního prostředí zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich vlivy na environment, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí) změny v krajině (krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); akce zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.) Vztah člověka k prostředí naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

kvarta

Propojenost světového hospodářství

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vyjmenuje nejdůležitější světová ekonomická seskupení a jejich nejdůležitější členy - vytváří a využívá osobní a myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v jednotlivých regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		Mezinárodní obchod Mezinárodní hospodářská integrace Globalizace
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Krajina a životní prostředí

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vysvětlí pojem krajinná sféra, vyjmenuje její složky a popíše vztahy mezi jednotlivými složkami - ukáže na mapě světa území nejvíce využívaná a přetvářená lidskou činností - zhodnotí vliv kvality životního prostředí na životní styl a zdraví obyvatel - popíše příčiny a podstatu globálních změn prostředí - vysvětlí pojem udržitelný rozvoj a zásady ochrany přírody pro další generace - posoudí vliv člověka na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi - pojmenuje příčiny přírodních katastrof a zná zásady, jak se v případě katastrofy chovat - porovnává různé krajiny jako součást pevninské sféry části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		Vliv člověka na přírodní sféru Globální změny životního prostředí Přírodní katastrofy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Zeměpis v praxi

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - má představu o nejnovějších trendech zpracování a prezentace geografických informací - objasní význam dálkového průzkumu Země a využití leteckých a družicových snímků - umí používat internetové mapové portály a aktivně v nich vyhledávat - vlastními slovy vysvětlí princip navigačního systému GPS - Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.		Geografické informační systémy GPS
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

kvinta

2 týdně, P

sexta

2 týdně, P

septima

1 týdně, P

oktáva

1 týdně, P

5.6.4 Biologie**Charakteristika předmětu**

A. Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Biologie obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, z oboru Přírodopis v RVP ZV a Biologie RVP G. Integruje část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví a část oboru Člověk a svět práce. Do Biologie jsou integrovány vybrané okruhy průřezového tématu Environmentální výchova. Ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví integruje výstup související s preventivními způsoby chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými a civilizačními chorobami.

Biologie disponuje následující časovou dotací: prima 2 h, sekunda 2 +1 h, tercie 2 h, kvarta 2 h. Dělené hodiny v sekundě jsou využity pro laboratorní cvičení (2 hodiny každé 2 týdny).

Organizace výuky:

Ve vyučovacím předmětu Biologie se používají zejména tyto metody výuky: výkladové hodiny propojené školními diskuzemi, referáty žáků, hodiny s problémově pojatou výukou, praktická cvičení, laboratorní práce, terénní výuka (přírodopisná exkurze, cvičení a pozorování v terénu). Kromě frontální výuky s použitím tradičních pomůcek se uplatňují další kooperativní formy výuky ve dvojicích, skupinách a individuální formy výuky. Při výuce se pracuje s učebnicovými tituly, které mají schvalovací doložku MŠMT. Výuka předmětu může probíhat v odborné učebně s odpovídajícím materiálním vybavením nebo biologické laboratoři s technikou pro laboratorní práce. Obě učebny jsou vybaveny audiovizuální technikou. Žáci pracují v těchto učebnách v rámci celé třídy nebo v jednotlivých skupinách. Terénní výuka a přírodopisné exkurze se uskutečňují v okolí školy, případně ve vybraných vzdálenějších lokalitách.

Každoročně je pořádána Biologická olympiáda. Jde o předmětovou soutěž z přírodopisu a biologie, která je jednotná pro celou Českou republiku a která je určená pro nadané studenty s hlubokým zájmem o biologii.

Používané metody výuky:

- metody motivační – rozhovor, vyprávění, demonstrace, diskuze
- metody expoziční – pokus a pozorování, porovnávání a posuzování, besedy, popis
- metody fixační – procvičování, opakování, samostatná cvičení, řešení úloh, sběr a analýza informací

Používané pomůcky: klíče k určování přírodnin, přírodopisné atlasy, obrazy, schémata, odborná literatura, časopisy, encyklopedie, herbáře, fotografie, video, výpočetní technika, mikroskopy a další laboratorní technika.

B. Výchovné a vzdělávací strategie v biologii

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá samostatné a skupinové práce, při kterých se žáci učí organizovat a plánovat vlastní práci a prezentovat výsledky;
- zadává úkoly, při kterých žáci pracují s vhodně zvolenou odbornou literaturou, učebnicí, počítačem a internetem a učí se efektivně získávat poznatky, třdit, hodnotit a zpracovávat biologické informace;
- zadává referáty a seminární práce k probírané problematice, prostřednictvím kterých si žáci prohlubují vědomosti i dovednosti;
- se zaměřuje na praktickou stránku biologie – poznávání, v maximální míře využívá pozorování v přírodě, práci s atlasy a klíči, biologickým materiálem, podporuje tak aktivní učení žáků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- volí takové úlohy, při kterých žáci ověřují hypotézy, hledají důkazy. Důraz je kladen na formulaci závěrů s využitím odborného jazyka a zvládnutí přehledného, schematického biologického nákresu;
- uplatňuje poznávací proces žáka při učení, který je založen na smyslovém vnímání biologických objektů, na jehož základě abstrahují žáci obecné znaky, definují pojmy a srovnávají objekty;
- u každého úkolu provádí se žáky rozbor a průběžně kontroluje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá metody aktivního učení, především se jedná o dialog a diskusi. Dialogem vede žáky k porozumění, zapojuje je aktivně do výuky. Vhodně volenými otázkami vede žáky k upevňování dříve získaných poznatků, ale hlavně k vyvozování a objevování nových vědomostí. Žáky touto metodou učí odhalovat vztahy mezi biologickými objekty, analyzovat a hodnotit biologické procesy a získané vědomosti zobecňovat a formulovat definice;
- rozvíjí diskusi, při které se žáci učí věcně argumentovat, chápat sdělení druhých a používat přesná vyjádření. Žáky vede k tomu, aby dokázali poslouchat druhého;
- dbá na jasné, srozumitelné vyjadřování v psaných i mluvených projevech;
- nabízí žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů;
- využívá biologického jazyka včetně biologické symboliky.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové výuky v běžných hodinách, laboratorních cvičeních i seminářích;
- vede žáky k hodnocení podílu vlastní práce na řešení úkolů a přínosu druhých;
- především v rámci biologie člověka a ekologie se snaží podporovat u žáků pozitivní vztah k vlastnímu zdraví a zdravý životní styl.

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnému plnění povinností a úkolů tak, aby si žáci uvědomovali zodpovědnost za svou domácí přípravu;
- v průběhu celého studia biologie vytváří dostatek situací k poznání potřeby chránit přírodu a životní prostředí, vzhledem k dlouhodobě udržitelnému rozvoji lidské společnosti na Zemi;
- nabízí dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy. Žáky vede k poznání vlastní zodpovědnosti za své zdraví;
- se snaží, aby žák porozuměl souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí;
- učí žáka chovat se vhodně při kontaktu s objekty a situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími život, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

Kompetence pracovní

Učitel:

- pracuje se žáky s biologickým materiálem v laboratoři i terénu;
- učí žáky ovládat práci s mikroskopem, správně a bezpečně používat laboratorní nástroje a další biologické pomůcky;
- vede žáky k dodržování pravidel práce v laboratoři, učebně i terénu a zadaných postupů práce;
- povzbuzuje žáky k tvorbě vlastních pomůcek, herbářů, sbírek, modelů;
- odkazuje žáky na vhodné internetové stránky, se kterými mohou pracovat při doplňování učiva nebo pro jeho lepší pochopení.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel:

- informuje žáky o profesích uplatňujících poznatky z biologie;
- volí takové formy, metody a praktické činnosti, při kterých žáci mohou vyhodnotit, jak dalece se pro ně profese související s biologii hodí;
- pomáhá žákům rozeznávat slabé stránky, které by mohly bránit v úspěšném zvládnutí vybrané profese, vede žáky v biologii k takovým činnostem, které jim napomohou k úspěšnému zvládnutí další vzdělávací nebo profesní dráhy.

Kompetence digitální:

Učitel:

- zadává práce a úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kriticky posuzují informace získané z digitálních zařízení;
- vede žáky k používání vhodných aplikací, které žákům zefektivní pracovní postupy a zkvalitní výsledky jejich práce;
- navrhuje postupy, kterými žáci vytváří a upravují digitální obsah;
- vede žáky k aplikování aktuální citační normy u elektronických zdrojů informací.

Hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci v biologii získávají vyučující zejména soustavným pozorováním žáků, sledováním jejich výkonu a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické), kontrolními písemnými pracemi a analýzou výsledků různých činností žáků. Znamky získávají vyučující biologie průběžně, během celého klasifikačního období. Proverky se píšou po probrání a procvičení jistého tematického celku. Každý žák má právo být během pololetí aspoň jednou ústně zkoušen.

prima

1+1 týdně, P

Obecná biologie a genetika

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka		Vznik života na Zemi, projevy a podmínky života Buňka - stavba, srovnání rostlinné a živočišné buňky Viry, bakterie a sinice - význam, výskyt a praktické využití	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Základní podmínky života			

Biologie hub

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků • vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích		Houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	

prima

Biologie živočichů

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných bezobratlých živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny bezobratlých živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí		Prvoci - stavba, původci nemocí, součást ekosystému Stavba, vývoj a systém mnohobuněčných bezobratlých živočichů - žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci Přehled nejvýznamnějších zástupců bezobratlých živočichů, jejich rozšíření, význam a ochrana
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

2+1 týdně, P

Biologie živočichů

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných obratlovců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	Strunatci Obratlovci - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Biologie rostlin

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů		Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců rostlin (výtrusných, nahosemenných, krytosemenných) Využití hospodářsky významných zástupců rostlin Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam rostlinných orgánů (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie - základní principy fotosyntézy, dýchání, rozmnožování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

Praktické poznávání přírody

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • aplikuje praktické metody poznávání přírody		Aplikuje praktické metody poznávání přírody
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Laboratorní cvičení

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů • zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl • vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci • dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci		Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

2 týdně, P

Biologie živočichů

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných zástupců savců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny savců, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam savců v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		Savci - vývoj, stavba těla, systém a přehled hlavních skupin Rozšíření, význam, ochrana a chování savců
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Biologie člověka

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc		Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých orgánů a orgánových soustav (kosterní, svalová, oběhová, mizní, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, nervová, smyslová, hormonální, pohlavní) Vývin člověka, období lidského života Nemoci, úrazy, prevence, první pomoc Ochrana před přenosnými chorobami základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2 týdně, P

Obecná biologie a genetika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě		Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení Význam genetiky
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Neživá příroda

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi		Minerály a horniny - vlastnosti, třídění, význam a využití Vnitřní geologické děje - zemětřesení, sopečná činnost, tektonické jevy Vnější geologické děje, půdy Vývoj zemské kůry, vznik a vývoj organismů na Zemi Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochrana před nimi
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Základy ekologie

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí		Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Ekosystémy <i>les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (změny okolní krajiny vlivem člověka, význam polí, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím pro udržitelnost krajiny; moře a tropický deštný les - (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)</i> Základní podmínky života <i>voda (vztahy vlastností vody a života, ochrana její čistoty); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy - biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás);</i> Problematika vztahů organismů a prostředí <i>- Jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, a které abiotické/biotické vlivy na organismus působí - Jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy - Jak probíhá tok energie a látek v biosféře a v ekosystému</i>			

kvinta

2+1 týdně, P

sexta

sexta

2+1 týdně, P

septima

2 týdně, P

5.7 Umění a kultura**5.7.1 Hudební výchova****Charakteristika předmětu**

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Hudební výchova v RVP ZV a RVP G.

Hudební výchova na nižším stupni gymnázia vede k rozvoji hudebnosti žáka a kultivování hudebního projevu prostřednictvím hudebních činností (vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových). Žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, individuální instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu, poslechové dovednosti při poznání hudby a orientaci v žánrových a stylových podobách. Na vyšším stupni gymnázia navazuje na hudební výchovu základní školy.

Prohlubuje znalosti a rozvíjí dovednosti

v okruzích činností:

- vokální (jednohlasý zpěv, vícehlasý zpěv, intonace);
- instrumentální (podle individuálních možností, hra na hudební nástroje, doprovody);
- hudebně pohybové;
- recepcce, reflexe (vnímání hudby, rozbor forem, hodnocení hudby).

Předmět zahrnuje tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Hudební výchova je vyučována na nižším stupni gymnázia s dotací 1 hodina, na vyšším stupni, tj. v kvintě a sextě s dotací 2 hodiny. V kvintě a sextě si žáci volí mezi hudební výchovou a výtvarnou výchovou.

Vyučování probíhá v odborné učebně hudební výchovy, vybavené audiovizuální technikou, pianinem, kytarami, keyboardem, sopránovými zobcovými flétnami, kontrabasem, houslemi, rytmickými nástroji. Dle potřeby je k dispozici multimediální učebna s interaktivní tabulí a aula gymnázia s klavírem.

V každém klasifikačním období je žák hodnocen slovním hodnocením (za aktivitu a přístup k hudebním činnostem) a klasifikací na základě ústního a písemného zkoušení, za referát na dané téma.

Žáci mají možnost rozvinout a zdokonalit svůj hlasový projev ve školním pěveckém sboru, který zkouší pravidelně 2 hodiny týdně. Podle možností a nabídky uměleckých agentur jsou zařazovány návštěvy koncertů, pořadů z oblasti hudební kultury, jejichž program se vztahuje k osnovám HV.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává referáty na dané téma a tak rozvíjí schopnost vyhledávat a získávat informace

- z různých informačních zdrojů, žáci samostatně hodnotí ukázkou, hudební žánry;
- výkladem seznamuje žáky s odbornými pojmy z oblasti hudby;
 - postupným pronikáním do hudebního oboru vede žáka k uvědomění si významu hudební výchovy pro život;
 - vede žáka k užívání správné hudební terminologie, k orientaci v notovém zápise.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- používá hudební ukázkou a následně vede žáky k diskusi, při které žák poznává hudbu v různých žánrových i funkčních podobách;
- vede žáky k analýze dané hudební ukázkou a k vydělování podstatných hudebních znaků;
- citlivě vede žáka k využívání svého individuálního hlasového potenciálu při zpěvu a k uplatňování zásad hlasové hygieny;
- názornou ukázkou a stálou kontrolou vede žáka k používání dostupných hudebních nástrojů při společných a individuálních hudebních činnostech;

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří podmínky k hudebnímu nebo hudebně pohybovému dialogu mezi žáky;
- vede žáka prostřednictvím řízené diskuse k jasnému a srozumitelnému vyjadřování myšlenek a názorů, vytváří podmínky pro vzájemné sdělování pocitů a hudebních představ.

Kompetence občanská

Učitel:

- vytváří možnosti pro žáka se skupinově i individuálně prezentovat před známým i neznámým publikem na soutěžích a přehlídkách organizovaných školou.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje situace, které vedou k rozvíjení sebedůvěry žáků a vědomí vlastních možností a k vzájemné úctě a toleranci;
- v hodinách hudební výchovy vytváří prostor pro společnou práci, pro práci v týmu, kde si žák hledá své pozice, pomáhá a upevňuje mezilidské vztahy.

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky názornými ukázkami, praktickou činností ke správnému používání hudebních nástrojů, k návykům potřebným pro hudební činnosti.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá odhalit žákům jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí školních i mimoškolních akcí;
- učitel zapojuje žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů a odborně jim pomáhá.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke zpracování a demonstrování projektů pomocí digitálních aplikací;
- vytváří příležitosti pro využití digitálních aplikací, které umožňují vytváření kvízů, myšlenkové mapy o hudebním období, skladatelích;
- vytváří zadání, která vedou žáky k vyhledávání, posouzení a vysvětlení relevantních informací z webových stránek dle vlastního výběru nebo stránek doporučených učitelem;
- vytváří příležitosti, při kterých žáci zvolí vhodný formát pro zpracováváný digitální obsah;
- vede žáky k aplikování znalostí o autorských právech a k bezpečnosti v internetovém prostředí při stahování ukázek a sdílení digitálně zpracovaných úkolů.

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy**Psychohygiena****Rozvoj schopností poznávání****Kreativita****Mezilidské vztahy****prima**

1 týdně, P

Produkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Vokální činnosti: Zásady správného zpěvu Rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, individuální využití při zpěvu, rozvoj jednohlasého a vícehlasého zpěvu. Rozvíjení rytmické a intonační přesnosti. Orientace v notovém zápisu, seznámení s partitурou. Instrumentální činnosti: Hra na hudební nástroje, dle dispozic. Reprodukce melodie pomocí klaviatury, orffových nástrojů. Stupnice C dur, notová abeceda, dynamická znaménka, takt, rytmus, tempo. Hudebně pohybové činnosti: Vyjádření hudby pohybem, taktování, hra na tělo, taneční kroky.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování (sluchová cvičení, melodický diktát, rytmický diktát)</i> Psychohygiena <i>uvolnění, relaxace, hlasová hygiena, základní pěvecké návyky</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality při tvorbě rytmických a melodických doprovodů</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností při vokálních a instrumentálních činnostech</i>		

prima

Recepce a reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Poznání vlastností tónu. Specifika hudby období baroka a romantismu. Rozlišení umělé a lidové písně, rozlišení různých druhů zpěvu, rozlišení přede hry, sloky, refrén. Hudební dílo a jeho autor. Slovní charakterizování hudebního díla. Renesance, baroko, romantismus, Osvobozené divadlo, Symfonický orchestr

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>poznání a srovnání hudby v evropském a globálním kontextu</i> Jsme Evropané <i>kořeny evropské civilizace, vývoj hudby, významní hudební skladatelé</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>prolínání a obohacování hudebních kultur</i>		

sekunda

1 týdně, P

Produkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Vokální činnosti: Upevňování základních vokálních dovedností, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena Jednohlasý a vícehlasý zpěv Využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu Instrumentální činnosti: Názvy klíčů, basový klíč, noty v basovém klíči Posuvná znaménka, půltón, celý tón Rozlišení dur a moll akordů Transpozice v rámci kvartkvintového kruhu Základní akordové značky Ladění kytary Harmonizace jednoduchých písní Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce melodií Hra a tvorba rytmických i harmonických doprovodů s využitím dostupných hudebních nástrojů Hudebně pohybové činnosti: Taktování, taneční kroky, pohybové vyjádření hudby Hra na tělo, vyjádření rytmu pohybem

sekunda

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování (sluchová cvičení, melodický diktát, rytmický diktát)</i> Psychohygiena <i>uvolnění, relaxace, hlasová hygiena, základní pěvecké návyky</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality při tvorbě rytmických a melodických doprovodů</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností při vokálních a instrumentálních činnostech</i>		

Receptce a reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Poslechové činnosti: Postihování hudebně výrazových prostředků Hudební dílo a jeho autor Slohové a stylové zařazení hudebního díla Vytváření vlastních soudů Španělské rytmy Prezentace hudební skupiny Tvorba divadla Semafor Rozlišení strunných a dechových nástrojů Festivaly Rozlišení rozdílů klasické a nonartificiální hudby, analýza specifík různých stylů a žánrů hudby

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>poznání a srovnání české hudby a hudby v evropském kontextu</i> Jsme Evropané <i>česká artificiální a nonartificiální hudba, významní čeští skladatelé</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>prolínání a obohacování hudebních kultur</i>		

tercie

1 týdně, P

tercie

Produkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Vokální činnosti: Upevňování základních vokálních dovedností, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena Reprodukce tónů, vlastní vokální projev a vokální projev ostatních Orientace v notovém záznamu, diatonické postupy v durových tóninách Instrumentální činnosti: Záznam hudby, notové písmo, rozsah not v houslovém klíči Durová stupnice a tónina Takt, rytmus Tvorba jednoduchých rytmických doprovodů s využitím Orffova instrumentáře Záznam hudby, notové písmo Hudebně pohybové činnosti: Pohybový doprovod znějící hudby Taktování, taneční kroky Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování (sluchová cvičení, melodický diktát, rytmický diktát)</i> Psychohygiena <i>uvolnění, relaxace, hlasová hygiena, základní pěvecké návyky</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality při tvorbě rytmických a melodických doprovodů</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností při vokálních a instrumentálních činnostech</i>		

Recepce a reflexe

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti: Hudební styly a žánry, chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti Původ hudby, pravěk, starověk Středověká hudba - hudební formy, osobnosti Baroko - hudební formy, osobnosti Klasicismus - hudební formy, osobnosti Romantismus - hudební formy, osobnosti Artificiální hudba 20. století Vývoj nonartificiální hudby na přelomu 20. století a ve 20. století v USA a v Evropě

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>poznání a srovnání české hudby a hudby v evropském kontextu</i> Jsme Evropané <i>česká artificiální a nonartificiální hudba, významní čeští skladatelé</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>prolínání a obohacování hudebních kultur</i>		

kvarta

1 týdně, P

Produkce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písní a skladby různých stylů a žánrů	Vokální činnosti: Upevňování základních vokálních dovedností, rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena Jednohlasy a vícehlasy zpěv Využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Orientace v notovém záznamu Instrumentální činnosti: Intervaly Durová stupnice a tónina, durový trojzvuk Rytmus, metrum, tempo Harmonizace jednoduchých písní Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce melodií Hra a tvorba rytmických i harmonických doprovodů s využitím dostupných hudebních nástrojů Vyjadřování hudebních i nehmelných představ Hudebně pohybové činnosti: Taktování, taneční kroky, pohybové vyjádření hudby Hra na tělo

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování (sluchová cvičení, melodický diktát, rytmický diktát)</i> Psychohygiena <i>uvolnění, relaxace, hlasová hygiena, základní pěvecké návyky</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality při tvorbě rytmických a melodických doprovodů</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností při vokálních a instrumentálních činnostech</i>		

kvarta

Recepce a reflexe

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		Poslechové činnosti: Postihování hudebně výrazových prostředků Hudební dílo a její autor; Chápání funkcí hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince i společnosti Slohové a stylové zařazení hudebního díla Vytváření vlastních soudů Vývoj české artifiální hudby Počátky hudebních dějin Hudební renesance - formy, osobnosti Hudební baroko - hudební formy, osobnosti Hudební klasicismus - hudební formy, osobnosti Hudební romantismus - hudební formy, osobnosti Vývoj české nonartifiální hudby od 19. století Jazz a swing v české hudbě Písně Osvobozeného divadla Trampská píseň Divadla malých forem Big beat Směry v moderní populární hudbě 70.-90.let 20. století
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>poznání a srovnání české hudby a hudby v evropském kontextu</i> Jsme Evropané <i>česká artifiální a nonartifiální hudba, významní čeští skladatelé</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Multikulturalita <i>prolínání a obohacování hudebních kultur</i>		

kvinta

2 týdně, V

sexta

2 týdně, V

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Výtvarná výchova v RVP ZV a RVP G.

Výtvarná výchova na nižším stupni gymnázia vede prostřednictvím výtvarných činností k poznání a porozumění výtvarného umění, k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování výtvarného projevu. Na vyšším stupni gymnázia navazuje svým obsahem na výtvarnou výchovu v základním vzdělávání. Vede žáka k hlubšímu pochopení a k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků a schopnosti používat je k vyjádření svých vlastních myšlenek, prožitků a postojů.

Předmět integruje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova

Předmět se vyučuje na nižším stupni gymnázia, tj. v primě s dotací 1 hodina, v sekundě s dotací 2 hodiny,

v tercii a kvartě 1 hodina a na vyšším stupni, tj. v kvintě a sextě s dotací 2 hodiny týdně. V kvintě a sextě si žáci volí mezi výtvarnou výchovou a hudební výchovou. Výuka probíhá formou dvouhodinového bloku jednou týdně.

Vyučování probíhá v kmenových třídách, a také v odborné učebně výtvarné výchovy, vybavené sklápěcími lavicemi a audiovizuální technikou, a v keramické dílně. Žáci jsou hodnoceni průběžně formou slovního hodnocení a klasifikací, která zahrnuje přístup žáka k výtvarné práci i její výsledek a znalosti dějin výtvarného umění. Vyučující se věnují nadaným žákům, dle nabídky se účastní výtvarných soutěží. Podle možností a nabídky jsou zařazovány návštěvy výstav výtvarných děl.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- motivuje žáky k učení ukázkami obrazových materiálů a k osvojení důležitých poznatků pro pochopení významu a přínosu výtvarného umění;
- vhodnou motivací rozvíjí představivost a fantazii žáků;
- vede žáky k samostatnému přístupu při řešení výtvarných úkolů a k učení se prostřednictvím vlastní tvorby;
- vede žáky formou diskuse k zaujímání a vyjadřování svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům množství způsobů zpracování úkolů a vede žáky k využití jeho individuálních schopností a nalézání originálních způsobů řešení;
- vybízí žáky formou diskuse k vyjádření soudů o kvalitě výtvarných prací.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vyjádření a obhájení svého názoru při hodnocení výsledků práce a k tomu, aby toleroval názory druhých;
- vede žáky k používání odborného jazyka jako prostředku komunikace a poznání.

Kompetence občanská

Učitel:

- vytváří příležitosti k prezentaci v prostorách školy i na veřejnosti (prezentace projektů, výstavy, web.stránky);
- vede žáky k vnímání a uvědomování si kulturních a duchovních hodnot, významu kulturního dědictví a k toleranci k různorodým kulturním hodnotám.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky při začlenění skupinové práce k zodpovědnosti za jejich práci ve skupině;
- podporuje v tvořivých činnostech samostatnou i týmovou práci žáků.

Kompetence pracovní

Učitel:

- podněcuje žáky při výtvarných činnostech k využívání návyků a znalostí;
- vede žáky názornými ukázkami, praktickou činností a stálou kontrolou k bezpečnému používání nástrojů, přístrojů a materiálů a dodržování daných pravidel při práci.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- pomáhá odhalit žákům jejich schopnosti a rozvíjet je pomocí školních nebo i celostátních soutěží;
- zapojuje žáky do skupinových, třídních nebo školních projektů a odborně jim pomáhá.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu využívání běžně dostupných zařízení pro digitalizaci a medializaci obsahů a forem;
- rozvíjí u žáků podstatné dovednosti pro zpracování a uchovávání digitálního obrazu;
- vede žáky ke zpracování a demonstrování projektů pomocí digitálních aplikací;
- vede žáky k tvůrčímu přístupu a kreativnímu zpracování multimediálních obsahů a forem;
- vytváří příležitosti, které umožní žákům zvolit si k vlastnímu vyjádření formu digitálního obsahu;
- směřuje žáky k systematizaci poznatků a jejich zaznamenání v podobě digitálních textů, obrazů a zvuků;

- vede žáky ke kritickému posouzení kvalit multimediálních a digitálních obsahů a forem;
- vede žáky k aplikování zásad o autorských právech u veškerých typů médií a k dodržování zásad bezpečnosti v digitální komunikaci.

prima

1 týdně, P

Kresba

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností - rozdílí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Kresba: techniky kresby formy vyjádření kresby kresba v kombinovaných technikách práce s různými kresebnými nástroji Nástin vybraných témat z dějin umění od pravěku po současnost	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování</i> <i>různé úrovně dovedností</i>		

Malba

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: - pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností - rozdílí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Malba: rozlišení barev barevné záznamy prožitků modelace prostoru malbou Nástin vybraných témat z dějin umění od pravěku po současnost	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality, citlivost, tvořivost, pružnost</i> Kooperace a kompetice <i>rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</i>		

prima

Grafické práce

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace		Grafické práce: monotyp
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i>		

sekunda

2 týdně, P

Kresba

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci		Kresba: techniky kresby formy vyjádření kresby kresba v kombinovaných technikách práce s různými kresebnými nástroji Nástin vybraných témat z dějin umění od pravěku po současnost
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i> Mezilidské vztahy <i>vzájemná podpora, tolerance, respektování různých úrovně dovedností</i>		

sekunda

Malba

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci		Malba: rozlišení barev barevné záznamy prožitků modelace prostoru malbou Nástin vybraných témat z dějin umění od starověku po současnost	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i>			

Grafické práce

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření		Grafické práce: monotyp	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i>			

tercie

1 týdně, P

tercie

Kresba

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Kresba: techniky kresby formy vyjádření kresby kresba v kombinovaných technikách práce s různými kresebnými nástroji Témata z dějin umění - pravěk až středověk	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> Kreativita <i>rozvíjení nápadů, originality, citlivosti a schopnost dotahovat nápady do reality</i> Kooperace a kompetice <i>rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</i>		

Malba

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Malba: rozlišení barev barevné záznamy prožitků modelace prostoru malbou Nástin vybraných témat z dějin umění od pravěku po současnost

tercie

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvoj dovedností</i> Kreativita <i>originalita a schopnost vidět věci jinak</i> Kooperace a kompetice <i>rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci</i> VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH Evropa a svět nás zajímá <i>porovnávání a srovnávání vývoje výtvarného umění v zemích Evropy</i>		

Grafické práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Grafické práce: monotyp

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality, citlivost, tvořivost, pružnost</i>		

kvarta

1 týdně, P

kvarta

Kresba

Očekávané výstupy	Učivo	
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Kresba: techniky kresby formy vyjádření kresby kresba v kombinovaných technikách práce s různými kresebnými nástroji Témata z dějin umění - středověk	
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvoj dovedností</i> Sebezpoznání a sebepojetí <i>zdravé a vyrovnané sebepojetí, vztahy k druhým lidem</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>schopnost vhodného výběru nástrojů a materiálů při řešení výtvarného problému</i>		

kvarta

Malba

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Malba: rozlišení barev barevné záznamy prožitků modelace prostoru malbou Nástin vybraných témat z dějin umění od starověku po současnost

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Rozvoj schopností poznávání <i>řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, rozvoj dovedností</i> Kreativita <i>originalita a schopnost vidět věci jinak</i> Řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>schopnost vhodného výběru nástrojů a materiálů při řešení výtvarného problému</i>		

Grafické práce

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Grafické práce: monotyp variace s písmem

kvarta

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Kreativita <i>originalita a schopnost vidět věci jinak</i> ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA Vztah člověka k prostředí <i>podpora tvořivých aktivit ve vztahu ohleduplnosti k přírodě</i>		

kvinta

2 týdne, V

sexta

2 týdne, V

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Výchova ke zdraví vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP ZV, zahrnuje části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova a převážnou část vzdělávací oblasti oboru Výchova ke zdraví. Část oboru je realizována v předmětech Biologie a Základy společenských věd. Realizuje vybrané tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova. Časová dotace je 1 hodina v primě.

Výchova ke zdraví vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života a zdraví životní styl. Zaměřuje se na utváření pozitivních postojů ke zdraví, rozvíjí vědomí o kvalitách lidského života a podporuje přijetí zásad zdravé výživy. Dále se zaměřuje na prevenci patologických jevů, užívání psychotropních a návykových látek a gamblerství. Žáci se seznamují se zásadami tělesného duševního zdraví a upevňují si návyky k poskytování základní první pomoci.

Pomáhá žákům orientovat se v sociální realitě i v začleňování do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k sebepoznání i poznání druhých, pochopení jednání vlastního i druhých. Seznamuje žáky se základními hygienickými, stravovacími, pracovními i jinými zdravotně preventivními návyky. Žáci se učí dovednosti odmítnutí škodlivé látky, předcházení úrazům a získávají orientaci v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování. Učí žáky respektovat morální principy a pravidla společenského soužití i přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i s důsledky.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- efektivnímu učení,
- vyhledávání a třídění informace, využívání je v procesu učení,
- vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy,
- plánování, organizaci a řízení vlastního učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- vnímání nejruznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují,

- způsobu řešení problémů,
- vyhledávání informací vhodné k řešení problémů,
- kritickému myšlení,
- tomu, aby byli schopni obhájit svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- osvojení kultivovaného ústního projevu,
- účinně se zapojit do diskuze,
- uplatnění bezpečného a odpovědného sexuálního chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy.

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- spolupráci ve skupině,
- podílu na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- respektování názorů ostatních,
- formování volných a charakterových rysů,
- zodpovědnosti rozhodovat se podle dané situace
- ,- chápání základní ekologické souvislosti, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí,
- rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k používání vhodných webových aplikací, např. pro výpočet BMI, pro výpočet promile alkoholu v krvi, pro výpočet útraty za cigarety u kuřáka
- zadává úkoly, k jejichž zpracování využívají žáci digitální zařízení, např. fotoaparát – focení příkladů vandalismu v obci, odevzdávání úkolů v aplikaci TEAMS
- vede žáky k bezpečnému užívání technologií, ochraně soukromí, ochraně práv a svobod v digitálním prostředí, např. téma kyberšikana
- vede žáky ke kritickému přístupu k elektronickým informačním zdrojům, k vyhledávání a sdílení informací z digitálních informačních zdrojů, např. konkrétní příklady poruch příjmu potravy u známých osobností

prima

1 týdně, P

Vztahy mezi lidmi

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Seberegulace a sebeorganizace <i>cvičení sebekontroly</i> Psychohygiena <i>dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času;</i> Komunikace <i>komunikace v různých situacích (vysvětlování, žádosti, děkování, odmítání, informování, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; pravda, lež a předstírání v komunikaci</i> MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Lidské vztahy <i>udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování - základní morální normy; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, představa ocitnutí se v roli druhého; lidská solidarita, pomoc při zapojování žáků jiné kultury do kolektivu třídy</i>		

Chování za mimořádných situací

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech.

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA Komunikace <i>řešení konfliktů, vyjednávání); asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; pravda, lež a předstírání v komunikaci</i> MEDIÁLNÍ VÝCHOVA Fungování a vliv médií ve společnosti <i>vliv médií na každodenní život</i>		

Životní styl

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti Auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci

prima

Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA Kulturní difference <i>jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě</i>		

Člověk a výživa

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím		Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Člověk a zdraví

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí		Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA		
Vztah člověka k prostředí		
<i>prostředí a zdraví</i>		

Dopravní výchova

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

Změny v životě člověka

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity
Přůřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

5.8.2 Tělesná výchova**Charakteristika předmětu**

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví z RVP ZV a RVP G, zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví a realizuje vybrané tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

Časová dotace TV je dvouhodinová v primě, sekundě, tercii a kvartě.

Žáci se zabývají anatomickefyziologickými, zdravotními, historickými, společenskými a dalšími tématy, souvisejícími se sportem a zdravím člověka. Součástí programu bude výuka poskytování základů první pomoci, se kterou se žáci seznámí v rámci lyžařského kurzu v sekundě.

Praktickou náplň předmětu tvoří tradiční sporty jako atletika, gymnastika, sportovní hry (košíková, vybíjená, přehazovaná, odbíjená, kopaná, házená), plavání, lyžování a úpoly. Vyučující vkládají do výuky podle možnosti materiálních, prostorových i odborných méně obvyklé nebo nové druhy sportů a pohybové činnosti. Patří k nim florbal, stolní tenis, aerobik, kondiční posilování, softbal aj. Úroveň pohybových schopností sledujeme pravidelným testováním žáků na začátku primy a pak na konci každého ročníku. V rámci tělesné výchovy jsou organizovány sportovní akce pro studenty školy. Jsou to např. volejbalové turnaje, šestiboj tříd a jednotlivců, přebor školy v plavání, turnaje v kopané, ve florbalu, ve stolním tenise a silový čtyřboj. Jsou pořádány také soutěže pro okresní Asociaci školních sportovních klubů jako Středoškolský atletický pohár a přespolní běh. V průběhu celého roku se účastníme mnoha soutěží pořádaných AŠSK na úrovni okresu, kraje a republiky. Třídy se budou dělit běžně na skupiny chlapců a dívek. Při nevyrovnaném počtu studentů je možné i spojování tříd, v nevyhnutelných případech je možné i vytvoření koedukované skupiny chlapců a dívek. Součástí předmětu TV je lyžařský kurz, který je zařazen do sekundy.

B. Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- věnuje dostatečný časový prostor osvojování pohybových dovedností;
- vede studenty k hlubšímu poznání souvislostí mezi úrovní pohybového režimu člověka a kvalitou jeho zdraví;
- dokládá zveřejněnými výsledky výzkumů i praktickou pohybovou činností pozitivní dopad pravidelné sportovní a pohybové činnosti na psychické zdraví člověka, jeho pracovní výkonnost fyzickou i duševní;
- předává žákům základní soubor poznatků o způsobu poskytování pomoci při ohrožení či poškození zdraví.

Kompetence k řešení problémů

Učitel staví žáky do situací, kdy:

- volí taktiku hry proti soupeři při sportovních hrách;
- řeší strategii boje na soutěžích, do kterých byli nominováni;

- řeší otázky zapojení své třídy do sportovního života školy;
- pomáhají řešit problémové situace na sportovních kurzech;
- zauímají postoje k otázkám sportovní strategie školy a veřejně je prezentují.

Kompetence komunikativní

Učitel umožní žákům:

- uplatňovat komunikativní prostředky v čase tělovýchovného procesu (součást hry, při organizaci hodiny, volba činnosti);
- předkládáním stanovisek, návrhů, požadavků stát se spolutvůrcem sportovního života školy;
- uplatňovat komunikaci jako způsob řešení subjektivních problémů.

Kompetence sociální a personální

Učitel staví žáky do rolí, kdy:

- zauímají postoje ke svým spolužákům jako partnerům nebo soupeřům v soutěžích;
- realizují funkce kapitánů družstev nebo jejich členů;
- plní úkol rozhodčího;
- zauímají postoje k silným sportovním osobnostem třídy, školy nebo naopak k výkonnostně slabším kamarádům;
- hodnotí výkony svých spolužáků.

Plnění těchto rolí učitel rozebírá a hodnotí.

Kompetence občanské

Učitel sleduje:

- jak se žáci prezentují ve sportovních soutěžích jako vítězové nebo poražení;
- jaký vztah si žáci vytvářejí k tělesně oslabeným kamarádům (případně naopak);
- jak žáci podle možnosti poskytnou pomoc člověku v ohrožení nebo v nouzi.

Učitel k tomu zauímá stanoviska, případně vede o těchto otázkách se žáky diskusi.

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k tomu, aby žáci:

- svou pracovní činností před cvičením vytvořili bezpečné prostředí pro cvičení;
- získali návyk soustavné a systematické pohybové a sportovní činnosti, která je podmínkou růstu výkonnosti nejen sportovní, ale i pracovní.

Kompetence k podnikavosti

Učitel seznamuje žáky s možnostmi pracovního uplatnění v oblasti tělovýchovy a sportu jako:

- trenér, cvičitel, instruktor;
- učitel tělesné výchovy;
- rozhodčí;
- organizační pracovník;
- sportovní lékař, fyzioterapeut.

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k používání digitálních zařízení a aplikací, využívat je při učení při zapojení do života
- vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použijí, např.: měření kroku, času, tvorba a zápis dat (výkonů, osobních údajů) do tabulek, fotografování zadaných nebo dobrovolných stanovišť v rámci trasy, úprava dokumentů, práce v TEAMS.
- učí žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, vedeme žáky k etické komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí. např. vysvětlujeme pravidla chování na internetu, kyberšikanu, význam heslování.
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. např. zadává digitální zpracování témat dle kritérií- příprava rozcvičky, prezentace na témata, týkající se např. plaveckých způsobů, zdravého životního stylu, techniky atletických disciplín.

prima

prima

2 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí		Běh vytrvalostní Sprint Skok daleký Skok vysoký Hod (D-míčkem, H-granátem)	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		Akrobacie - kotoulové řady, stoje Hrazda - výmyk, podmetry, průvleky Kruhy Přeskoky Šplh	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Rytmická gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí		D - moderní gymnastika s náčiním D - prostna:krokové variace, váha	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

prima

Úpoly

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		H - pádová technika Přetlaky, přetahy
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		Míčové hry
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

2 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program		Rychlostní a vytrvalostní běh Běh přes nízké překážky skok vysoký skok daleký H - hod granátem D - hod míčkem
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

sekunda

Gymnastika

Očekávané výstupy Žák: • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení		Učivo Akrobacie: prostná sestavy Kladina: sestavy Hrazda: vzpory, přešvihy Kruhy: Svis, shyb, překot Přeskoky Šplh Rytmičká gymnastika: cvičení s náčiním
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Úpoly

Očekávané výstupy Žák: • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program		Učivo úpolové hry
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Sportovní hry

Očekávané výstupy Žák: • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		Učivo Házená Košíková Vybíjená Kopaná Florbal Přehazovaná Softbal
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Lyžování

Očekávané výstupy Žák: • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu		Učivo Běžecské lyžování Sjezdové lyžování
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

tercie

2 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		Běh vytrvalostní Sprinty Štafetový běh Skok daleký Hod granátem Vrch koulí	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení		Akrobacie: stoj na hlavě, stoj na rukou, přemet stranou, kotouly Hrazda: výmyk, jednoduchá sestava Kruhy Kladina: sestava Přeskok Šplh Rytmiická a kondiční gymnastika	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Úpoly

Očekávané výstupy		Učivo	
Žák: odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší		Úpolové hry, přetlaky a přetahy	
Průřezová témata		přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

tercie

Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		Odbíjená Košíková Házená Kopaná Florbal Přehazovaná Softbal
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Plavání

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		výuka plaveckých způsobů skoky do vody potápění
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

2 týdně, P

Atletika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		Běh vytrvalostní Rychlostní běh Běh v terénu Skok daleký: zlepšování techniky Skok vysoký: zlepšování flopu Hod granátem Vrh koulí
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvarta

Gymnastika

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		Akrobacie:kotouly, stoje, přemety, sestavy Hrazda Kruhy Kladina Přeskoky Šplh Rytmická a kondiční gymnastika
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Úpoly

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly		základy sebeobrany
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

Sportovní hry

Očekávané výstupy		Učivo
Žák: • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci		Odbíjená Košíková Házená Kopaná Florbal Přehazovaná Softbal Netradiční hry
Průřezová témata	přesahy do učebních bloků:	přesahy z učebních bloků:

kvinta

2 týdně, P

sexta

2 týdně, P

septima

septima

2 týdne, P

oktáva

2 týdne, P

5.9 Volitelné vzdělávací aktivity**5.9.1 Volitelné semináře****septima**

2 týdne, V

oktáva

2 týdne, V

6 Projekty

6.1 Den Země

Určen pro: prima

Projekt probíhá ve spolupráci s MěÚ Třinec, který každoročně pořádá projekt Týden čistoty u příležitosti Dne Země, do kterého se zapojují střední i základní školy. Projekt je zaměřen na úklid města Třinec a má vést děti a mládež k odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí v místě jejich bydliště.

Cíle projektu

Hlavním cílem projektu je vést mladé lidi aktivní účasti při úklidu města k jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí v Třinci, ke spolupráci a porozumění mezi lidmi.

Žáci:

- uklízí vybrané lokality ve městě, ve kterém žijí a studují, což neformální cestou přispěje k zvýšení povědomí o nutnosti ochrany životního prostředí a udržování čistoty ve městě.

Cílová skupina

- žáci prvních ročníků gymnázia

Měřitelné výstupy projektu

- celkový počet žáků zapojených do projektu
- množství vysbíraného odpadu
- vyčištěné lokality

Průřezová témata

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

- Vztah člověka k prostředí
- Člověk a životní prostředí

6.2 Olympijský šestiboj

Určen pro: prima
sekunda
tercie
kvarta
kvinta
sexta
septima
oktáva

Masová školní soutěž pro 12členné kolektivy v disciplínách dřívějšího Odznaku zdatnosti (sprint, vytrvalostní běh, skok, hod, šplh, plavání). Výsledky soutěžících se bodují, pomocí koeficientů přepočítávají tak, aby bylo možno hodnotit podle jedné stupnice výkony chlapců i dívek všech věkových kategorií. Vyhlašují se nejlepší třídní kolektivy, nejlepší jednotlivci (sprintér, vytrvalec, skokan, vrhač, šplhoun a plavec) a také nejlepší šestibojaři, kteří plní všechny disciplíny.

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Spolupráce a soutěž

6.3 Adaptační kurz

Určen pro: prima

Studenti prvního ročníku absolvují na začátku školního roku se svým třídním učitelem dvoudenní adaptační kurz. Jeho program je zaměřen na vytváření pozitivních výchovně-vztahových základů v novém kolektivu. Na přípravě programu se za podpory vedení podílejí školní metodik prevence, výchovný poradce a třídní učitel. Kurz je zakončen zpětnou vazbou..

Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

- Sebepoznání a sebepojetí
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou nácviku komunikačních dovedností, her a soutěží.
- Poznávání lidí
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Mezilidské vztahy
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Komunikace
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou komunikačních cvičení, her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Kooperace a kompetice
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.
- Hodnoty, postoje, praktická etika
Téma realizujeme v rámci projektu Adaptační kurz formou her, soutěží a dalších teambuildingových aktivit.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

- Občanská společnost a škola
V rámci projektu Adaptační kurz jsou žáci primy seznámeni s fungováním školního parlamentu a možností zapojení do každodenního života školy.